

UJHÁZY MIKLÓS
BŰCSÚZTATÓK
BELLA JÁNOS
ILLUSZTRÁCIÓK

Ujházy
Miklós
Endrődi
Kántor (1863-1941)

J. Bella
1982

"A bücsiztató király" — így nevezték őt
országprezerte a kántorkollégái.

Ujházy Miklós

félszázados jubileuma

Lélekbemarkoló, örömteljes ünneppnapot ült augusztus 2-án Endrőd község katolikus népe. E napon töltötte be az egyházközség orszá-
~~goshírú kántora endrödi működésé-~~
nek félszázados évfordulóját.

A jubiláns csendben, elvonulva akarta eltölteni a ritka évfordulót, a község és egyház vezetősége azonban a hűséges szolgálat és becsületes hivatás-teljesítés szép erényét kívánta feltárni, amikor diszgyűlé-
s-örökitette meg Ujházy Miklós félszázados, érdemes munkásságát

Az ünnepség reggelén, Mihály apátplebános kántorisét ajánlott fel a Főkántor, amelyen Laczkó Ferenc kántor és az ünnepeit is Kalmár Illés csongrádi vezítették az áhitat nagy kántori teendőket.

Délelőtt 9 órakor Endrőd község képviselőtestülete báró Maassb. Alfréd tb. főszolgabíró jelenlétében népes diszgyűlést tartott. Az elnöklő Hunya István törvénybíró felkérésére Orbók József igazgató, Szurovecz György esküdt és Varju Fülöp vendéglős küldöttségileg kérték fel a gyűlésen való megjelenésre az ünnepeit Ujházy Miklós kántort, akit lelkes éljenzéssel köszöntöttek a közgyűlési terembe történt belépésekor.

Harsányi László főjegyző — mondotta el ezután magas szárnyalású, gyakori éljenzésekkel megszakított ünnepi beszédét és terjesztette elő az előjáróság indítványát.

Mélyen tisztelt Diszgyűlés!

A község háza sűrű falai, ódon butorai és a reá huzott zöld posztó a mai napon tulhaladják eredeti közhivatásukat és ünneplésnek a színhelye. Ezt nemcsak az a néhány virágszál tanúsítja, melyet ebből az alkalomból idevarázsoltunk, hanem tanúsítja a szivekben élő szeretet, ragaszkodás, a közszolgálatnak a megbecsülése és elismerése. Meg vagyok ugyanis győződve arról, hogy akik itt most megjelentünk, mindannyian át vagyunk itatva ezektől az érzelmektől.

Nem szorosan községi közigazgatási embernek és szolgálatnak a megbecsülése hozott itt össze most bennünket, hanem az endrödi róm. kat. Egyház kebelében 50 év óta megszakítás nélkül működő szeretett Főkántorunk: Ujházy Miklós urnak az ünneplése. Az endrödi róm. kat. Egyház és a politikai társadalom csaknem 100 %-ban egygyé van forrva vallásfelekezeti szempontból hinni és biztosan remélni merem hogy,

a csekély számban más vallást követő egyének is velünk éreznek, velünk tartanak és velünk ünnepelnek; tehát egységes az ünneplés az ünnepelelt személye és az ünneplők tömege részéről, kiknek képviselőtestülete a legkétségesebben fejezi ki.

50 év az ünnepen 50 éve annak, Ujházy Miklós fiatalos erővel, teljes hitbéli meggyőződéssel, költői lélekkel az endrödi Egyház szolgálatába lépett, és a szolgálatra Isten és a Főkántor előtt egész életére felesküdt, hogy milyen nagy idő, hogy ur tudná megmondani tudna számolni arról, hogy hányszor mászta meg a tohomályos csigalépcsőjét, hányszor kezét szt. Cecilia

az orgonára. Hányszor ajkáról az Isten dicsőítő Boldogságos Szűz magaszárad és hányszor állott sirnál butatóval, vagy hányszor zugott az orgona az életnek induló fiatalok násznapja alkalmával. És az élte mindig szorgalmas munkával volt telítve. A lámpa sokszor kialudt Főkántor urunk felett, amikor az örökszép bucsuztatóit, költeményeit írta. A klaszikus költővel lehet elmondani, hogy: „Elvégeztem ércnél maradandóbb munkámat“, mert az „Égi lant“ három kiadásban megjelent és országszerte közkedvelt ima és énekes könyv volt. Költői lelkületét tanúsítják: a „Háborus offeratórium“, „Halotti bucsuztatók“, és „Válogatott bucsuztatók“ s azon kívül a ki nem adott gyönyörű énekek és bucsuztatók egész tömege.

Az ujjászületett Endrőd község életének harmadát az Ujházy család kántorsága alatt élte le. Az a pálya, melynek kötelezettségeit hiven teljesíteni ezen a napon 50 évvel ezelőtt magarávallalta, abban az időben rögös, szintelen, fáradtságos volt. S hogy ezek a nehéz körülmények között hiven kitartott, soha meg nem torpant, azt hivatásszereteten kívül költői adottságának és hivataltal adozatkészségének lehet köszönni. Ezek a körülmények egész életében kísérték és kísérik a mai nap is, mert 75 éves élemedett korára való tekintettel sincsen abban a helyzetben, hogy ezeket az öregségi éveket, a jó Istennek különös kegyelmi ajándékát nyugalomban tölthesse, hanem épen úgy dolgozik, működik mint 50 évvel ezelőtt, 25 éves korában. Mi, a község nyilvánossága előtt jelen tanui vagyunk annak a teljes családi életnek, melyet

Főkántor urunk közöttünk él; tanui vagyunk annak, hogy ebben a szép családi életben hiányoztak az apró szt. Jánosbogarok, a csillogó gyermeki szemek, a csacsogó gyermeki nyelvek. Az Ő kedves neijének mély-séges vallásossága ezen a borzasztó nagy hiányon is segíteni tudtak és magukhoz emelték elsősorban az özvegy édesanyát és négy árva testvért s azután elhagyatott, vérük-től idegen árva gyermekeket és fel-nevelték a magyar nemzeti társada-lom javára önzetlenül. Jubilánsnak és kedves neijének ez a cselekménye a legszebb gyöngye annak a koszorunak, melyet hosszú, zavartalan házastársi életükön keresztül fontak.

Ez a koszoru fekszik most előttünk, melybe díszes virágokat sző, fon bele az az 50 éves közszolgálat, melyet jóban és rosszban Endröd község egész társadalmának javára teljesített. Az előljáróság úgy érzi, hogy a most vázolt hosszú közszol-gálat mellett nem térhet napirendre szó nélkül és ebből a célból hívta össze a mai diszgyűlést.

VÉGHATÁROZAT:

Endröd község képviselőtestülete indítatva azoktól a becses és mély értelmű érzelmektől, melyeket elő-adó főjegyző előterjesztett, mély-séges tisztelettel, meleg ragaszkodás-sal, őszinte magyar testvéri szeretet-tel és egyhangu lelkesedéssel kö-zszönti 50 éves közéleti szolgálatának fordulóján Ujházy Miklóst, róm. kat. főkántor urat és előtte az elismerés zászlóját a legmélyebben meghajtja, azért mert az elmúlt 50 év alatt nemcsak hivatászerű kötelezettsé-gének, hanem állásával járó társa-dalmi kötelezettségeinek is hiven és oly módon tett eleget, mely részé-re a község egész társadalmának megbecsülését mindenkor biztosította. Kívánja a diszgyűlés, hogy a jó Isten Ujházy Miklós főkántor urat család-jával és nevelt gyermekeivel együtt árássa el bőséges kegyelmével, áldja meg őket minden jóval és tartsa meg közöttünk az emberi le-hetőség végső határáig, melegebb testvéri szeretetben, együttérzésben, hogy azok az utolsó felcsillanó su-garak, melyek a jó Isten kegyelmé-ből még reá omlani fognak, mindig melegek, áldásosak és békességesek legyenek.

Főkántor ur sokáig éljen, éljen, éljen!

Az egyházközség képviselőtestü-lete délelőtt fél 12 óraker tartott diszgyűlésén ünnepelte érdemes al-kalmazottját.

Csernus Mihály apátplebános egy-kori iratok alapján ismertette az öt-venév előtti választás érdekes ese-ményeit, a régi díjlevelet és Schlauch Lőrinc bíborospüspök jóváhagyását.

Majd a közéleti férfiú hármas nagy hivatását vázolta Istene, hivatása és a társadalom iránt. Ujházy Miklós öntudatos, bensőséges katolikus ember volt egész életén át. Megvallotta, egész életén keresztül dicsőítette a Megváltó Jézust, aki ezért jutalmazta meg a ritka szép életkorral, öregkorában is ruganyos szellemi friss-séggel, s aki általánosan közös em-beri gyarlóságai iránt is bizonyosan elnéző lesz — a nagy számadáson is. — Hivatásának nagyszerű betöl-tését igazolja messzeföldön ismert patinás neve. A zene és énekkölté-szetben is eredeti egyéniség kiváló tehetséggel párosulva. Nemcsak a megvigasztaltak ezrei, de az egész ország kántornépe tanusítja, hogy szebb bucsuztatókat még nem irt senki a magyar honban, mint Ujházy Miklós. Ezért hívják „bucsuztató királynak”. A társadalomban csak barátai vannak. Amikor élete alko-nyán szegényen ünnepel, elmond-hatjuk őszinte érzéssel, hogy Ujházy Miklós jó volt mindenkire, csak önmagához nem. Adni szeretett má-soknak, uri gavallér volt mindig, vendégszeretete páratlanul meleg és lekötelő. Viszont szerény és zár-kózott volt abban, hogy mások szí-veességét igénybe vegye. „Miklós bácsi” a jóság és barátság szimbó-luma lett Endrödon.

Ilyen nagy kitüntetés még n-
érte kántort az egyházmegye élet-
ben. A Főhatóság kitüntető jóság-
és figyelme a félszázados értékes
munkát és egyházhű magatartást
kivánta jutalmazni. Tudom, hogy
Ujházy Miklós főkántor ur kellően
honorálja a magas kitüntetést és
hátralévő éveiben továbbra is hű-
séges szolgálja leendő egyházának.
A diszgyűlés után ünnepi ebé-
det rendezett Ujházy főkántor tisz-
teletére a tantestület, melyen a köz-
ség vezető rétege csaknem teljes
számban képviselve volt. Több kö-
szöntő hangzott el a kedélyes össze-
jövetelen, majd Kalmár Illés főkán-
tor dalolt néhány régi magyar nótát,
még ma is tüneményes, szép basz-
szus hangján. Este rokonsága szű-
kebb körében ünnepelték a fehér-
haju „öreg-óriást”. — Isten éltesse
sokáig!

Az Endrődi Szent Imre templom főoltára
(Bal oldalon belül édesanyám.)

Ujházy Miklós
Szülőközségem
hajdani kántora
— iránt érzett —

nagyrabecsülésem
és hálám jeléül:

* Bella János *

Backnang. N. Sz. K.

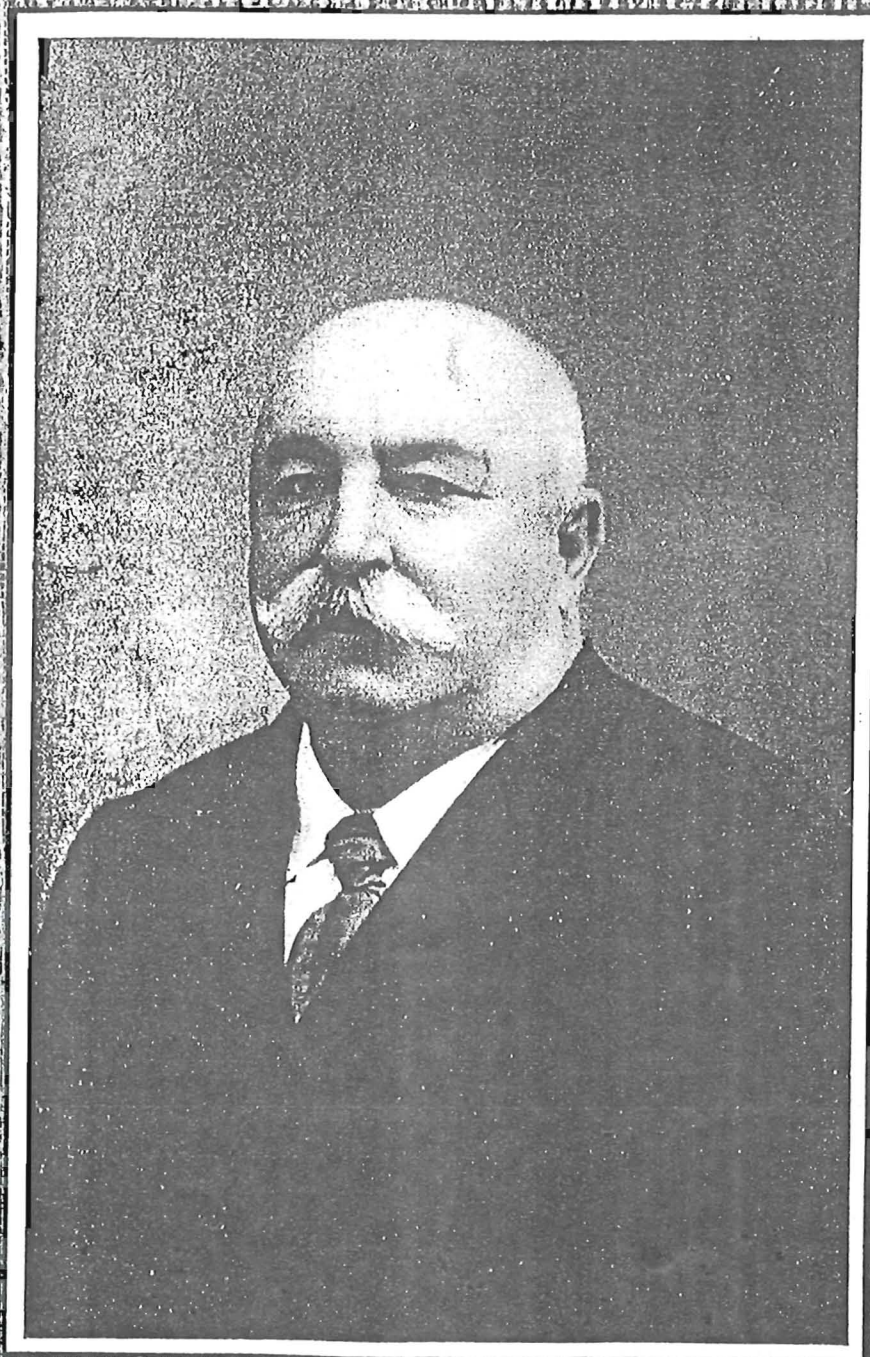
— 1984 —

*

Ujházy Miklós 1863-ban született Besenyőn, ahol édesapja abban az időben kántor volt. Középiskolát és a tanítóképzőt Egerben elvégezve több helyen seféskedett, később a borsodmegyei Szentistvánra került kántortanítónak.

1887-ben megnősült és egy év múlva édesatyja halála után a béke-
endrődi népes egyházközség választotta önálló kántorává. Azóta ott működött 50 éven át, a hívek rajongó szeretetétől körülvéve.

Bücsűtatói két alkalommal, 1904-ben és 1930-ban jelentek meg könyv formájában. 1915-ben, már szaklektikán is így nyilatkozna róla: „Ujházy Miklós hazánk jelenleg egyik legszenialisabb kántora. Művészi lélek, nagy tudás, lángoló tehetség, magas színvonalú képzettség jellemzik az őt egyéniségét. Bücsűtatói a vallásos költészetnek valószínű gyöngyei. - Ahí Ujházy Miklós bücsűtatóit bírja: kincset őriz hazában!”

UJHÁZY MIKLÓS

ENDRÓDI KÁNTOR.

A 94 éves ö. w. Varjú Filópné így emlékezett meg Ujházy Miklós kántorválasztásáról:

"Édesapám, aki esküdt volt, hivatalból volt jelen a kántorválasztáson, 1888 aug. 15. én Nagyboldogasszony napján.

Endrőd volt akkor a nagyváradi Egyházmegye "gyöngyszeme". Sok jelentkező volt.

A környék papsága, a falu előjárósága bevonult a templomba, amit színiültig megtöltöttek a lányok. - A kántorok mind elnekeltek a magaválasztott éneket.

Már természetesen kiemelkedett közülük a fiatal, jóképű Ujházy Miklós. A hitatos csend lett amikor énekelni kezdte a "Bemegyek szent templomodba, Uram, szent Oltárodhoz ..." című éneket. A hit, a finom árnyalatok, a csodálatos hang, finomsága, ereje lenyűgözte a hallgatókat. Olyan volt mintha nem is erről a földről jönné: Felemelt, szárnyalt, mapával ragadva mindenkít. Kézai alatt az orgona hol szelid beáramnak, hol meg sühart kavard' oroszlanak tünt.

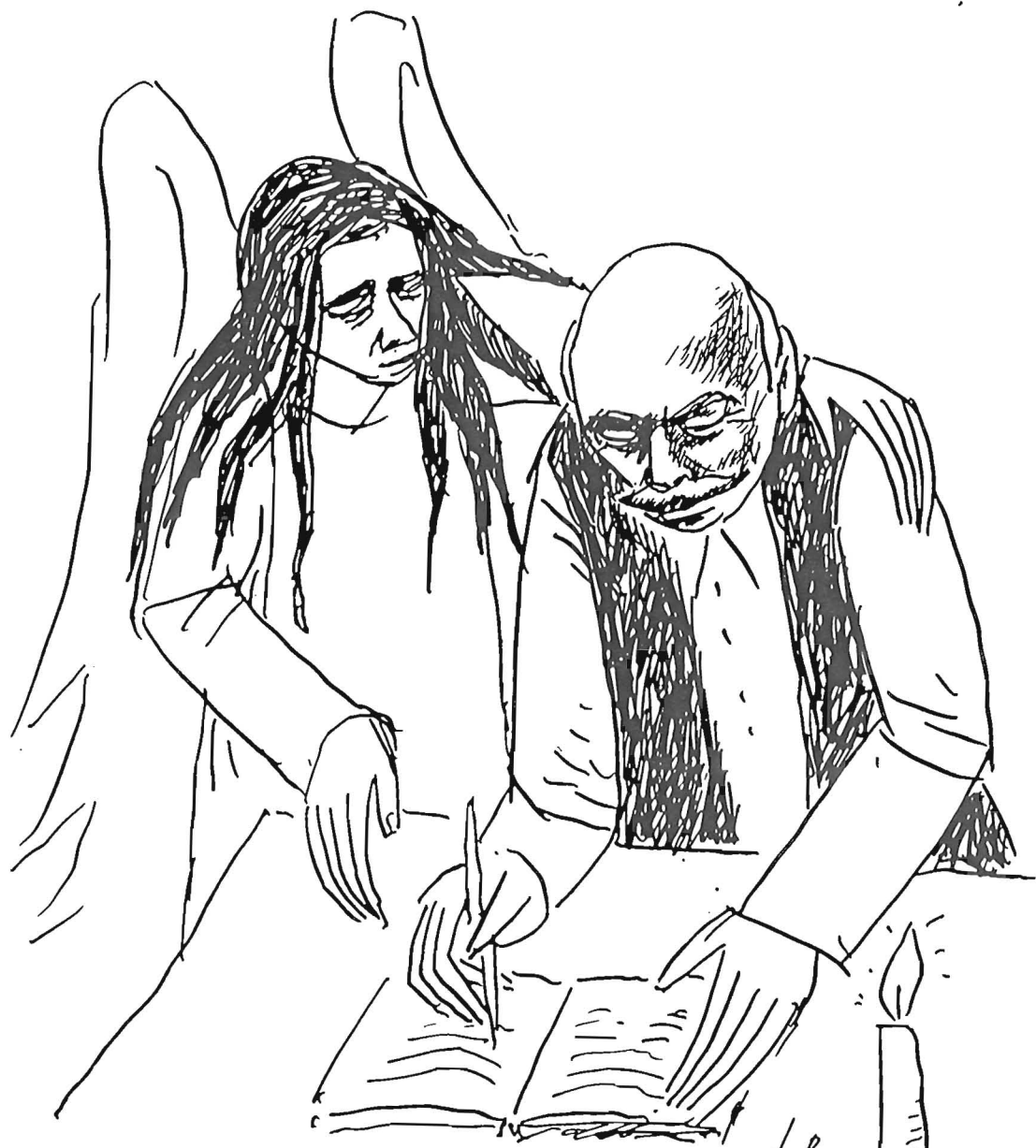
Befejezéskor már sirt és ujjongott a tömeg. A templomkertbe kivonulva, odalukra néve Ujházy Miklóst ezt kiabálták: "Éljen Ujházy Miklós, éljen a mi új kántorunk!"

(A beszélgatést lejegyezte Vaszkó Jenő)

Ujházy Miklós
25 éves korában
1888-ban
amikor
Endrőd
kántorává
választották.

„Bemegyek szent templomodba
Uram, szent oltárodhoz
Az aranyoszlopok között
Királyi trónusodhoz:
Szíved előtt leborúlok,
Szepény bünség elajúlok,
Égő füstnek illatjával,
Uram néked udvarlok”

J.B.
84

Újházy búcsúztatót ír.

Ujházy Miklós bícsiztatóival viszonylag
kecsón ismerkedhettem meg. Csupán csak
pár éve annak, hogy Vasskó Jenő és Révész
István jóvoltából az 1904-ben és 1930-ban
megjelent versek kézembe kerültek.
Azóta viszont nagy előszeretettel lapozga-
tom e két könyvet.

Meggyőződésem, hogy ezen írásoknak
irodalmi értéke elvitathatatlan.

Ujházy költésrete magyar nemzeti kincs,
amelynek teljes feltárása még a jövő
feladata. Amint viszont már előleperés-
képpen is el lehet mondani, hogy Ujházy
isten ihletésű költő volt aki hiressé-
geket messzemenő igényességgel tudott
alkotni több mint 50 éven át egy körös-
menti közösségben, Erdődön a "drága
nép" között.

Miután e bícsiztatókat orgona
kíséret mellett többször is meghall-
gattam, hozzáfogtam az illusztrálásuk-
hoz. - Téli hajnalokon, munkába
indulásom előtt, minden nap rajzoltam
egy rövid fél órát több hónapon ke-
résztül. Így módon kerültem még
közelebb e csodálatos művekhez
és Ujházy Miklós hatalmas szelle-
méhez - belkéhez!

Backnang, (N. Sz. K.) 1984 - Bella János

① Elhagyott menyőru

Fogadalmát
melyet
a halál
eltépett
Szívben
meg-
ijitva
élt
37
évet
S ebben
a fátyolban
ment
párja
elébe
A második
örök
Szent egge-
sülésre.

S hogy ki volt
finékta,
kik körötte
álltok,
Gyermekek,
mutatója
könyvzott
orvátok,
Hivelek
édesanya
nem lehet ne
ndla
Nem lehet
nagyobb
gyász,
mint
az ö"
halála.
(újházyrn.)

7.B.84

Dallam: "Mit bizik..." 6 (I. kötet 455 oldal)

En is tavaszvirág
 valék
 Fintal rózsafán
 Mint első
 gyermekét
 .. mi szép
 Örömmel várt
 anyám
 Hogy szívegen
 csillag
 leszek
 Se csillag
 fényre
 várt
 Mely
 összeköt
 egy hű
 de gond
 elválasz-
 totta
 párt.
 Mert
 jó atyám
 oly messze
 van.
 Köztünk
 egy félvilág

Gyöngye kőre kisk.
 S én árva
 módra
 Sirtam át
 az élet
 hajnalát.
 Még csak
 nem is
 láthattam
 őt
 S ő sem
 nézett
 rám.

Közeink
 fekiadt
 irigyen
 a
 Rémes
 Óceán!
 (ujházy M.)

J.B.
84

(13) Jézus angyalára
(Mia a virágparéjére)

II. kötet Seite
331

25 éves voltam.

De hiszem
mondom ezt!

Mások
szíve
ilyenkor
Még

csak
örölm
kerd.

Párommal
el se
miltunk
egy éves

házasok.

Szövetségünk
rövid volt

De
Szenvedése
Sok.

Nyolc hónapig
gyötört a
Betegség
engem és
Kedves
nőmet
miattam
a lelki
szennvedés.

Az én kinom
letelt már,
De rajta
végtelen.....

Holtakon
kéke
és az
előzőn
gyötrelém.

(Ujházy M.)

J.B.
84

Nő is anya fölötte II. kötet 146 oldal

Dallam: „Jézus az én neményem...”

13

(Kia virágos élet)

Ji, csüggent
emberek,
ha sok a
gond
rajtatok.

Koporsóba
felaszem,
hogy -
élni

tanul-
jatok:

Hogyha nehéz
az élet, -

Adjátok
én nekem,

Hadd
maradjak

mig
felvő

hét

óra

gyermekem!

(Ujházy M.)

J.B.
84

Virággal van az ég tele, mind a földön terem:
Ártatlanságot, hű szeretetet, sok tisztá értelem.
Az égbe e virágokat egy angyal hordja át,
Nevét a féltők emberek halálánál mondánák.

Virággal van az ég tele,
pedig nem ott terem.
De ha egyszer eljut oda,
nem hervad el sosem.
Ott nem terem, mert
templom az,
hol egy nagy ünnep áll:
Örök egy ünnepnapra hord
virágot a halál. (Lijházy M.)

I. Kötet 29 oldal

Kis leány felett, két kis fiu után.

Dallama: »Miként virágot a vihar...»

Virággal van az ég tele, mind a földön terem:
Ártatlanság, hű szeretet, sok tiszta érzelm.
Az égbe e virágokat egy angyal hordja át.
Nevét a félének emberek halálnak mondanák.

Virággal van az ég tele, pedig nem ott terem,
De ha egyszer eljut oda, nem hervad el
sohsem.

Ott nem terem, mert templom az, hol egy
nagy ünnep áll:
Örök-egy ünnepnapra hord virágot a halál.

Virággal van az ég tele s tiszta angyal-sereg
Siet, hogy az oltár köré koszorút kössenek.
»Kész volna« — mondják — »oh csak egy
kis liljom kéne még,
E két rózsabimbó közé mi szépen illenék!

Szól a halálnak angyala - s szemében könny
ragyog — :

»Tudom a kertet, ismerem azt a kis liljomot,
Ah! Ott e két rózsza után még most is könny
szakad;

Ez lesz nekik, ez lesz nekem 'a legfájdal-
masabb«.

Szánva nézik őt társai, a tiszta szellemek,
Segy átkarolvaszól neki: »Én elmegyek veled,
Én kérem el helyetted az ékes liliomot,
Mert ártatlan lelkének az őrangyala vagyok«.

Eljött s szól: »A menny ünnepel s tiszta
angyal-sereg

Oly bús, hogy az oltár köré koszorút nem
tehet;

Virággal van az ég tele, de liljom kéne még,
Két rózsza közt az oltárra csupán az illenék.

Ah! a rózsák innét valók. Tudom, nehéz
nagyon,

De legyen kedves Jézusért a hármias fájdalom.
Nem a halál jött érte el, én viszem mennybe őt;
Jézus kéri, adjátok át szívesen, jó szülők!«

(Mi a virágmar elte...)

HARMADSZOR ÖZVEGY NŐ FÖLÖTT.

DALLAM: 13. «Jézus az én reményem...»

- ① Életidőm letelt már, — A sír útján vagyok.
Indulhatok békében, — Mert árvát nem hagyok.
Magam voltam az árva, — Három hitves után,
Utolsó gyászomat hét — Éve számolgatám.
- ② Életidőm letelt már, — A sír felé megyek,
Három hitvesem vár ott... — De melyiké legyek?
Mind hű volt a halálig — S én, a hálátalan
Nem lehetek hűséges — Háromhoz... egymagam.
- ③ Az első elválasztott, — Mint hajadon leányt,
A másik a koránjött — Bús özvegységre szánt.
- Kettős csalatkozásból — Vett ki a harmadik
S megvédett a bánattól — A késő aggkorig.
- ④ Hogy meghalt, mindeniknek — Összetettem kezét,
Most úgy érzem, mindegyik — Elémbe nyitja szét...
S koporsóm kettő mellett — Részvétlen elhalad,
Kettő nélkülem árván — Porlad a föld alatt.
- ⑤ Pedig szegény szívemet — Méltatlan vádolom:
Az elsőn szemfedő lett — Menyasszonyfátyolom,
A másikért feledtem — Első ígéretem
S harmadikért bánatban — Hervadt el életem.
- ⑥ Jó szívek! Ott, a sírban — Tovább nyugodjatok,
Három hűséget az egy — Szívtől ne várjatok:
Jézus karjára hajtom — Csalatkozott fejem
S bárhová tesznek, édes — Lesz végső nyughelyem.
- ⑦ Könnyem hullt sírotokra, — Imám szólt értetek,
Az én hálám is tette, — Ha boldog lelketek,
S ha testben elváltunk is, — Lélekben egy leszünk,
Jézus előtt örökké — Együtt örvendezünk.

Életdöm letelt már, -
A sír felé megyek.

Három hitvesem
vár ott...

De melyiké
legyek?

Mind hű volt
a halálig -

S én, a
haláttalan

Nem

lehetek

hűséges -

Háromhoz...
egymagam.

Jó szívek!

Ott a sírban -

Tovább nyug-
godjatok,

Három hű-
séget az egy-

Sziótól

ne várjatok:

Jézus

karjára

hajtom

Csalatkozott

fejem

S bárhová

tesznek

édes-

Lesz

vég-

ső

nyug-

helyem.

(Újházy M.)

II. kötet
204 oldal

J.B.
84

Menyasszony fölött Dallam: 12 „Hervad éltünk....”

181 oldal

Hogyha annyi gond
üggel rád.

hogy az öl mef,
a sok irgalom!

A'roa voltál.

S mindig nosz

az á'roa:

Lehetlennék
tartja a világ

hogy ha a sok
pártfogó javát

mindjárt föl
nem áldozza
magaát.

Hogyha

síri mer
hálátlan,

Hogyha vidám
akkor szívtelen,

Ne akarjon,
art kövesse

amit elbíri
szíve képtelen.

(Nijházy M.)

Azt mondják,
hogy síron nőtt
virág vagy

De az is
vicélhat

Istenem!

Az is
örvend

a szép

napsugárnak

Lehet
boldog

az is
csak te
nem!

Te

szeress

a más

szívével

S hidd

szerencsés

akkor vagy
nagyon

J.B.
84

Öreg szüveg atya fölött II. kötet. 242 oldal
Dallam: "Bűnös lélek..." (14) (Márai éjszakai.)

Hol nincs
gyarló életünknek
Egy bizonyos
perce sem,
E világon
hetven évet
Athaladtam
csendesén.

A bizonytalan
napokból
Nőtt sok év, sok évtized
Végre szíven életemért
A halállal megfizet.

S hol nincs egy nap bűnök nélkül
"Hosszú hetven év alatt,
Oh nagy Isten, gyarlóságból
Hányzor megbántottalak!
Nőtt a lélek tartozása...
S mint a fest az életért
Lelkemnek kell megfizetni
Minden gyarlóságomért.

Halni kell a
bűnökért is...
Fajretentő
gondolat,

Hiszen a
lélek halála
Az örökös kárhozat.
Szörnyű igazság

elődbe
Rémült
szível
államunk,
oh de

J.B. boldog birtattal
84 Néz a ment
kereszt redők.
(rijhary k.)

(„Lányan népenről a tavasz”).

MÉG GYERMEKTELEN FIATAL NŐ FÖLÖTT.

DALLAM: 8. «Menj, menj aludni jó leány...»

① Szívem kihűlt, már nem soká' - Hűll a sírrög reám
S a fiatal test ott pihen, — Az aggok bús során,
Gyöngéd szívem öreg porok — Enyésző társa lett,
De a tavasz emléke leng — [:Hűlt halmvaim felett:]

② Mint száz virágbimbóval a - Tavasz szép reggele,
Olyan volt még éltem, a sok — Igérettel tele;
S az ígélet szép, enyhe nap, - Mely száz reményt
[fakaszt,
De a halál késői fagy — [:Mely elpusztítja azt:]

③ Tavasz emléke leng körül, - Rózsafa volt anyám
S első virág én lettem a — Legékesb rózsafán:
Szép rózsatöm! Mindig tavasz - Volt e napig neked,
Ma első hervadást siratsz, - [:Az első gyermeket:]

④ Öröm a szép gyermek, kit a - Szülő keblén visel,
Még úgy se' fáj, ha a szelíd — Boldogság kéri el.
Kit a szülő önként od'ad — Ha él, a rózsza szép,
Fájdalmat csak az kelt, kit az [:Enyészet összetép:]

⑤ Már nem veled virult, anyám, - Az első rózsaaág,
Od'adtad őt, hogy egy ifju — Szívébe oltanak...
Hitted, új rózsatő leszek - S mindig tavasz marad
S úgy jött a hervadás reám [:Nem is láttam nyarat:]

⑥ Tavasz emléke leng körül, - Szelíd májusi nap,
Mikor a rózsák s lilionok — Egymáshoz hajlanak.
Május volt, még egy éve sincs, - Férjem, jó hitvesem,
Hogy egymáshoz hajolt szívünk - [:Boldog-szerel-
[mesen:]

⑦ De az öröm reménye már — Két hónap óta vesz,
Pusztít a kínos hervadás: — A késői fagy ez.
Boldog lettél volna velem — Egy hosszú élten át
S korán csalódva hordod az - [:Özvegység bánatát:]

⑧ Tavasz emléke leng körül, — Habár elporladok,
Rám gondolva, tavasz örök - Szép rózsája vagvok,
Mert az, ki él, ha kised is, — Egykor öreg leszen,
De emlékem nem hagyja el [:Már a tavaszt so'sem:]

⑨ Már válok s a tavasz kísér, - A jámbor képzelet
Örökviruló kertbe szán, — Az égbe engemet.
Hol megtalálni vágnak és — Vigaszt ez a hit ad,
Jézus! Neked viruljon ott — [:Az itt letört virág:]

Tavasz emléke leng körül
 Szélid
 májusi nap
 Mikor
 a rózsák
 s lilomok
 Egymáshoz
 hajlanak.
 Május volt
 még
 egy éve
 Sincs
 Férjem,
 jó hitvesem,
 Hogy
 egymáshoz
 hajolt
 Szióink
 [Boldog
 szerelmesen.]

J.B. 84

Tavasz emléke
 leng körül
 Habár elporladok
 Rám
 gondolva
 tavasz
 örök
 szép
 rózsája
 vagyok.

Mert az
 ki él,
 ha his-
 ded is
 Egykor
 öreg
 leszen,
 De
 emlékem
 nem
 hagyja
 el

a tavaszt sosem.
 (Nijharz M.)

(12) Egy csaldány

Régen beteg áruv ifjú fölött II. kötet 121 oldal
Dallam: "Herod & Chink..."

Találkoztam vízekkel, amelyek
Forrása a föld mélyén ered
& kértem: "Oh ha volna ott segítség,
Hozd el nekem, hogyha ismered!"

Beszélgettem langy srelővel:
Merre jártál? Jadsz - e balzsamot,
Mely erömet visszaszerzi?"

— De mindegyik búsán hallgatott.
(Vijházy M.)

Mia vicágyar elle II. kötet 128 oldal

13

Ti csüggedt fáradt lelkek

Beszélt-e már hozzátok - A lelki fájdalom,
Mikor mozdulni sem mert - Lesújtott sírveitek
S tanulta a lemondást -
ar elgyötört beteg.

Majd haszninc éves voltam
A zord halál, s hat hete küzd velem
Nem odratlan ez óra - s kik rákésültetek
Hagyjátok, hogy szőgyüljön -
Mestépet sírveitek.

19 (Vijházy M.)

All a tetőn s ningen tovább út
s a villag sincs elérve még.
s ha visszatart az égbe

mintha csak nőtt
volna a messzeség:

Egyik vágygal
maradni kéz,

A másikkal
az égbe néz...

Hagyjátok őt
emlékiel

A test

s
lélek

itt válik el.

(Nijharu M.)

ELAGGOTT ÖZVEGY ATYA FÖLÖTT.

DALLAM: 17. *«A kétkedés immár eloszlott*

Hová szemünk már vissza sem lát,
Hosszú multjáról hallgatag,
Csendes magábamélyedésben
Várt a nyolcvanhét éves agg: —
Körülte ifjú nemzedék,
Szívök reménnyel telve még...
Szép aggkorát hogy érte el
S mit szenvedett, kit érdekel?

Csendes magábamélyedésben
Gyermekké lesz minden napon,
Órül a ritka boldog órán
S végigsír a sok bánaton...
Körülte ifjú nemzedék,
Hogy mit sirat, mért kérdenéd?
Szíved reménnyel van tele,
Úgysem érzel együtt vele.

Elötte áll az élet újra,
— Lefesti az emlékezet, —
Egy égis erő nagy hegyet lát,
Amelyre csak egy út vezet;
Tövén virágok nyílnak,
Himes pillangók szállanak,
De fönt egy szép csillag ragyog,
Rajta: „A Boldogság vagyok!”

S gyermekjátékot elfeledve,
É cél után indul korán
S nem csügged, mert segítve nyújtja
Kezét felé egy jó leány...

A szép csillag ragyogva ég,
De ő alig haladna még,
Társa erőt veszít, ledül...
S ő megy tovább, bús egyedül.

Ámde a többi elhagyott közt
Új társra lel és lesz, kiért
Megbecsülje a boldogságot,
Ha — mint reméli — célhoz ért,
Ám újra sírt ás és temet.
Árvákkal áll a sír felett, —
De a cél sincs már messze tán...
S megy, megy a boldogság után.

S fogynak egyre a feltörekvők
S a szíve fáj, oly elhagyott,
De bár kétszer csalatkozott is,
Mégeggy frigyre kezet adott...
Ősz fejjel érte a csapás,
A harmadik csalatkozás. —
Látta, az út vége közel,
De csak maga érhetette el.

Áll a tetőn s nincsen tovább út
S a csillag sincs elérve még
S ha visszalát s az égre, mintha
Csak nőtt volna a messzeség;
Egyik vággyal maradni kész,
A másikkal az égre néz...
Hagyjátok őt emlékivel,
A test s lélek itt válik el.

Egy éve várt így s most lehajtá
Hófehérre öszült fejét,
A test pihen már s a lélek száll,
Boldogság csillaga, feléd...
Feledje a küzdelmeket
S lelke szent vágyát nyerje meg,
A boldogságot érje el,
Jézus, segítsd az égbe fel.

Anyátlan arva ifjú fölött II. kötet. Dallam:
"Zöldelés virágnál..."

427 oldal

J.B. 84

Gyarló földi ember, - Atai a világot
úgy szeretted mindig - Csupa fénynek látod;
Mennyi példa kell, hogy - A szivedbe vessék
Hogy a világ egy bús, - Örökös sötétség?

A nap tiündöklését - Vagyja szived-lelked
S azt, hogy éjjel is van szívesen felejtéd;
Fényt gyűjtasz magadnak - Amintgatnisképpen
S ujjongsz egy kis lángnak - A fenger sötétben
(Lij házy M.)

Szegény feij' árvákat vagy I. kötet 223 oldal
Dallam: „Neveddel ébredés...”
(Két koporsó áll itt)

Oh édes Istenem
mily nehéz
az élet
Kivált kép
az ilyen
erőtlen
szegénynek.

Hát még mikor
ezerszer
elfáradott
testét
Hinos agyba
dönti
a végső betegség.

Felsőhajt
az Éghez:

„Főjj édes
ígéret,

Szegények reménye
te boldog
új élet,

Lelkem vigasztalója
Testem szent nyugalma
Hűségem küzdelmem
örökös jutalma. //

De elre'mül mikor
a halált meglátja,

Mikor
körülötte
zohog
bűs
családja.

Studja,
minden
vagyonot
sírba
visz
magával,
és ettük
fáradó
munka's
két
karja'val,
(viharz m.)

J.B.84

Aranymenyegzős nő és anyja fölött II kötet 214 oldal
Dallam: "Bár közel, vagy távol..."

Egy öreg pár járlik el,
Agg fej s megtört asszony,
Később, hogy a halál
Nagy gyászt okozhasson:

Bár
nehéz
ez óra
de
Nem
csalat-
kozást
hoz

Mert ez a
válás
közel a
találko-
záshoz.

Ötven év a
házasok
Arany-Korhatára.
Ha megjött,
csak menni
kell -
Tudják,
nemsokára.
S ha az
egyik
útra kel,
Érzik, úgy
Sincs messze,
Hogy a
gyöngéd
szívet a
Halás
szív
kövesse.
(Lijházy M.)

J.B.
84

Öreg férj és atya felett.

I. kötet
358 oldal

Dallama: *Rémitő szó, meg kell halnod . .

Titkos erő, kit nem látunk
S mindenütt ott vagy jelen,
Kit el nem ér a gyarló ész,
De érez a sejtelem,

"Oh én minem szegény minem"

Ki porból alkotsz virágot,
Kicsiny magból tölgyeket,
Minden percben milljó éltet,
Ki vagy te? Mi a neved?

Titkos erő, láthatlanul
Megrázod a földtekét,
Vagy lesujtasz a magasból
Kősziklákat zúzva szét,
Erős fákat összedöntesz
S láthatatlan vagy magad,
Tudom: egy vagy, az emberek
Bármilyen néven mondjanak.

Kinek szíve nincs, nem tudja,
Milyen édes a falat,
Mely a jó szívvél szétszött
Egész kenyérből maradt,
Jut belőle a családnak,
A szegénynek, hogyha kér,
A fölösből jó barátnak
S újra megnő a kenyér.

Titkos erő, szivembe is
Beszálltál láthatlanul
S hetvenhárom éven átál
Dobogtattad boldogul
S elhallgattatád verését
Ilyen nem vélt hirtelen,
Te vagy a kezdet és a vég:
Te vagy édes Istenem!

Nem tesz tövist fejem alá
A vád, vagy a megvetés,
Szívek meleg óhajtásin
Édes lesz a pihenés;

Adtál nekem hosszú éltet
S virággal szőtted tele:
Adtál kedves hitvestársat,
— De boldog voltam vele! —

Testem meghalt, de nevem él,
Hála kíséri síromig
S hogy irgalmazz, oh nagy Isten,
Sok hű szív esedezik.

Magzatok nyilottak keblén,
Miként virágok a fán,
Megadtad, mi öröm lehet
Egy férjen s egy hű atyán.

Nem csapásban ismertem meg
Hatalmadat, létedet,
Mert a béke szelid útján
Vezérelted éltemet
S hetvenhárom év kevés volt
Hálát adni mindenért,
Hiszen most is élni vágnék
Kedves hitvestársamért.

S hogy békén örvendjek nekik,
Felnyítád szent kezedet
S betöltötted áldásiddal
Családi tűzhelyemet;
S ami nélkül nem ér semmit
Sem szép család, sem vagyon,
Szívet adtál, mely érezni,
Szeretni tudott nagyon.

De ha elhívsz, én indulok.
Oh ti gyarló emberek,
Nem halál ez: a mennyekbe
Ujra születni megyek,
Családom sír, párom szíve
Ugy érzi, elhagyatott . . .
S én mennyben várom, hogy ők is
Ujra megszületnek ott.

(„Mi a virágparadicsom...“)

ELAGGOTT NŐ ÉS ANYA FÖLÖTT.

DALLAM: 13. *«Jézus az én reményem...»*

- ① Jézus az én reményem. - Mély sír földjön be bár,
Nincs ok remegve félnem, - Rám a menny üdve vár:
„Boldog, ki hisz nevemben!“ — E szó örökkön él
S az üdv megmérhetetlen, — Melyet nekünk ígér.
- ② Szívet fagyaszt, lelket tép - A szörnyű gondolat,
Azzá válni, mitől az — Élő szív elriad,
Száműzve, ottmaradni, — Holtak szörnyű során,
Hol nem vigyáz családom — Tekintete se' rám.
- ③ S fölzeng a szent ígéret, — Amely az Istené
S mintha a borzalom már — Hatalmát vesztené:
„Boldog, ki hisz nevemben!“ — Átreg a szíveken
S az élőknek vigaszt és — Nyugalmat ad nekem.
- ④ Ez nem viharzúgás, de — Meleg ünnepi-dal,
Félre hát a szíveknek — Csüggedt síralmival!
Csak a könny hullhat csöndben, — Az le nem tiltható,
Hiszen ez hálaünnep, — Oly szép, oly megható.
- ⑤ Megadta Isten azt, hogy — Az örökdő szemek,
Hű fáradás után, ma — Elpihenhessenek;
De meglátták betelve — A szép reményt, amit
Alig vergődő szívem — Már csak aggódva hitt.
- ⑥ Szerettem, szívszakadva — Zokogni nincs miért,
Vagy gyász-e, hogy pihenhet, — Ki már rég alig élt?
S oh hála! nincsen árvám! - Szárnyon mindannyija...
S hét gyermek atyjának lesz — Hová fordulnia.
- ⑦ Békén megyek elédbe, — Szerelmes Jézusom!
Te hívsz fel a nagy égbe, — Hol nincsen fájdalom;
Te tisztítál meg engem — S megkérleled Atyád,
Ki most nekem a mennyben — Örök jutalmat ad.
- ⑧ Megyek. Mi veszteség már — Itt a rövid napok,
Melyeket rég utolsók — Gyanánt számolgotok?
Megyek, hogy mennyben várjam - Hűséges férjemet,
Hogy az aranymenyegzőt — Lelkünk ott ülje meg.

Szívet
fagyaszt
lelket
tép
a szörnyű
gondolat,
Azzá
válni
mitől
az
élő
szív
el-
riad!

S fölzeng
a szent ígérlet
Amely az Istene',
S mintha
a borzalom
már
Hatalmát
vesztene':

„Boldog
ki hisz
nevemben!”

A'trezg
a szíveken
S az élőknek
vigaszt
és nyugalmat
ad nekem.

(Vijházy M.)

J.B.84

A virágokkal
virultam
együtt
Kiknek
most is
hű
társok
vagyok

Míg a
téli
álmukat
alusszák
A föld
mélyén
velök

Szunnyadok
x

Egy szent hajnalon
Jézus szeméből
árad a fény,
angyal énekel
S fölkelek
de
szepény
virágok

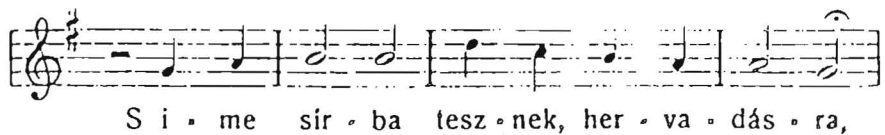
Veletek
már
nem
herवादok
el!

(újhárym.)

J. B. 84

28

Miseded fölött II. kötet
 Dallam: „Itt alszik egy istatlan...” (4)
 31 oldal

- ① A tá - vasz szült fé - nyes ra - gyó - gás - sal,
 Vi - rá - gok - kal fej - le - dez - tem én,
 S i - me sír - ba tesz - nek, her - va - dás - ra,
 Té - li nap - nak hí - deg es - te - lén.
- ② A virágokkal virultam együtt,
 Kiknek most is hű társok vagyok,
 Míg a téli álmukat alusszák,
 A föld mélyén velök szunnyadok.
- ③ Pedig a virágok hűtlen társak,
 Ha az enyhe nap rájuk tekint
 Fölkelnek, de megcsalódva mindig,
 Földbe térnek, feledni, megint.
- ④ Nekem nem kell a napfény, madárdal,
 Múló öröm, melynek vége gyász;
 Az én gyöngye szívem ragyogóbb fényt,
 Édesebb dalt, szebb tavaszt vigyáz.
- ⑤ Egy szent hajnalon, Jézus szeméből
 Árad a fény, angyal énekel
 S fölkelek majd; de, szegény virágok,
 Veletek már nem pusztulok el.
- ⑥ Örökös lesz az én virulásom, —
 Szülőim, erre gondoljatok,
 Mindörökké szerethettek engem
 S mindörökké hálát adhatok.
- ⑦ Hét hónapos rövid életemből
 Hervadva töltöttem két hetet,
 Négy nap tartott súlyos szenvedésem
 S most már búcsút veszek tőletek.
- ⑧ Édesatyám s kedves édesanyám!
 Rövid örömetek voltam én,
 Örök boldogságra egyesüljünk
 A feltámadás szent reggelén.

Öreg nő és anyja fölött II. kötet
Dallam: „Már véget ért a festi...”

(11)

① A csendes őszi esték -- Lehulló csillaga
Mely után vaksötéten -- Hallgat az éjszaka,
Soh'sem volt fényesebb, mint -- Az elmúlás előtt
S egyet lobban, utolsót -- S az éj elnyelte őt:
Tündöklőbb is hiába -- Volt, mint a többiek,
Véges útról, örök célt -- Elérni száll, siet.

② E jólélek is alig -- Ejtett fájó panaszt,
Elhagyta éltét, szinte -- Meg sem sohajtva azt.
Kimért útját bejárva, -- Mégegyszer fényt vetett,
Lelkével beragyogta -- A drága szíveket --
És eltűnt... s hol az alkony -- Homálya rég kísért,
Beállt a gyásznak éje, -- Hogy ő pihenni tért.

③ Gyásznak s nem fájdalomnak, - Hisz' olyan szép a
Amilyenek, lehet, hogy - Ő sem gondolta rég: [vég.
Letűnt remények sírján -- Rózsákat ültetett
S örvendve ült felettök -- Szép emlékünnepet.
S ha volt még több reménye, -- E szép végóra az ..
Békesség az élőkön -- S a holtakon vigasz.

④ Mert szíve így ohajtá, -- Az a nagy szív, amely
Vágyott a szeretetnek -- Lángján olvadni el.
Nap volt e szív egyetlen -- Leánya életén
S árvaság éjjelében -- Soknak szelíd remény:
Csillag a szenvedőknek, -- Vigasszal biztatás...
Szívét ha gond takarta, -- Vágyott, örülne más.

⑤ Arcán szíve, szemében -- Jóságos lelke élt
S e szív, e lélek híven -- Lángolt az Istenért;
Szíve feldobbanása -- Volt minden egy szava
S lelke, buzgó imákban -- Szébb honba szállt tova
S erőben fogyva, így lett -- Lélekben mindnagyobb,
Már mennyben él, de itt is -- Ezer áldást hagyott.

⑥ Sohaj kél, nem fájdalmas, -- Csak csendes, meg-
Talán hála, amért oly - Szépen elnyughatott, [hatott,
Vagy a szép alkonyévek -- Emléke ez talán.
Leszállt nap rózsafénye -- Az ősz esthajnalán,
Vagy a jövő reménye -- Lebeg szívünk felett
S a hála, hogy mindennek -- Ilyen szép vége lett?

⑦ Mindezt s Téged sohajtunk, -- Áldott Jézus, aki
Az üdvösségnek útját -- Megnyitottad neki.
Emeld föl a szívünket, -- Méltó legyen imánk --
S míg érette könyörgünk, - Hallgass kegyel miránk:
Boldogság virradása -- Legyen a földi vég,
Fogadd őt szent egedbe -- S nyugtasd meg jó szívét.

É jó lélek is alig -
 Éjtett fájo panaszt.
 Elhagyta életét,
 szinte -
 Még sem
 sohajtor azt.
 Kimért
 útját
 bejárta
 Még egyszer
 fényt vetett
 Lelkével
 beragyogta
 A drága
 sziveket
 És elhínt...
 s hol az alkony
 Homálya rég
 kísért,
 Beállt a
 gyásznak
 éve -
 Hogy ő
 pihenni
 tért.

Arcán szive,
 szemében -
 jószágos lelke élt
 S e szív, e lélek
 hiven
 Lángolt
 ar Isteneit;
 Szive
 feldobbanda
 Volt minden
 egy szava
 S lelke,
 buzgóimákban
 Szébb houban
 szállt fölé.
 Seröben fogya
 így lett lélekben
 mind nagyobb
 Már menyben
 él de itt is
 Ézer
 áldást
 hagyott.
 (Lijházy M.)

J. B. 84

Míg öledbe roskad, -
Szent koporsó,
hűlt porom
S több remény van
a szivemben, -
Mint oly
sokszor
életemben:

[Fölkelek
még
egykoron:]

Válok a
Kinoktól.
Elvinném
de nem
lehet,
Itt-
marad-
nak,
hogynoveljék
Bús családomnak
Keservét
[S gyötörjék
a lelkeket:]

Én még megpihentem -
Hűségöknek karjain...
Törvénzből lett volna ágyam, -
Ők emeltek rajta lágyan
[S nekik fájtak kínjaim:]

S én még a halát sem -
Zokoghattam színtelen,
Mert azt kínos
elfogadni -
Sméltőképpen
halát adni

[A szó
úgyis
képtelen:]
(Vijházy M.)

J. B. 84

RÉGEN BETEG NŐ ÉS ANYA FÖLÖTT.

DALLAM: 13. »Im, az Úr jó híve ...

- ① Mit oly régen épít — A remény és félelem,
Csendes fészek, síri ágyam, - Altatsz békén, ringatsz
[:Égi béke van velem:] [lágvan,
- ② Rég fogyott az éltém, - Mint haldokló gyertyaláng,
Ha bízunk is, egyre féltünk — S fellobbant, ha nem
[:Új aggodást hozva ránk:] [reméltünk ...
- ③ Míg öledbe roskad, - Szent koporsó, hült porom
S több remény van a szíveimben, -- Mint oly sokszor
[:Fölkelek még egykoron:] [életemben:
- ④ Fölkelek, de többé - Nem lesz kín, mely visszadob,
Keblemben boldog szív dobban -- S addig áldott,
[:Sírom, békén szunnyadok:] [szent karodban,
- ⑤ Válok a kínoktól ... — Elvinném, de nem lehet,
Itt maradnak, hogy neveljék -- Bús családomnak
[:S gyötörjék a lelkeket:] [keservét
- ⑥ Én meg-megpihentem — Hűségöknek karjain ...
Tövisből lett volna ágyam, — Ők emeltek rajta
[:S nekik fájtak kínjaim:] [lágvan
- ⑦ S én még a hálát sem — Zokoghattam szüntelen,
Mert azt kínos elfogadni — S méltóképen hálát adni
[:A szó úgyis képtelen:]
- ⑧ Végső kívánságom — Teljesítik e szavak,
Mélyek az égi türelmet -- Megköszönni, jó férjemnek
[:Végső hálát mondanak:]
- ⑨ Csoda, annyi kín közt - Hogy kívántam élni még...
Elfeledtem, hogy ború ért -- S fenntartott a jó fiúért
[:A szülői büszkeség:]
- ⑩ S anyai szívemnek — Boldogságát hirdetem:
Maradtam és békén türtem, — Hiszen mindent meg-
[:Hálás szívű gyermekem:] [tett értem
- ⑪ Szívöknek megnyugvást - Adjon a szép öntudat,
S gyászt sem enged már a lelkem, - Nem a könny se-
[:Csak imájok nyit utat:] [gít meg engem,
- ⑫ Gyász ködét a vígasz — Szép napfénye törje át;
Adjon Isten szent kegyelme — Áldást férjem- s gyer-
[:És rám boldog éjszakát:] [mekimre
- ⑬ És mi, hívek, kérjük -- A keresztfán szenvedőt,
É jó lelket, mert türt békén, -- Jutalmazza kínja
[:S vigye a nagy égbe őt:] [végén

(Mia virágverette)

- ① Téli napáldozatként — Jött a végpillanat...
Szép tavasz, hogy eltűntél - S de bús lett a nyarad!
Hideg harmat a könnycsepp — Szeretteim szemén
S fagyott szívvel, koporsó — Ölében fekszem én.
- ② Pedig de szép tavasz volt... — Csalatkozásaim
Soh'sem haladtak túl az — Öröm határain,
De a nyarunk hideg lett...-Úgy fordult s úgy maradt,
De sokszor megsiratta — Lelkem e bús nyarat.
- ③ Kesergő hitvesem s ti, -- Ártatlan magzatok!
A rég kirótt ítélet - Ma telt be rajtatok.
De nékem régidőtől — Ez a legszebb napom...
Hiába zúg a vész már, — Én békén nyughatom.
- ④ S tudom, ha újra annyi — Gyötrődés néznc ráni,
Amennyit elviseltem --- Négy esztendő során
És hatalom adatnék, — Hogy fölkelthessetek,
Nem volna oly kegyetlen --- Egy sem közöttetek.
- ⑤ Ott jártam én, hol égre — Kiált a borzalom,
Ahol a vad szívekből — Kihalt az irgalom;
Rémes csaták után, a — Fogságban éltem, ott,
Hol százszor boldogabb volt, — Aki meghalhatott.
- ⑥ Éhség gyötört: ki szánt meg? - Fagyos, hideg ta-
Nem volt, hová pihenni -- Fejem lehajtanám; [nyán
Hányszor roskadtam össze — Úzve, erőtelen...
Vad pusztán haldokoltam — S ki gondolt énvelem?
- ⑦ S lázálmokban láttam, hogy - Távolság alatt,
Egy kis ház ablakában — Virágok nyílanak:
Négy rózsza... mind rám váró, — Viruló gyermekek...
Házok miattam árva, — Szívök értem beteg.
- ⑧ S köztük egy halvány asszony, - Szomorú rózsatő...
Hogy viszontlássam, jaj, már - Nem is remélhető!
Mily boldogan fogadtam --- Volna a nagy kegyet,
Mindent od'adva, hogy csak — Holtan itthon legyek.
- ⑨ Itthon... mi édes álom! — Hol a szelíd szavak
A sírban szendergőnek — Szívéig hangzanak;
Ápolják a virágot, — Mely szívemből ered
S enyéim mindörökre, — Kiket szívem szeret.
- ⑩ És visszatértem élve, — Míg annyi ottmaradt,
Két évet éltem még e — Boldog fedél alatt, ---
Hálátlanság, szerettem, — Jajt sírni is, midőn
Itt nyugszom el, az áldott — Hazai temetőn.
- ⑪ Nem eldobva, elásva, — De szentelt sír ölén,
Hol a Jézus keresztje — Örökös áll fölém;
Lelkemben Ő s békéje — Szendergő testemen,
A boldog célt elértem, — Légy áldva, Istenem!

Féj és alya fölött II. kötet
Dallam: "Férus en en reményem..."

Nr. 183
dallam: 13

S tudom, ha újra
annyi
gyötörős
nézne rám,
amennyit
elviseltem
négy
esztendő
során
és hatalom
adatnék
hogy
fölkelt-
hessetek,
nem volna
oly
kegyetlen
egy sem
közöttetek.

Ott jártam én,
hol égre
kiált
a borzalom,
ahol a
vad szivekből
kihalt
az irgalom;
Rèmes
csaták után
fogságban
éltem ott,
hol százszor
boldogabb volt
aki
meghalhatott.
(Újházy M.)

J.B. 84

Dizbefüled nyomatlan óra új jöött
sok haldalest után.
II. kötet 118 oldal
Dallam: „Mikor fog utna már az óra”

J. B.
84

Mély csöndben, mintha vetke volna
Amit cselekszik, jó a nép.
Tudván, hogy bárha jóban fírad,
Csupa fájo sebekre lép. -

S tudván, nagyobb hatalmak élnek
E percben e földél alatt.

Az élet kusza küzdelmében

Vetélkedők meghajlanak.
(Újházy M.)

S ha ér egy eny
embertársad,
Mint én,
olyan sép időt,
Még irigyled
s véghetetlen
Szerencsésnek
mondod őt.

Hogy félj a
hosszi
élettől,

Ime,
példa
lettem én,
Sirhalmok-
ból a temetőn
Egy egész

"Sor az
enyém:

Két nőm
s tízenegy gyermekért
Hordtam szívem bánatát
Szeretteim keresztjénél
Jártam a Kálváriát.

Rég'

öreg Oláh fánosnak
Hittak már
az emberek -
S boldogabb
lehettem volna
Ha korábban
elmegeek,
Még voltak
már az unokák,
Azért maradtam
csupán,
Hogy meglássam,
mint szokognak
Ároán szülőik
után.
(Zijhárny M.)

J.B.
84

Aggott özvegy
férfi felett
I. kötet 433 oldal
Dallam:
"Bűnös lélek..."

Könnyek nevelték, bánat drnyán
S nem napfényen hiarmatszemenk.
Mosolygтам én, de szinte félve,
Hogy azzal is csak vetkexem
S hajolt felem talán meley szív,
De nem nyúlt érte még kezem.

Hazajáró
lelkék
gyötörnek,
sötét
nehéz
emlékeink
S amikor jántam,
hogy elpihennek
Több lett velem
számuk megint.
(újházy M.)

J.B.
83

38

Gubucz Ilonka bicsúrtatója
II. kötet 83 oldal

(«Gyászban trüsztyva»)

ATYÁTLAN ÁRVA HAJADON FÖLÖTT.

DALLAM: 10. «Mikor fog ülni már az óra.

Ha a tavasz kifejti báját,
Csodára tárva száz díszét,
Májusi fényben andalogva,
Rózsát szakasztani mi szép!
Ha fája adja, ha virága
Fejet hajt rá, nem mond panaszt . . .
S mindig sirattam a virágot,
Ha bimbóban törték le azt.
Én már beállt tavasz virága
Voltam egy gazdag rózsafán,
Tavasz tavaszra jött, le kincsét
Mindig pazarmód szórta rám. . .
S hogy a virág pompába fejlett
S mosolyg a májushajnalon,
Soh'sem tagadtam tettetön, hogy
Öröm magamról hallanom.
De nem kérkedtem sok virággal,
Akik hamar megtetszenek . . .
Könnyek neveltek, bánat árnyán
S nem napfényen harmatszemek.
Mosolygtam én, de szinte félve,
Hogy azzal is csak vétkezem
S hajolt felém talán meleg szív,
De nem nyúlt érte szép kezem.

Mosolygtam én, de csak az égre,
Honnét mintha atyám szeme,
Nem könnyesen, mint más szemek, sőt
Biztatva, rám tekintene.
De hogyha itt vidúlva mondtam,
A boldogságot vállalom,
Az alig kelt öröm galambját
Megölte a sok szájalom.

Ah, nem szabad nekünk örülni!
Minden perc új gondot teremt
S kik másképp látták a jövőt,
Nem bírják el a bús jelent;
Hazajáró lelkek gyötörnek,
Sötét, nehéz emlékeink . . .
S mikor vártuk, hogy elpihennek,
Több lett velem számuk megint.

(„Lólyan népen söl, laony”)

IFJÚ FÖLÖTT.

DALLAM: 8. «Menj, menj aludni, jó leány...»

① Könnyázott szemfedő alatt, — Virágok enyhiben,
Mebékélt arccal, csendben egy — Szelid fiu pihen.
Nincs ajkain panasz szava, - Nincs hült szívébe' vád,
Erős lélekkel várta be, — [:Mit rá az Isten ád:]

② Békén pihen, de ha szívét - Ki tudná tární még,
Derűs szemek a víg mosolyt — De elfelejtenék!
Az ifjú szív egy nagy világ, — Reményekkel tele;
Sirassuk őt, egy nagy világ - [:Omlott le most vele:]

③ Boldog az ifjú. Ráhajol — Egy bűvös-bájos ég,
Melyen a nap, hold s csillagok - Fénye egyszerre ég
S míg nézi, melyik fényesebb, - Mind hirtelen lehűll.
Sirassuk őt, mikor reá — [:Sötét, vak éj borúl:]

④ Boldog az ifjú. Mert hímes - Tavaszmezőben jár,
Dicsőséges küzdelmeket — Iger neki a nyár.
Messze az ősz s még akkor is-Gyümölcsöket remél.
Sirassuk őt, csalatkozott - [:Tavasz volt s itt a tél:]

⑤ Boldog az ifjú. Szárnya van - A vágy s a képzelet
S e szárnyakon minden elér, - Mit lelke vágy, szeret.
Fent járt, hová nem hatnak el — Az élet gondjai
Sirassuk őt, csalatkozott, — [:Letörtek szárnyai:]

⑥ S míg a rideg való előtt — Szívünk rendülten áll,
Kérdjük, mi fáj, későn-e vagy - Korán jött a halál?
Huszonhárom év oly kevés, - De mily sokat visz el.
Itt' roskad össze, a remélt - [:Boldogsághoz közel:]

⑦ Nagy Isten! Nézd a szíveket, - Mind vigaszért eped
S ők küldik e jólelket e — Nehéz órán neked . . .
Összeomlott reményeit, — Lehullt sok csillagát
Mind visszaadhatná neki — [:A boldog másvilág:]

Hogy nem siratja vissza még - [:Szülője szíve sem:]
Találjon ott örök tavaszt, — Melynek nincsen tele;
Sengedd hinnünk, hogy általad Olvan boldog leszen,
Hogy nem siratja vissza még - [:Szülői szíve sem:]

Boldog az ifjú. Szárnya van!
A vágy és képzelet
S e szárnyakon
mindent
elér,
mit lelke
vágy,
Szeret.

Fent
járt
hora
nem
hatnak el
az élet gondjai.

Sirassuk őt,
Csalatkozott:

Letörték
szárnyai!
(újházy M.)

Képek 94 oldal

J.B.
84

41

Kedves volt a
földi élet
s én szerettem
virágait
És követtem
háládatlan
első szülőink
lépteit

Mig
mefélt
a szegény
rajtam
s ártatlan
szerettem
Ellemik való
vélkem is
bocsásd meg
én Istenem!

Oh add vissza
koszorúmat,
nem art
még elveszt.

Szenvedés
piros rózsája
fogja körül
lelkemet.

Bánatomnak
fátyolába
öltözködvé
álljak ott
Hol
höfeliéren
rapyognak
a boldog
ártatlanok
(Vijházy M.)

F.B.
84

Bukott nő felett
Dallam: "Rémitő" szö...
I. kötet
478 oldal

42

(„Mia virágcsodáért”)

ANYÁTLAN ÁRVA HAJADON FÖLÖTT.

DALLAM: 13. «Jézus az én reményem...»

- ① Állok a bús határon. - Honnét nincs vissza út.
Éltemet áttekintem, — A nagyon szomorút.
Örvend szívem, hogy a bajt — Szabad feledni már.
De szánom életem, melynek — Hiába veszni kár.
- ② Szegény szívem, milyen nagy-Csalatkozást viselt,
Hiszen gyermekkorom még — Szelíd örömbé' telt.
Viruló rózsza lettem, — Mint hajadonleány...
Akkor tört menthetetlen Nagy betegség reám.
- ③ Ha virág a boldogság, Már nyúlt érte kezem;
Ha csillag, égre szálltam, - Hogy ott is elviszem.
A szép remény egéből - Kellett lehúllanom...
S nem nőttek többé szárnyak Erőtlen vállamon.
- ④ Mennyi idős lehettem? Koporsóm földelén
Harminc esztendő áll, de Én többnek képzelém.
Mondják, tizenöt évig Voltam gyötrött beteg...
Nekem a pere is óra, - Mióta szenvedek.
- ⑤ Öregnek hittem s mégis - Úgy láttam magamat,
Mint valaha, mint fényes. — Vidám napsugarat.
S míg egy reménysugár volt, - Csak visszasírtalak,
Fiatal hajnalálmok, — Tavaszi ég alatt!
- ⑥ De már régen lemondtam, -- Ez a két éven át
Mozdúlni képtelen test Megadta már magát.
S egy hétig haldokolván — Még vigaszt is adott
Az a szörnyű sír, hogy majd-Szívem megnyughat ott.
- ⑦ S nem neheztelsz, atyám, ha-Még örvendeztem is,
Hogy a végóra vágyott — Boldog tájakra visz,
Hol a fájó szíveknek — Orvossága terem,
Ahol szelíd anyámat — Végre megismerem.
- ⑧ Fogadd búcsú gyanánt a — Forró köszönetet,
Hogy így, hervadva s, csak - Kedves voltam neked.
Álom- s emlékezetben — Mindig virúiva láss
És szálljon a szívedre — Mennyből vigasztalás.
- ⑨ Nevelőanyám! Nincs szó - Mindent elmondanoin,
Mi voltál nekem: áldás, -- Segítség, ótalom.
- Tebenned bíztam én, mint - Kisded s mint nagybeteg,
Ezer jószágod a jó — Isten fizesse meg.
- ⑩ Összesen hű rokonság, — Szomszédok és akik
Jószívvel, jószándékkal, — Részvétellel vannak itt
S kiknek imája engem — Az ég felé emel,
Nyerjék meg az áldást, mit — Jóságuk érdemel.

f. B
84

Ha a virág boldográj,
ma is nyílt érte
kezem.

Ha csillag égészálltam
hogy magammal viszem

A szép remény ebből
kellott lefullanom
S nem nőttek többé szírnysak
erőtlen vállamon
(új hársy)

Minél nincs
a földön nektek
drágább

Olyan
kincsesel
volt szívem
tele.

A szeretet
egész
kincses-
házát

Zárja e
Koporsó
födele i

Szabó Rozika
11 éves kis
munkalány

46

J.B.84

Oh maradnék
Száz örömmel
Édes
jó szülőim

Köztetek,
S bár
hervadnék
mosolyogva
Tagadná
arcom
hogy

Szenvedek.

(Újházy M.)

Első szülőim felett
I kötet 52 oldal
Dallam:
"Hervad éltünk..."

46

Gyermekágyban
elhalt felett.

Dallam: „Rémítő” szó...”

I. kötet
482 oldal

Hitves volta'
is remélted
Az anyai
szép nevet,
Teled örült,
veled remélt
szerefo'
jó

hitvesed.
Gyönyörü
álom
volt
ez csak,
Az ébredés
borzalom,
Özvegye'
lett
férjed
könnye
reszket
a
ravatalon.
(ujházy M.)

„19 éves
halál.”
Faj!
Nem
összeálló
szavak
S 19 éves
Korban
Elporladsz
a
föld alatt.
Másnak
vágytál
éltet
adni
S a tied is
elveszett:
A boldogság
omlik
össze
Gyászos
koporsód
felett.

J. B. 1984

Második egyetlen gyermek fölött II. Kötet Dallam:
"Sok szép remény..."

Kicsiny élet...
Mi haszna,
Mi célja? -
kérdésem...
És azt kérdik
a könnyek,
Melyek fájón
rezegnek
[:Szép anyám
Sremén:]

Lennék bár
hőpohely,
mely nem hagy
sötét nyomot...
Szállhatnék
hőfeléren,
Míg boldogan
elérem
[:Az égi szent
Napot:]

Boldogság tengerébe
Mely beolvastana
S boldogság
tengerének
partjain
pihennél meg
[:Egyszer
te büszke
anya!:]

S mi célja
vált
éltémnek,
ott nem
hell
kérdeniünk.
Dicsőretet
rebeque
Mondjuk:
Aldott örökre
[:Jóságos
Istenünk!:]
(új házy M.)

J.B.
84

KÁNTORTANÍTÓ FÖLÖTT.

DALLAM: 19. »Ki fekszik itten, e koporsó gyászolón...

- ① Váratlan jött baj végzett nem váratlanul.
Rég halódó láng lobbant el vele;
Nagy távolok hajolnak búsan erre ma
S kicsiny hajlék sír, bánattal tele.
Kihűlt a kéz, mely fáradt házanépeért
S mely, hogy segítsen, rejtve olyan messze ért.
[:Mely, hogy segítsen, olyan messze ért:]
- ② Egyházának volt holtig éber harcosa.
Példásan tartva egy kicsiny teret.
Ez egy, szent célt szolgálva lankadatlanúl.
Megilleté őt minden tisztelet, —
S hogy jó példával álljon a világ elé.
Első reményét az Istennek szentelé.
[:Első fiát az Úrnak szentelé:]
- ③ Régen, de híven állt helyt, mint az ör, akit
Időhaladtán otffelejtének,
De hű szívekben nem kisért a csüggedés.
A fáradást még nem sokalta meg:
A hivatás ez, mely korán szívébe nőtt —
S orozva támadt a baj, hogy megejtse őt.
[:Orozva támadt, hogy megejtse őt:]
- ④ De nem lehet, hogy élve adja meg magát.
Ki, kezdve régen, végig oly derék.

S miként a többi hős, még haldokolva is
Emelgeté a hűség fegyverét.
Küzdött tovább... de mind kisebbek a körök
S a hős erő most, ime, végleg megtörött.
[:A hős erő most végleg megtörött:]

- ⑤ Legjobb barátja költögetné, a harang.
Melynek szavára mindig felfigyelt. —
Mit hallgat olyan mélyen elmerülve, hogy
Nem érti már az ismert régi jelt?
— Talán most oldják róla a bilincseket.
Irgalmas szót hall's boldog angyaléneket.
[:Irgalmas szót hall s angyaléneket:]

„Talán most öljék róla a bilincseket,
s irgalmas szót hall, boldog
angyaléneket” (Mihály M.)

Ki gardagnak sziitettél
 s szeregy létéél nagyon
 Nézd,
 munkás
 két kezemben
 elvesztett
 egy
 vagy on
 Csaldom-
 nak tagjai
 heten
 voltak
 velem
 S boldogga-
 tette
 őhet
 Szorgalmas
 két
 kezem.

Ezekre
 nem csak bávat,
 Szeregyre is
 marad,
 A kenyéhereső
 van a
 szemfedél
 alatt,
 Rideg
 ellia-
 gyatott sig
 maradt
 a
 kezemen,
 Oh, siess
 oltalmukra
 irgalmas
 Istenem!
 (v. j. há'zgy.)

2.15.84

IFJÚ FÖLÖTT.

("Egy családvar.")

DALLAM: 12. «Hervad állunk, mint a rél virága...

Zord halál, már dolgoz, ime, készen!
 Vedd le rólam pusztító kezed;
 Nem kezd újra már e szív dobogni,
 Nem nyílnak fel e lezárt szemek, —
 Mire olyan régen oktatsz, —
 Megtanultam már lemondani,
 Odadni az édes éltet
 És érette nem sóhajtani.

Féléve, hogy kezed alá vettél,
 Hogy jártam a rémes iskolát,
 Parancsoltad, kételkedjem abban,
 Ami szép volt, majd húsz éven át:
 A virágra akkor nézzek,
 Mikor elhullatta szirmait
 S a költöző madarakra
 Bízam lelkem boldog álmait.

Ha tavasz van, gondoljak a télre;
 Éjjel mondom, a nap hűtelen;
 Irgalmatlan, aki nem segíthet
 S nehéz a kéz, mely jót tesz velem;
 Ami, jaj, legjobban rémít,
 Folyton azzal tépjem lelkemet
 És készüljek a nagy útra,
 Melyre vágyakozni nem lehet.

Szerettimnek arcára felírtad
 Az aggodás szomorú jelét,
 Hogy mindig olvassam, hogy mi vár rám,
 Ha egy-egy percig felejtenek;
 Minden órán súlyosabbá
 Tetted testi-lelki kínomat,
 Nem hozott reményt a reggel,
 Sem enyhét a csendes alkonyat.

Kezedet hát a szívenre tetted
 S forrón égő szívem megfagyott;
 Megérintéd ajkamat, amely egy
 Bús sóhajtással elhallgatott;
 Elmém mindent elfelejtett,
 Ami e világhoz kapcsoló . . .
 És vihatsz, ah, vágyom is már
 Bús karodra, a sírhant alá.

Nem mondlak már kegyetlennek többé,
 Betegek jótevője, halál!
 Nem térnék már vissza az örömből,
 Világ, bármivel csábítanál,
 Mert a szent hont, melyre vágytam,
 Hova félve indul a remény,
 Az üdvösség szent hazáját
 Lelkem szárnyán már elérem én.

NŐ ÉS ANYA FÖLÖTT.

...Háborús időben...

DALLAM: 13. «Jézus az én reményem...»

- ① A sírgödör megásva — Várja hült testemet.
Eljöttek ismerősim, — Hogy eltemessenek;
Nemrég, ha úgy akartam, — Száz ajtó nyílt elém
S ime, már a tulajdon — Házam sem az enyém.
- ② Ki nemrég rám mosolygott, -Borzadva néz ma rám
Nem hagynak meg a házban - S hajlékom udvarán,
Nem tűrik a föld színén — Enyésző testemet...
Feledni vágyva, a sír — Ölébe rejtenek.
- ③ Ez a test szövetsége, — Ily könnyen elszakad
S erősebbnek ki tartja — A lelki láncokat?
Gyenge kötés, ha már az — Életben szétbocsát...
Van férjem s özvegymódra — Sírtam több éven át.
- ④ Élet s halál ragadta — Szerte családomat:
Két angyalkám az égben, — Testök a föld alatt;
Férjem a tengeren túl — S egy fiam a honért
Rabúl esett talán, vagy — Od'adta életét.
- ⑤ Érzem a lelki láncot, — Mely hozzájok csatol
S hogy elhagytak, a szívem - Nem lelt vigaszt sehol,
Hozzám forrott az a lánc, - Hogyha megyek, követ,
Sohsem tudom feledni — Árva gyermekimet.
- ⑥ Ki is lát egy hajlékban — Ennyi búbánatot?
Hiszen föl sem neveltem - Még, csak egy magzatot,
De az sem boldog, férje — A harcban, vészben jár
S ha visszatér is, százszor — El van siratva már.
- ⑦ Így árva itt családom, — Árva ott hitvesem.
Ki hírt sem vett a gyászról - S nem tudna jönni sem;
Elválok búcsúzatlan, — Elbocsát könnytelen,
Villámként tör reá a — Nem is vélt gyötrelem.
- ⑧ Lelkem, siess az égbe, — Emeld fel ott szavad,
Onnét védj a családot, — Ha itt nem volt szabad.
Uram, fogadj az égbe — S hallgasd meg lelkemet,
Deríts azokra vigaszt, — Kik könnyet ejtenek.
- ⑨ És annyi bánatomra — És annyi kín után
Felejtsem el, hogy én is — Sok könnyem hullatám;
Ki vár s ki majd követ, mind - Legyen boldog velem
S védje szívem békéjét — Csendes nyugóhelyem.

FIATAL NŐ ÉS ANYA FÖLÖTT. —

DALLAM: 16. *„Bár közel, vagy távol az élet végórája...”*

- ① Mint tavasz szép reggelét — Dicséző beszédet,
Úgy hallják az emberek — A huszonhat évet,
„Elmélők önkénytelen — Annyi rózsát képzél,
Telve színpompával és — Illatárral, mézzel.
- ② Mosolyt kelt, ha gyermekajk - Mondja e szót: „ré-
Pedig alig több idő — Az én száz emlékem, [gen“,
Mert huszonhét évemet — Nem érhettem még el,
Mikor sírba hervadok, — Gyásszal s dicsőséggel.
- ③ Tíz éves házas vagyok - Nem is voltam gyermek,
Mint boldog s mint bús anyát - Olyan rég ismernek.
Mint boldog s mint bús anyát, - Mert van két csalá-
E földön két gyermekem - S négy a másvilágon. [dom:
- ④ Bús anyák, kik sírbatért — Gyermeket sirattok,
Oh nézzétek! Nincsen ok — Bánkódni miattok,
Én is sirtam s most tudom, — Utolsó órámon,
Az a szörnyű gyász, mikor — Az élőket szánom.
- ⑤ Szánom őket szívemért, - Mint nagy veszteséget,
Mert magamnak küldtem az — Ég honába négyet:
Kiket alig dajkáltam, — Ölelnék, szeretnek
S kikért híven fáradtam, — Oh jaj, elfelednek!
- ⑥ A részvét s elismerés — Száz virága rajtam,
Mert gyásszal, de még nagyobb - Dicsőséggel hal-
Hosszú élet nem örül — Annyi tiszteletnek, [tam,
Mennyit egy jó, tiszta szív - Ily korán szerez meg.
- ⑦ Viszonzás e tisztelet, — Mert én is megadtam,
Akarva egy fűszál sem — Hajlott meg alattam;
Volt, hogy vérzett a szívem, - Voltam gyöngé, fáradt,
De szememből s ajkamról — A szívesség áradt.
- ⑧ Voltam sokszor hervadó, — Szinte roskadoztam,
De miattam nem búsult — A ház elhagyottan,
Nem is mertem hinni, hogy — Egykor ennyit érek:
Kicsiny, gyöngé volt a test, — De erős a lélek.
- ⑨ Párom úgy választotta el, — Fejlő rózsaképen,
Ott lettem nyíló virág, — Szíve kiskertjében:
Jóságából nyert szívem — Először bizalmat,
Látva, mily nagyon szeret, - Több lettem magamnak.

II. kötet 72 oldal
(„A szelvedes ömlesztés...“)

HAJADON FÖLÖTT.

DALLAM: 11. «Már véget ért a testi...»

- ① Már véget ért a testi — És lelki gyötrelmem.
A béke vár s a szívem — Nyugodni képtelen.
Felégeté virágim — Ez a hosszú aszály,
Tavasz honába hínak — S a lelkem visszafáj;
Húll a könny, ám nem éled — Nyomában a virág...
Nem harmat a bánatkönnny, — Virulást ah, nem ad.
- ② Minden könnycsepp egy kérdés — S a könnyek ten-
Hideg márványszigetként - Fehéren állok én. [gerén
Érzem a bánattenger — Ostromló hajkait
S szívem kemény szikláján — Hulláma megtörik,
Kővé fagyott a szívem, - Nincs benne irgalom. [mon:
Nem gyulad fény szememben, - Nincs egy szó ajka-
- ③ Anyámnak könnye kérdez - S választ hiába vár:
„Hát nem szabad szelíd szép - Szemedbe nézni már?
Nekem lehetne édes — Öröme száz okom
S szívem reszketve vérzik — A gyászos sírokon.
Mért hajt legszebb virágot — Az én bús rózsafám?
Mért vagytok olyan drágák, - Ha ez van mérve rám?“
- ④ Atyámnak könnye kérdez: - „Mit tudjak tenni, vagy
Mit tépjek el helyetted — Szívemtől, hogy maradj?
Mi szebb álm szívednek — A szemfödél alatt:
Az élet, melyre ott vársz, - Vagy az, mely elmaradt?
Mi kedvesebb: az a hon, — Hol a hit testet ölt,
Vagy a testvérek- és jó — Szülőkkel drága föld?“
- ⑤ S halvány ajkam helyett, hű — Lelkem felel reá:
„Szeretteim! a szép leány — Elmegv a föld alá.
De az a drága-jó lány — Az ég kertjébe száll...
Mért sírtok? Jézusé lett — A legszebb rózsaszál.
Az angyalok sorába — Így melyik illene?
Az Úr akarta és ajk — Ne szóljon ellene!
- ⑥ S szereflek-e? Ne fájjon, - Hogy nem felelhetek,
Láttátok, élni vágytam — Ugyis, mint nagybeteg...
Felégeté virágim — Az a hosszú aszály,
Tavasz honába hínak — S a szívem visszafáj.
Fehér ruhában visznek — S a lelkem sir, zokog...
Hogy örvendjek, amíg ti — Nem lesztek boldogok?
- ⑦ Fehér lelkek sorába — Bocsássatok azért,
Hadd kérjem a jó Istent — Esengve, vígaszért.
Adjon békés időt, hogy — Feledni tudjatok
S örülni és legyen sok — Áldása rajtatok.
Kedves legyen folászom, — Mely nektek jót kíván
S elérjete az égbe, — Hű lányotok nyomán.

Férj és atya fölött

Gyöngédlelkű párom
Sőt gyenge galambom
Örömváros sívél
Faj, meg kellett esznom:
Kövé volt a sívém -
faj, hogy meg nem
indul
Ennyi mérhetetlen
Nehez fájda-
lomtól.

Ha munkába
álltam
S javatok
kerestem.

Itt volt lellem,
míg ott

Fáradoztam
a testem.

Most a
test
marad
itt -

S lellem
itt
Készül.

Vissza-
térés
boldog -
Reményes
nélkül.

(újra)zom.)

J. B.
84

II. kötet

57 dallam: „Mit bízik a világ...”

HAJADON FÖLÖTT.

(Egy családnap...)

DALLAM: 12. *«Hervad élünk, mint a rét virága.»*

Melyik a tavasz legszebb virága?"

Ki felelne meg rá hirtelen?

— Elragad mind, ha cserépben, kertben,

Vagy a puszták rétein terem;

Szép a rózsá vigalomban,

Koszorúnak szép a gyöngyvirág:

Nefelejcs a sírkeresztben

S ablak-alján a dús orgonák.

Egyik színe-, másik illatával,

Vagy a szépségével ejt rabúl, —

Mindezeknek híján egy virágszál!

Mind a többit mért haladja túl?

— Ki fehérén áll s magasan,

Folyton élő, évelő tövén,

Égre nézve, vagy főhajtva,

Lelkét climádkozó növény.

Ez az oltár választott virága:

A szüztiszta fehérliliom,

Amely nem tart más hiú virággal.

Úgy nyit, késő tavaszhajnalon:

Csak fehér, csak egyszerű és

Nem kíván, csak tiszta harmatot.

De ha ontja édes lelkét,

Hallgatnak a többi illatok.

Égre tör, hogy földi szenny ne érje.

S nem várják, hogy vihar törje le

S nyár epossze, jámbor lelkek inkább

A szent oltárt ékítik vele . . .

Mért sírnak hát énmiattam?

A liliom sorsát nyertem el,

Mikor a menny szent királya

Égi trónusához fölemel.

Nem virultam én a többiekkel,

Bár szerettem őket végtelen

S mikor én a kískeresztet hordtam,

Ők sem roskadoztak énvelem;

Én maradni vágytam köztük,

Ők borzadnak, hogy kövessenek

S megtagadnak, míg remegve

Nézik összeroskadt testemet.

Oh, nagyon nehéz is látni ilyet,

Hát még elszenvedni, mint nekem?

— S megadással mentem a kínokra,

Csak hogy megmaradjon életem.

Kész voltam a gyötremeire,

Mint az áldozatra a szülők . . .

És nem nyertünk győzedelmet

A halál ellen sem én, sem ők.

Egy öreg pár járlik, egy
Agg férj s megtört asszony.

Késő rá, hogy
a halál -

Nagy gyászt
okozhasson.

Bár nehéz
ez óra,
de -

Nem
csalat-
kozás
hoz

Mert
ez a
válás
közél -

A talál-
kozás-
hoz.

Ötven év
a házasság

Arany-
korhatára,

Ha megjött
csak menni kell -
Tudják,
nemsokára.

S ha az
egyik
útra kel,
Érzik,
így sincs
messze,
hogy a
gyöngéd
szívet a
Halál's
szív
kövesse.

(Ujházy M.)

J. B. 84

(Lásd még a 24. oldalon)

S hiába szöjjük
a halál
útját
virággal át,

Szörnyü
marad
Se megnyug-
vást
Se biztatást
nem ad.

Itt
min-
den-
nek

er-
te-
ke vesz
S nincs más
vigasz-
talás

Mint
életért
az élet:

a Boldog feltámadás. - J.B. 84

Határtalan nagy óceán *
Az a siri nagy éj * * *
Melynek sötétség a vize * * *

hullámtalan, de mély.
Amelybe a halál heve
ledob menthetlenül

S a feledés
nagy tengerén
Emlékiük
elmerül.

De Isten
a sötét vizek
mélyére is lelát...

Szívem
ne rettegj,
lesz aki
emlékezik
reád:

Fényt kap a tenger
s felhoz a
szent
partokhoz
közel

S hajnalsugárral
játssza

szép Tündérvirág
leszel

(ujházy M.)

Szebb végez, mint anilyent
Képztem egykoron.
Hiszen én szomorú volt
Az én tavaszkorom...
Az ifjak rózsás arca
Sohsem volt az enyém,
Ilyeszerű képet
hordtam -
A vonzó arc
helyén.

Megvolt az ép
erős test,
S mit rám
Isten kimért,
Vállaltam a
kiírdelmet,
Azt sem tudva,
kiért;
Volt szívem,
a boldogság
Szép vágyával
tele
S fájt a tudat,
hogy nem lesz -
Kit szeretnem
vele.

II. kötet

J.B.
84

Akkori ifjak, mennyit -
Szenvedtem köztetek!
Szívemet égették a
szánó tehintetek.
Paráshént hulltak
rám a
Kíméletlen szavak,
Melyek mindent
megölnek, -
Mire kiáltsanak.

AKKOR is volt
sok rózsá -
S liljomarcú
leány,
S szívem vágyott
feléjük -
S nem nézett
egy se' rám:
Gondolt a lelken
szépet, -
Ki kellett
mondanom
S tönkrement
a legszebb szó -
Eltorzult
ajkamon.
(újházy M.)

Mig élt a béke, éltem -

S ma harc világa
van.

Oh kiind rémes
csatákban

Vööm

S drága két
fiam.

Sir a hon
s a lelkek
csak

Annak
sebére lát.

El van feledve
minden...

Szülő, hitves,
család.

Sir a hon,
sivók vérzik,
De mennek
könnytelen...

Sein olyan gyenge
lettem

Segitni képtelen.

Ha győznek, csak zokognék,
Mig őket áldanám.

Sha ö'k sirónak
art már - El sem

birnám talán.

Békére vagyok én
s a győzelemre
ezek...

Add meg nekik,
nagy Isten -

Sein is boldog
leszek,

Mert ö'ek lesz
a béke

S enyém a
diadal

Ségen-földön
magasztal

A boldog
háladal.

(Vijhazy)

17.B.
84

Mia virágur élte
"Ez családhat"

II. kötet 237 oldal

ÖREG FÉRJ ÉS ATYA FÖLÖTT.

DALLAM: 13. «Jézus az én reményem...»

- ① Isten utam kimérte, — Adott hosszú határt
S mind áldás, mit kegyelme — Eddig élembe tárt:
Áldás a hosszú élet, — Míg boldogan halad,
Áldás a fáradságra — Egy nyugodt pillanat.
- ② Áldás a jó egészség, — Amely erőt nevel;
Áldás a jólét, melyért — Sokszor fáradtam el;
Áldás az enyhe hajlék — S az a szelíd öröm,
Amellyel boldogított — Családi szép köröm.
- ③ Szeretteim! Nekem nincs — Mit elpanaszlanom,
Alig vetett a bánat — Barázdát arcomon.
De azt is elsimítá — Sok boldog érzélem...
Két kisdéd híjján, mind itt — Maradtatok velem.
- ④ Unokáim nagy száma — Hiába vett körül,
Úgy érzem, szívem ifjú — Vidámsággal örül;
Ötven házasesv jelzé. — Hogy itt van aggkorom
S lelkem úgy látta, frigyünk - Drágább, mint egy-
[koron.
- ⑤ S hét évtized után hogy — Eljött a hervadás,
Nincsen panasz szívemben, -Csak egy nagy hál'adás:
Nincs még gyász s hogyha jönne, -Nem látja már sze-
Szívem védelmezője, - Légy áldva, Istenem! [mem...]
- ⑥ Míg élt a béke, éltem, — Elmult, meghalhatok...
Ah! élők, milyen rémes — Vihar dúl rajtatok!
Én gyenge lettem rá, hogy — A küzdést fölvegyem,
Szívem békét keresni -- A föld alá megyen.
- ⑦ Míg élt a béke, éltem — S ma harc világa van...
Ott küzd, rémes csatákban - Vőm s drága két fiam,
Sír a hon s a lelkök csak — Annak sebére lát.
El van feledve minden... — Szülő, hitves, család.
- ⑧ Sír a hon, szívök vérzik, -De mennek könnytelen...
S én olyan gyenge lettem, — Segíteni képtelen:
Ha győznek, csak zokognék, - Míg őket áldanám...
S ha ők sírnának, azt már — El sem bírnám talául.
- ⑨ Békére vágyom én s a — Győzelemre ezek...
Add meg nekik, nagy Isten - S én is boldog leszek,
Mert övék lesz a béke — S enyém a diadal
S égen-földön magasztal — A boldog háladal.

"Ősz felé hervadni kell a Kisvirágnak,
 Jó anyám, sirt ásnak kedves försikádnak.
 Egyik nap rózsá nyílik, életet kér
 Másik nap virradtan mindent el visz a dűr.

J. B.
 84

Az alig fél éves
 Szép ártatlan élet
 Néhány perc leteltén -
 Így ért gyászos véget ;
 Egyik óra öröm, - Mosolygtam anyámra
 Másik órán ő hullt - Halvány Kisfiára .
 64 (Viharzy M.)

János Bella
1984

Atyátlan, anyóttan aroa leányka felett
I. Kötet 150 oldal Dallam. „Hervad elhinta...”

„Aroa
leányka
felett”
(I. 150)

Tizenhárom tavarnak nyilásit
láthattak örüendő szemem
S szívem minden bibáratu mellett
Mibe játszó kedvel fogtam
Az ohoza szörnyű végemet,
Pillanataim vidámságot
Oda kellett adni éltetem.
(ujházy M.)

67

Kedves férjem!
Láttunk már bajt,
De ki hitte egy hete,
Hogy néhány nap
kitűsednek.
Drága,
boldog
élete?

Bimbót készült hozni
Rózsabimbót ^{sziwem,} kedveset -
Bús virágzás.
Él a bimbó,
Fajide a fa
el veszett.

Négy gyermek
maradt anyátlan
S egy sziv gyászos
özvegyen,
(csak azért, hogy
a világban
egy dróvával
főbb
legyen.
(újházyn.)

FIATAL NŐ ÉS ANYA FÖLÖTT.

DALLAM: 14. *«Bűnös lélek, hol bujdosol?»*

Megállt a nehéz borulat
Csendes hajlékom felett,
A sokáig boldog fészek
Sötét gyász világa lett;
Eddig telve volt örömmel,
Boldogsággal, jaj de ma
Több a gyász, kihat belőle
Bús családom jajsza.

*(«Mars a l'église
marchéant...»)*

Kedves férjem! Láttunk már bajt,
De ki hitte egy hete,
Hogy néhány nap hitvesednek
Drága, boldog élete?

Bimbót készült hozni szívem,
Rózsabimbót, kedveset, —
Bús virágzás: él a bimbó,
Jaj, de a fa elveszett.

Meleg, fényes nap volt szívem,
Lehúllottam hirtelen,
Sötét égen egy halvány kis
Csillag áll a helyemen . . .
Jaj, kevés vigasztalás, mit
Magam helyett hagyhatok,
Meleg, fényes nap helyett, egy
Reszkető kis csillagot.

Hogy mondjam vigasztalásnak,
Kit csak szánnotok lehet?
Hogy szeresd azt, aki gyászra
Fordította éltedet?
Hogy örülj annak, kiért oly
Drága éltemet adom?
— Szegény párom! Szegény, gyászra
Érkezett kis magzatom!

Hogy mindenki megsirasson,
Elég a ti gyászotok,
Pedig még miattam másik
Három árva is zokog,
Négy gyermek maradt anyátlan
S egy szív gyászos özvegyen,
Csak azért, hogy a világon
Egy árvával több legyen.

Egy fájó szív, melyen a bús
Özvegységnek kinja ég,
Négy bús árvát vigasztalni,
Istenem, hogy lesz elég?
Ami minden óhajtásunk,
Íme, épen az vesz el,
Hadd remélnem, hogy helyettem
Vigasztalójok leszel.

Erős ember ki elől a
gyengébb rettegve

kitér,
Oh, gondold el
ha meghaltál

Minden
hatalmad
mit ér?

- Aki
szépségben
büszkén
Bálványozod
magadat!

csak
tekintsd meg
a halálban
elváltozott
arcodat!

Te dúsgazdag
ki pénzédert
mindenütt
ott vagy
elől

Beszélnék e
a szépségek
Torgalmas szíved felől?

70

Te hatalmas,
az igazság
vezeti e
tetteid?

Te sem paran-
solhatsz tovább,
éppen csak
halálodig.

Addig
talan
nehéz könnyebb,

Azután a
többinek
mert kik itt
szenvednek,
mélto,
hogy ott feun
örvendjenek.

(Ujházy M.)

őreg férfi felett
I. kötet 351 oldal
Dallam: "Révítő" szó
meg kell halnod...

J.B.
84

Búcsúzásra nyílik
hideg ajkam,

Jöjj Koporsóhoz

te szép család,

Hol szép anya
karjai ringatják

Bölcsőjében

a kis
unokát,

Hol ősz fű
atyát
tisztel

Hol az
Isten

áldása
lakik,

Mert a

szülő,
testvér

és gyermek

Egymást
olyan

hívén szeretik.

Megférnek
mind

csendes
békességben,

Szeretettel

egy fedél
alatt.

Itt oltották az én
szívembe is

Nagyatyám bölcs
tanácsukat;

Megférnek mind
és volna még hely

Ahol én is
lehajtsam fejem,

Volna még hely,
ugy-e anyám?

Ha máshol nem,
a te szíveden.

Faj de vége!

Én már
különvölök,

új lakás
vár,

csendesebb
reám.

(Nijházy M.)

Szerencsétlen halálom
kimmilt ifjú fölött

Dallam: Hervad

--- élünk... "

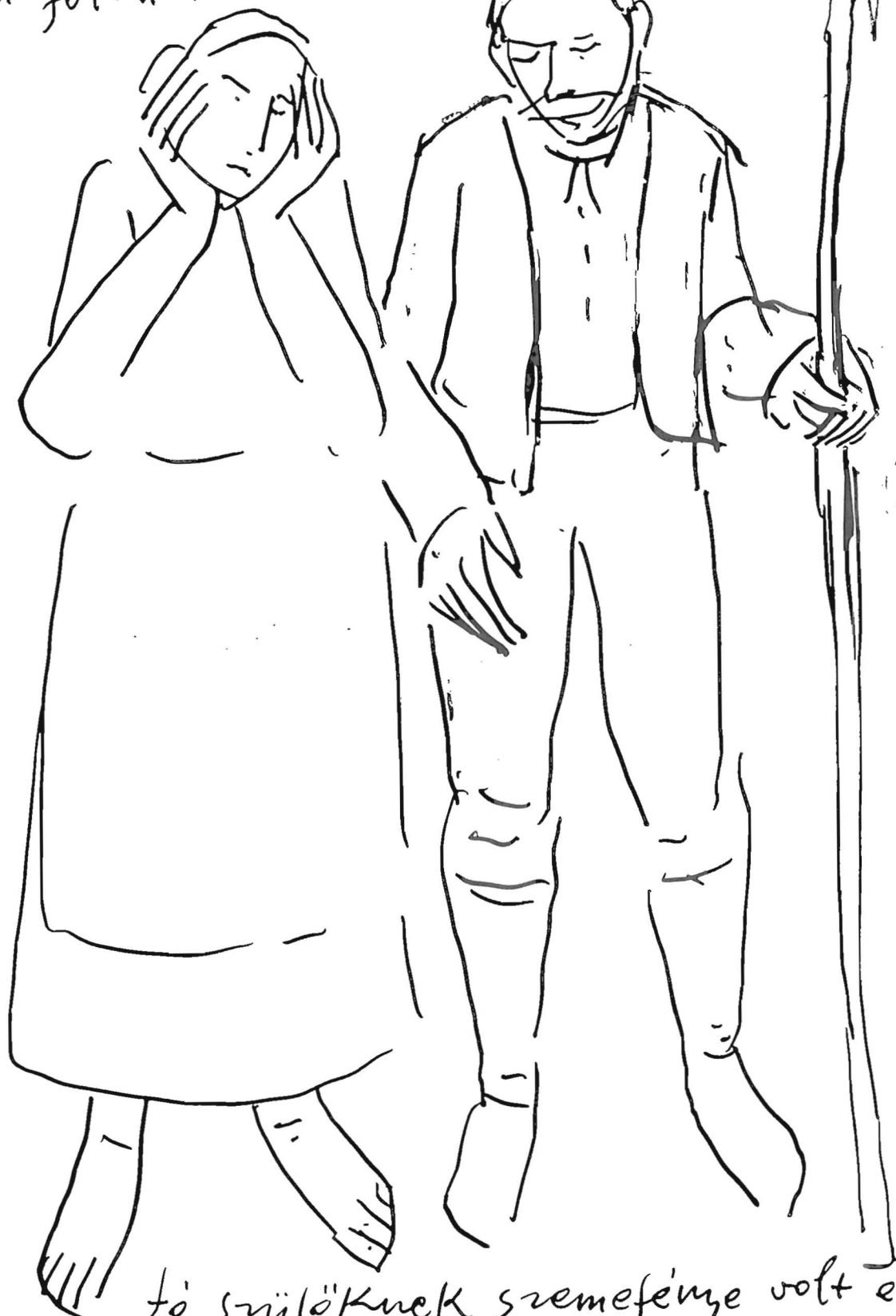
--- F. Kötet

--- 159 oldal

J.B.

Vizbefült gyenge
ifjú fölött.

72

I.B.
84

Fő szülőknek szemérmese volt és
száz örömelek osztályosa bár.
A halál kezéből vissravenni
Nincs több hatalmunk, nincsen ár.
Hideg testét vissrahozták
De nem ő az, his formája csak.

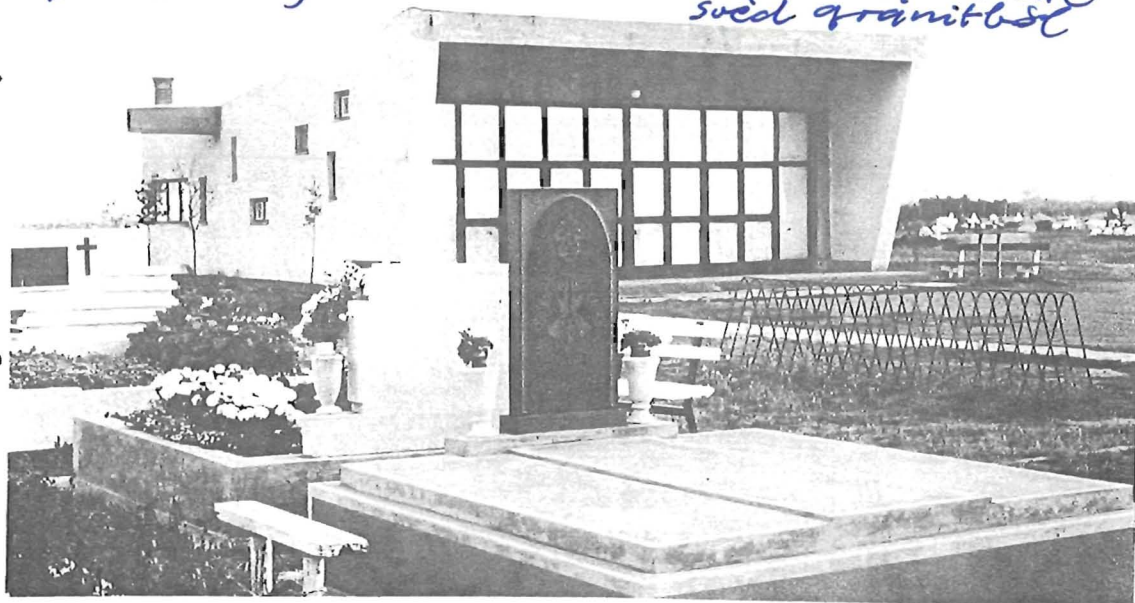
Bella János festménye

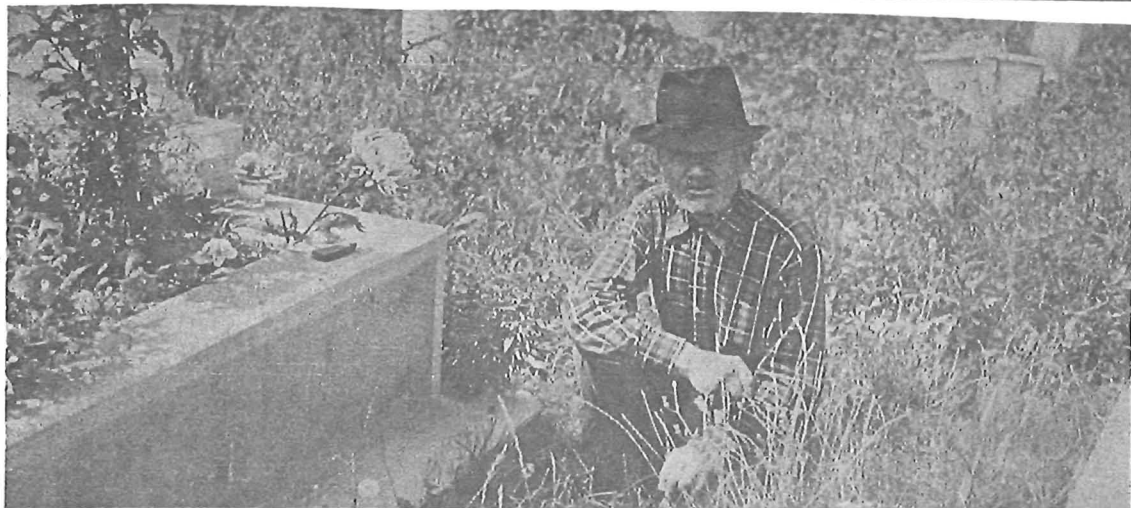
Bella János készítette
svéd granitból

Révész
István

Áki két
izben
töltött
hosszabb
időt
Endrödön
mint
káplán
és
plebánus

Köz-
ponti
új
teme-
tő
End-
rödön

A harangok elvitele Endrődön (1917 V. 12.)

A harangok vándorolnak
Még ma itt... s már messze volnának
Fáj, hogy segítség nincs semmi,
Hogy bricsit kell fölük venni.

Ugy érzi a lelkiünk éltek,
Hogy figyeltek, hogy beszéltek
Hol vidám szó, hol busz ének...
Mint ha velünk érzeneink.

Szép szavak hol könnyet keltek,
Hol fölemelt minden lelket,
A határon széjjel áradt
S új erőt nyert ki elfáradt.

Árvizekkel vésszes hajdan
Testvéreink volt minden bajban
Felsikoltott ha vért látott
S összevont mint egy családot.

Vésszes felhő ha közelgett
Zúgva lőtt minden lelket
Ha tűz támadt sok busz éjen
Velünk sírt a vesztéséjen.

Ha bánat élt egy családot
A részvétét ez kiáltott
S ki nek nem volt anyja atyja,
Az áradt is elsíratta.

De most látva, hogy régt keltünk,
Hogy mié' lett boldog múltunk,
- Talán a harang is érez
S elhagy mindet, a honé lesz.

Fiainkat hűn követve
megy a halál fegetegbe
Hogy ki tudja melyik tájon
Erős oltalmukra álljon.

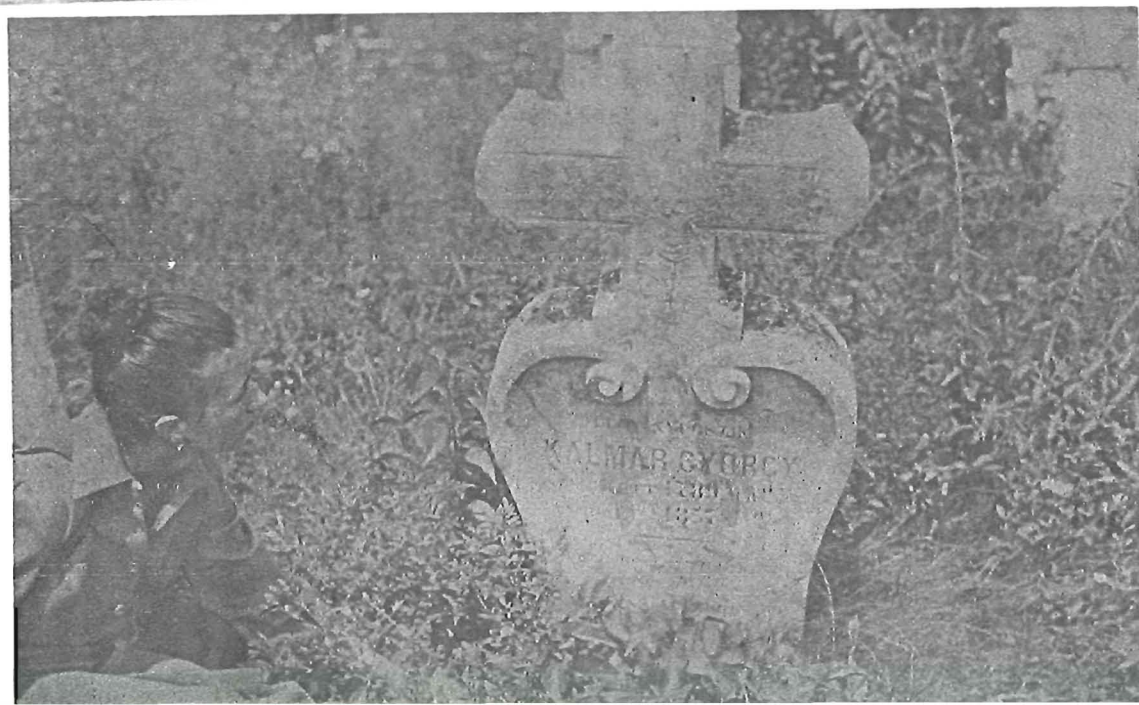
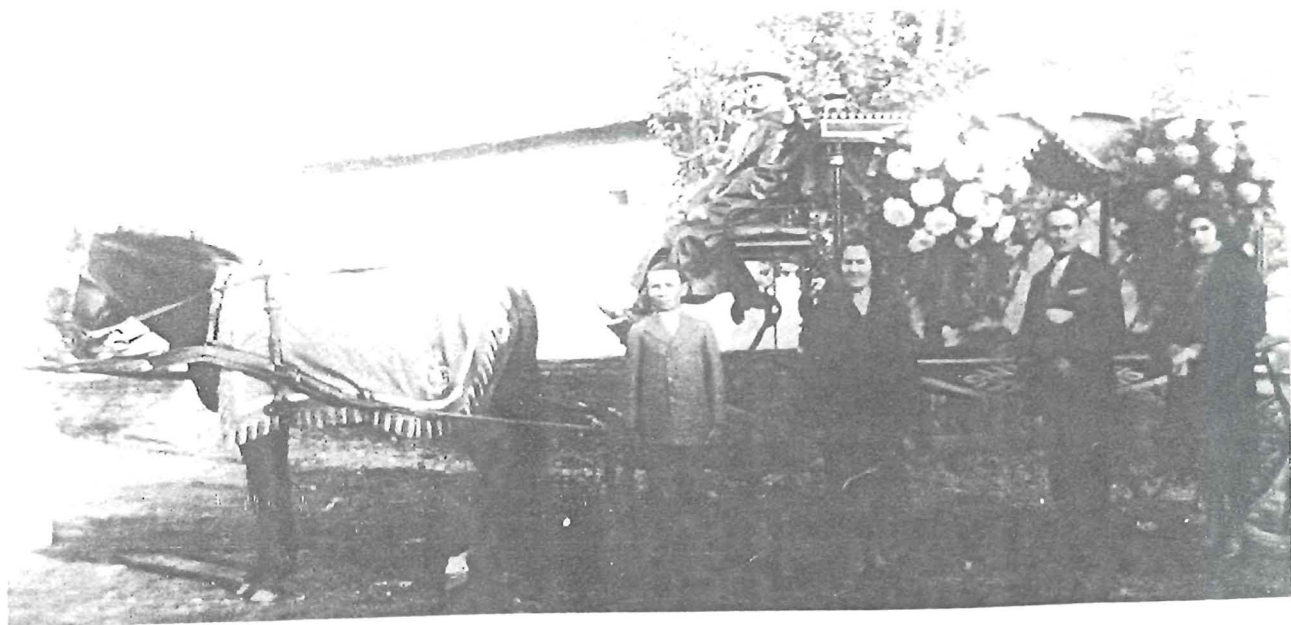
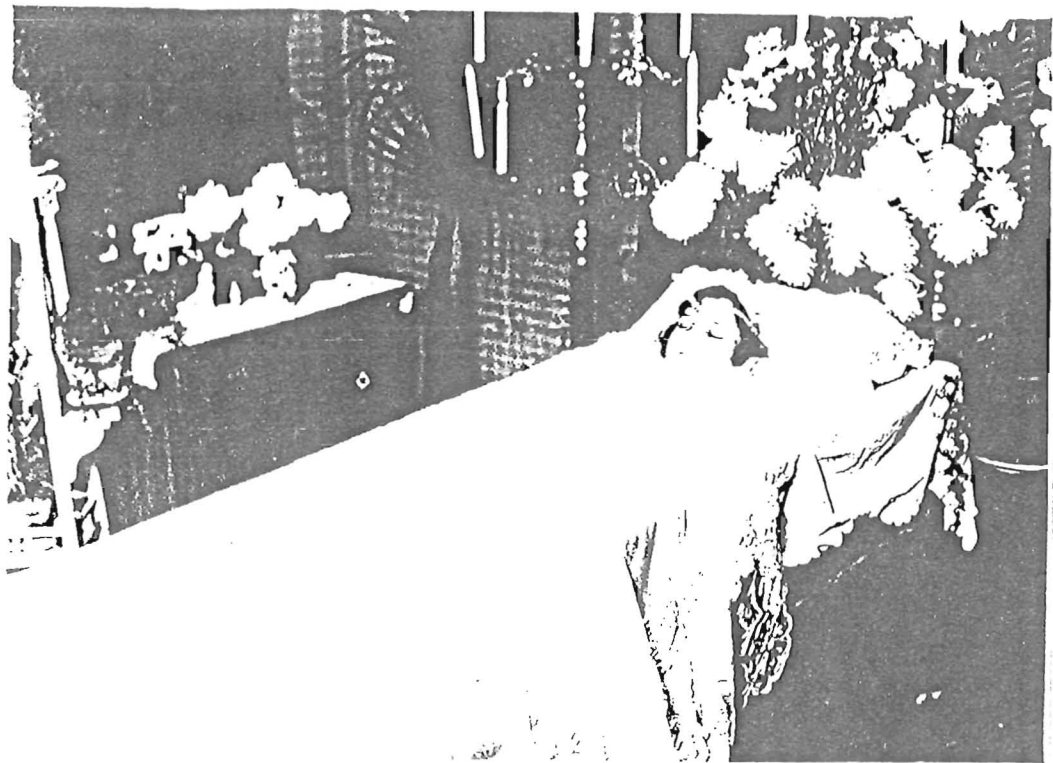
Megyetek, a küzdő népet
Győzelemhez segítétek
S ha a harcok véget értek
Mégint Istent dicsőítétek.
(Njházy M.)

Magyar kántorok egy csoportja Nagyváradon 1904-ben

Karácsonyi betlehemesjáték Endrődön 1910 körül

Szarvas-
végi
öreg
teme-
tő.

Búsam néz a lelkem egy szomorú képet,
Koporsóm körül a lesújtott háznépet.....

S amit elmém
egykor
még csak meg
sem értett,
Látom,
édesatyám,
nyáras
temetésed.

Bús helyeden
fekszem,
kiterítve
holtam:

Bús hat
ánódd helyett,
sírnak
értém
nyolcan;

Bús
öz-
vegyed helyén
hitves társam
részeket...

J.B.
84

Te sem hagytál ennél nagyobb kín keresztet.

Két éve szötrödtem, s fájt értetek lelkem,
Szerettem... de jó, hogy a bajt elfelejttem!
S bárha 42 év, keves egy atyának,
Mégis hadd pihenjen, aki így kifárad.

Árvából lett férj is atya fölött II. kötet
Dallam: „Nevével ibredék...”

(Ujházy M.)

örök özvegy atya fölött I. kötet 423 oldal
Dallam: „Bünnös lelet...”

Ingyn legyelemből vett kincs
Az embernek élete,
ki amilyen jól használja

Csak akkor boldog
kit Isten
Hosszú élettel megáld,
Ha a hosszú élet alatt

úgy lehet
boldog vele,
Az örök
ragyont
elnyerni
Egyetlen nap
is elég
Fajda a leg-
főbb embernek
minden óra
vesztéséig.

Az égi útra
átalált.
- Egy 76 éves
agg test
Jan eszemfödél
alatt
Meh, hiink lát
vissza addig
Mikor ez élet
faradt?

Szedjünk szép
tavasz-vindgot
Koszorúzni
agg fejét,
Kit tiszteltünk
egy boldogabb
Időnek tanija-
ként.

Elmenniük ök
nem világnak
testvéntelen
bis korunk,
"Ök még
egymásért

Az ifjú kor
mámorában
Legfőbb ember
oly hű
Szónja lelki
örökséget
Mint a tehozó
fiú;
Visszatérünk
jó Atyánkhoz
kérünk
kölsön
éveket

S mefint csak noszra
fordítjuk
Azokat is úgy lehet.

küzdöttek
Mi egymással
harcolunk! (ujhárym.)

J.B.
84

Bölsen van a sziv
teremtve,
Hogy örülni tud
kiváltké,
Boldogságra
emléket is
örzi drága
kincs gyenánt,
Mikor
boldog
visszaemnéz
nem kutatja
a jövőt
De ha
bánat száll
reája
Remélve vár
jobb időt.
Gyarló vagy
sziv!
Boldoggátesz
Sokszor
mára
képzelet
De a bánat
ellen küzdve
vdród
ébredésedet.

A gyönke embernek
épen
Hgyen balga sziv
való:
Tgaznak vegye
mit képzél
Sálmának
ami való.
Tgy áltassátok
a rivet ti is
sird mafzatok
Mert mefvi-
gantalhatalan
Lett a bánat
rajtatok.

Másfel éve,
hogy páratlan
jó atyátok
sírba tért
S ismét
hordhatjátok
a gyászt
Drága jó
anya'tokért.
(Ujha'zy M.)

L'irrasztottam vaksötétben melnek fényt a napsem ad,
 Mint rabságot, úgy szenvedve világtalan sárgomat...
 Akri már csak fogósin a világnak halva van
 És megsemmi kell a haláluk, ah olyan hozátalan.
 Dolpaim mind teljesítve, elmélettem volna rég

Már kezemre nőtt azóta egy más,
 új nemzedék.

Megsemmi látott unokáim
 vésznék számosan
 körül

Tudtam,
 hogy
 van nap-
 sugár, de
 Ennem
 már
 réj
 elkerül.

-B.
 84

Világtalan öreg özvegy a tyra fölött
 I. kötet 253 oldal Dallam: „Bűnös lelet”

S lehetett-e életemnél
Már szomorúbb, gyászosabb?

Oh, higgyétek, hogy én
nálam

Sok Koldi's volt
boldogabb!

Mert én lelki-
seregény voltam

És reménytelen
beteg!

Csak akkor vártam
gyógyulást!

Hogyha majd
kiszenvedek-

Amikor mások
szivébe

A boldogság
költözik

Láttam elhervadni
leprek

Ifjúiságom éveit;

S mikor mások
el sem érik

Még az életnek
delét!

Az én összeroncolt
testem

Sötét sír mélyére lép-

Kilenc évig
haldokolni!

Ugy-e, rémes
gondolat?

Mit kellett
nehem szenvedni

É hosszú
idő alatt!

Éltemben
enyészni
kezdtem,

Bennem lakott
a halál.

Oh, te
Koldi's!

Ha cserére
hívnalak,

mit
mondanál?

(Lijházy M.)

J.B.84

Istenem! Hogy bíztam, most jön csak
az élet
Mely valóra váltja a sok reményiséget...

És eljött helyette a halál órája,
Lelkém borzalmaival váltva valóságra.
(Zijharzy M.)

Faj, borzalom! Szörnyű halál.
Veled fogjak kezét.

Mikor két
hiseded
magzatom
Olyan
nagyon
Szeret?

Eddig
párom
meleg
keze,

Most
hideg
sírfalak:

Oh, jaj
nekem,
hogy menni
kell,
Faj neki,
hogy
marad!

Faj borzalom
igy halnimeg
Mikor nincs
hervadás,

II. kötet 178 oldal

Tavaszból télbe
lépni át, -
Rettentő
változás;
A napba
nézni
S menni a
Sötétbe
hirtelen;
Vállalni
azt,
amire
nincs -
Sem jel
Sem
intelem!
(Újházy M.)

J. B. 84

"Piatel férj és atya fölött." (70 oldal)

Meny, meny his ártatlan
szőljön lelked égbe,
fadd fogadjon anyád szerető keblére
úgy is látszott rajtad,
Mintha lelked mindig
mínta oda vészynél,
ott volna
anyádnál

Rég nem
mosolyogtak
gyenge kis
ajkaid,

Nem birtak
öröme
kedves
testvéreid,
Halvány
arcodra

nem szállt
föbbe élet,
Fajt jó atyád
szíve,

hogyha
reád nézett.
(Lijhazy M.)

J. B.

84

Az éva az évek felett
I. kötet 78 oldal
Ballam: "Mit bizik a világ..."

86

Ah, egy hü nőnek
és anyának
A fáradás is
tülelég!
Hát még aki
csak egy
sapásnak
Od'adja élte
nagy felet;
Akin csak
kisebb bánatok
A sirba tett
szép magzatok;
Ki ellensége -
nek se vet...
S egyre tovább
tépik sebet.

J.B.
84

Itt a kereszt!
Nem a riasztó,
De az áldott
a kín után,
Mely mint
győzelmek
hirdetője,
Magasan áll
a Golgotán.
Úgy állj
Kereszt,
Sírom felett,
Ma minden
bajnak
vége lett;
Hirdesse fenn
néma szavad:
"A gyötrelém
rabja
szabad!"
(Ujhazi)

Régen beteg nő és anyja fölött II. kötet 139 oldal

En a szívem, Oh szerelem!

Mennyi volt a fondja
S mennyi ére, hogy

szemem
A búz könnyet
ontja.

Mig osztottunk

kinsemen -
A halállal
ketten:

En az a hű
lélek -

Ő, az a
kezdetlen.

Hármat
nékem,

néki is, -
Még egy itt
lehetne

S bele vitték azt is a
Szörnyű fergekbe;

Eltintott a
harcmezőn, -

Hol meghalt a másik,

Es vártam, elmondhatom...

A szívszakada'sig.

(Régen beteg nő és anyja
fölött)

88

Dallam: „Bár közel
vagy távol...”

Ah, én búz
szeretteim!

Ki segít meg
minhet?

Nincs más,
az Istenre
kell

Bizui
szíveinket.

Békétürest

Ő adott

Annnyi bajt
viselvén,
főszagát,

bár látogat,
- Így belátta
elmém,

Mert áldás lett
éltém, az

Elviselhetetlen

Negyvenkilenc
esztendő's

Csak érteter lettem.

(Vijhízy M.)

Öreg leány fölött Karácsony estején

Atya, anya, hitves sti
Mosolygó gyermekek!
Horzám hasonló bris sio -

Egy sincs közöttetek.

A bánatot de rég nincs -

Ki vel meosztanom ...

Karácsony estején is

Sötét volt ablakom.

J.B.
84

Jald'n gyermek-
koromban

En is éreztem
ezt.

De az én
Karácsonyfám

Régóta
a kereszt.

Art küldte
nekem Jézus,

Hogy vele hordaniam,

A róv'an föltve az élel,
a bánat oldaldán.

(újha'ry)

II. Kötet

91 oldal

Dallam:

"Jézus az én reményem..."

S jön a fagy és átjáról
az élet virágain ...

Két hónap óta szüntelen gyötörte őt a kín.

A lemondást
tanulgatták

Azóta a
szülők

De szen-
vedésfeled-
tető'

[; Öröm

biztatta
őt:]

De menj,

Etelka!

Jobb mikor

Nincs még siratni mit,

Boldog, nagy áron keltek el
zsenge reményeid.

Nyertél örök ígéretet, - Mely mind beteljesül.

Mivel az égi völgény [-: választ jegyeseül:]

Jézus örök kertjében a hervadt ág megfogar...

Indulj beken Etelka és virulj fel boldogan.

Itt dicséret néhány tavasz, ott mindig az leszen.

Boldog lélek a búsakért [Imádkozz szívesen:]

Go

(Zijhang M.)

t.B.84

(„Háza népén volt a halál.”)

FIATAL LEÁNY FÖLÖTT.

DALLAM: 8. «Menj, menj aludni, jó leány...»

- ① Beteljesült, mit tudtatok - Ugyis két éven át, [hát?
Ah, nincs itt semmi változás, - Mért hordtok gyászru-
Ki halvány volt, halvány maradt, - Csak szemét zártale
S nem könnyebb-e bánkódotok [Nélküle, mint vele?]
- ② Oly gyenge volt régóta, csak — A lelke vitte már
S lélekben rég a mennybe járt - Ez a szép, tiszta lány.
Frigyet kötött az éggel és — Angyal volt élve már,
E percre rég, mint vágyai — [:Teljesültére vár:]
- ③ Két éve, hogy meghervadt... - „Tavaszi hervadás”
Ha szónak is bús, nem lehet — Ennél a vége más.
S míg más virul, szívén reményt, - Arcán rózsát nevel,
Egy vágya volt, az égbe hogy - [:Hamar juthasson el:]
- ④ Amikor a vándormadár — Szárnyát emelgeti,
Az őszi napfény biztatást, — Erőt hozott neki...
„Őszi napfény” búcsúmosoly - A haldokló szemén...
És a szülők szívén nem is - [:Éledt fel a remény:]
- ⑤ S jön a fagy és átgázol az — Élet virágain...
Két hónap óta szüntelen — Gyötörte őt a kín:
A lemondást tanulgatták — Azóta a szülők,
De szenvedésfeledtető — [:Öröm biztatta őt:]
- ⑥ Mi édes az öröm neked, - Szép, a szépek között,
Midőn a lelked angyali — Ruhába öltözött!
Égi fény játszik arcodon, -- Zeng ajkadon a dal
S Jézus trónját ékítgeted — [:Lelked virággal:]
- ⑦ Szerveddel őriztetett — Magának tégedet
S már elvitték előre a — Mennybe szépségedet.
Mégis kedves voltál szíved — Jósága által itt,
Veszteséggént siratnak a — [:Szülők s testvéreid:]
- ⑧ De menj, Ételka! Jobb, mikor - Nincs még siratni
Boldog, nagy áron keltek el - Zsenge reményeid, [mit,
Nyertél örök ígéretet, — Mely mind beteljesül,
Mivel az égi Völegény - [:Választ jegyeseül:]
- ⑨ Jézus örök kertjében a - Hervadt ág megfogán...
Indulj békén Ételka és — Virulj fel boldogan.
Itt elveszett néhány tavasz, - Ott mindig az leszen...
Boldog lélek, a búsakért — [:Imádkozz szívesen:]

Virágot tépni jött fagyos kezével a halál
 Reád veté sörnyü sremés, te kedves rózsaszál!
 Félve, hogy siet feléd, sötét büs szárnyakon,
 Te láttad őt s vártad szelid - [Mosollyal ajkodon:]

*

Szemünk
 Siratna
 kinosan,
 De mintha
 tiltanád,
 Csak
 beketüréssel
 lehet
 Tekinteniük
 reád,
 Mafasztos
 arcod,
 mely ezer
 Gyötrelmet
 eltapad,
 mutatja,
 fájhat a
 szívünk
 [De sánni
 nem szabad:]

*

Lezárt ajakkal is reményt
 Nevelve bündetted,
 Hogy e korban miált
 földi lét
 Nem vesztésél neked:
 Nem hódoltál meg a világ
 Hiúsága előtt
 S halál féltelme nem vehet
 [A lelkeseden erőt:] (ujházy M.)

92

*

J. B.
 84

*a Lólyan neyen
indol a karony*

EGY SZÉPLELKŰ HAJADON FÖLÖTT.

DALLAM: 8. *Menj, menj aladni, jó leány...*

① Virágot tépni jött fagyos — Kezével a halál,
Reád veté szörnyü szemét, — Te, kedves rózsaszál!
Félve, hogy siet feléd — Sötét, bús szárnyakon,
Te láttad őt s vártad szelíd — [:Mosollyal ajkadon:]

② Megérkezett, elüzte már — Boldog nyugalmadat;
Ijesztő képet fest eléd — S derült szemed tagad;
Leverte szárnya rózsaszép - Arcodnak himporát...
S halványan is magad vagy a — [:Legszebb fehér
[virág:]]

③ Mi nagy, mi hosszú szenvedés,-Amit reád kimért,
De jajszó nem kelt ajkadon,-Mintha nem volna mért;
S nem győzhetett terajta a-Végperc gyötrelme seni
Elszenderültél s úgy pihensz[:Holtan, de győztesen:]

④ Szemünk siratna kínosan, — De mintha tiltanád,
Csak béketűrőssel lehet — Tekintenünk reád.
Magasztos arcod, mely ezer — Gyötrelmet eltagad,
Mutatja, fájhat a szívünk,-[:De szánni nem szabad:]

⑤ S nem is vagy az, kit összetört — S ledöntött a
Söt mintha a győzelmi trón - Magasán állanál, [halál,
Büszkén viszed koszorúd, mit - Fejedre font anyád,
Mintha királynők ékeit, --- [:Babérját hordanád:]

⑥ Lezárt ajakkal is reményt — Nevelve hirdeted,
Hogy e korán mult földi lét - Nem veszteség neked:
Nem hódoltál meg a világ --- Hiúsága előtt
S halál félelme nem vehet — [:A lelkeseden erőt:]

⑦ Mégis kérjük, miért sietsz? - Ha nem ez életért,
Mért nem mutatsz fájdalmat a - Kesergő szívekért?
S ha tán szebb lelki kört keressz — S itt nem ta-
[iáltad azt,

Hol oly kevés a tiszta szív, — [:Magad miért nem
[maradsz?:]]

⑧ Fehér vágy földi szíven: így - Példáztad az erényt
S hallgatsz s elmégy, szelíden és — Tisztán, mint
[ismerénk,

Hogy csüggedök, kiknek szeme — Olyan sok bűnre
[lát,
Édes vigasztalás gyanánt — [:Gondoljanak reád:]

⑨ Menj! Szállj oda, hol álmódott — Boldog, szent
[dal fakad . . .

S ha megnyitod az angyalok -- Karában ajkadat,
Gondolj minden szívre, amely --- Azért fáj, mert
[szeret,

Viszontlátás reményiben --- [:Isten, Isten veled:]

Elaggott öreg leány fölött II. kötet Dallam: „Mit bírta a világ...”

Kiauludt egy élet
Végűt lobban
Mikor gyűlt,
a láng
ki tudja?
Már csak úgy
maradt ránk.
Nem tündöklő
napnak,
Reszkető kis
fénynek
Igy ismertük
mindig
öregnek
szegénynek.
Igy ismertük
mindig
csendes büs
leánynak,
Aki beteg
sem volt
csak alig
nehány nap:

Nem volt más
fexhère
Számot sem tett alig
Hogy él még, ki tudta,
Sem hogy sirba hajlik.

Lehet, hogy a sziwe
jobbát odrt de hát ha
vágya volt a magány,
Vagy talán
csak átka?

Smi haszna éltének?
Tett e jót vagy éppen
átszállt áldás nélkül
egy felhő az égen;
Hogy most elmerüljön
A vök éjszakába..
Vagy fényt vet
reá a
hulló napvilágra?

De nem felel
senki
És elszáll a felleg.
Nincs sem
ellenség, sem
olyan, kit
gyász illet.

Íe keresztény
szivünk
Legyen
segítség,

Hogy idővösség
legyen
a büs élet
vége.

J.B. 84

NŐ ÉS ANYA FÖLÖTT.

DALLAM: 13. „Jézus az én reményem...”

① Sötét madár kopogtat — Reám az ablakon,
Halálra rémült szívvel — Két éve hallgatom;
Elhalványodtam tőle, — Fogytam, mint holdsugár,
Sötét madár nyomában — Száll lelkem messze már

② Sötét madár a szívnek — Az a bús gondolat,
Mellyel, életre vágyva, — A sír felé halad;
Nagy borzalom, kiváltkép — Egy hűséges anyán,
Rémes bánattal indul — A zord halál nyomán.

③ Szegény anya! A szívből - Jut legtöbb rész neki,
Azt vélnék, nagy szívét nagy — Boldogság illeti
S a legtöbbször a gyászból - Vesz túlnagy részt sze-
A többiek sorában — Új példa lettem én. [gény:

④ Egy anya, kinek élni — Búbánat, halni kín,
Ki eget-földet járja — Hü lelke szárnyain,
Hogy együvé terelje — Családját . . . nem lehet!
S jaj, kétfelé hogy osszam — Egyetlen szívemet?

⑤ Hat gyermeket temettem, - Családom nagy felét,
Pedig, jaj, egy után sincs — Vigasztalás elég
S az élet kész nevelni — Inkább a bánatot . . .
Így az én szívem többé — Meg nem gyógyulhatott.

⑥ Pedig ki élve szánt, az - Most szánhat még na-
Mikor öt magzatom mind-Árvaságra hagyom, [gyon,
Édes az álom annak, — Kit a kín elgyötör,
De az anya szívének — Rémes a sírgödör.

⑦ A holtak békén várnak — S boldogok lelkeik,
De mi lesz az élőkkel, — Míg a gyász eltelik?
Isten karjára tettem — Mind, az elváltakat,
De jaj, az árvák szíve — A gyásztól megszakad.

⑧ Ki sem léptem a házból - S már szívök visszakér,
Lelkők szakad, mikorra — Testem a sírhoz ér . . .
Akkor tudja valóban, — Mit vesztett, özvegyen. . .
S mely bús volt élve, szívem - Búsabb, hogy el-
[megyen.

⑨ Benned vetek reményt, oh - Kegyes Mindenható,
Mert általad e gyász is — Jóra fordítható:
Bús házanépem szíven — Altasd el a panaszt
S ha nekik békét adtál, — Szívemnek adtad azt.

Ah, nem kell már semmi, semmi
mi e világtól ered,
Egy a vágyam: édes Jézus,
Gloria egyszüljék
veled.

72 év
kiindelmé-
ben
szerzett
jókat
elhagyom

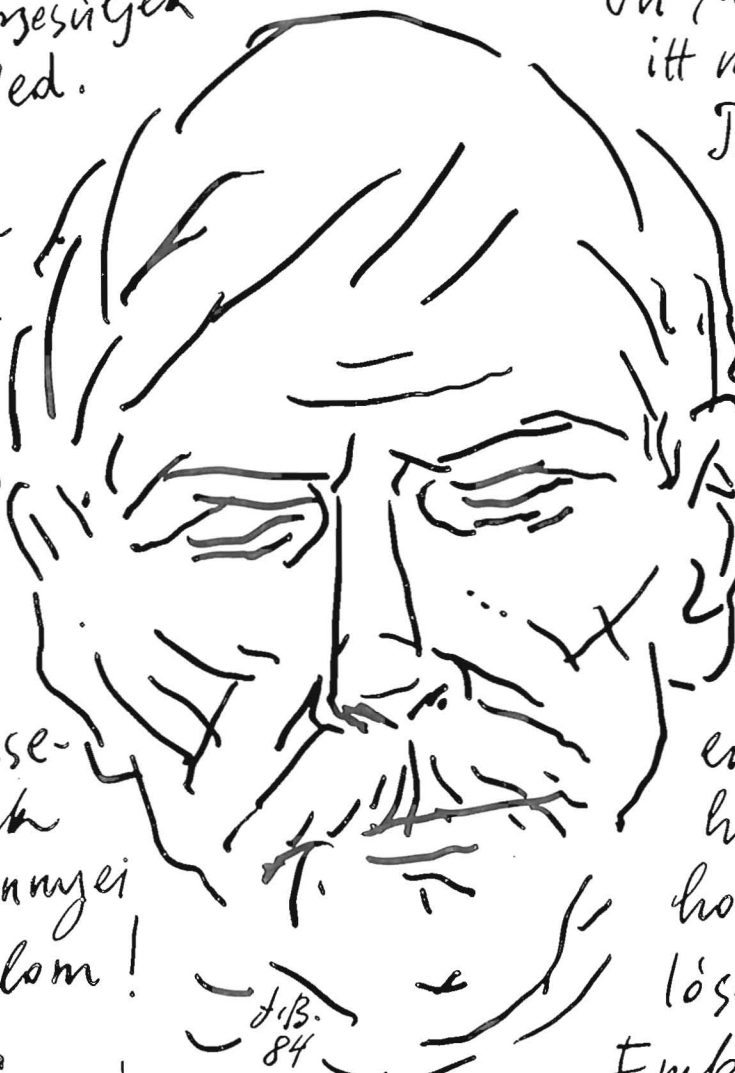
Csak
Te'ged
elnyerhesse-
lek

Oh menyei
Irgalom!

Szepe'ny vagyok
Javaimból

Csak az a köny az enyém
Ami a gyermeki hála
S szeretet hullat fölém.

Gazdag az ég, kirácsihez
Nem visrek egy porzemet
Csak ha tetszik, édes Jézus,
Gloriad vágyó lelkemet.

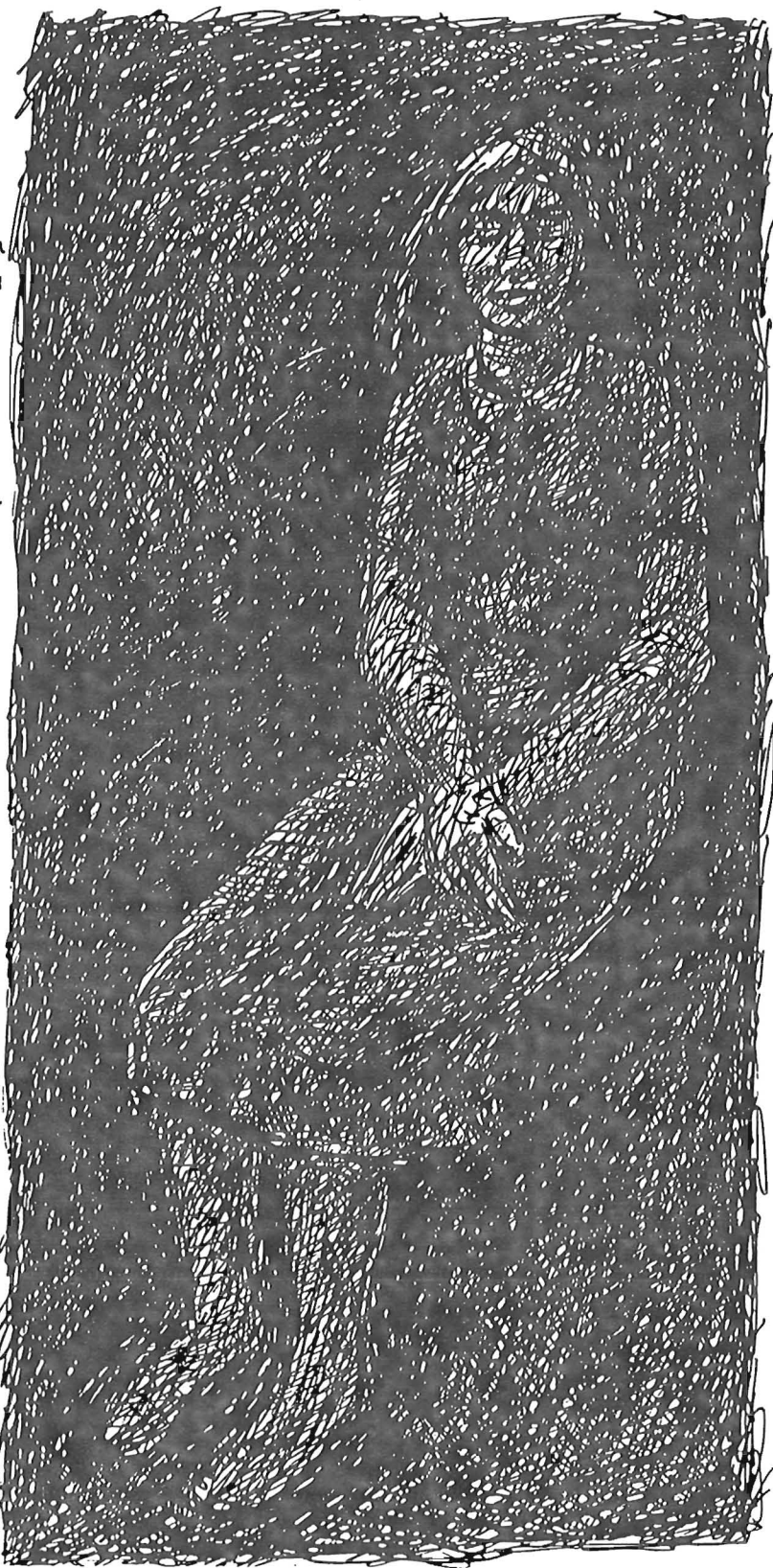
Oh, akik még
itt maradtok
Tekintsetek
én redm!
Ne vágya-
koratok
nagyon
A hosszú
élet után.
Gyarló
ember,
hosszú idő,
hosszú gyar-
lóságot ad.
Ember meghal,
idő elszáll,
A gyarlósáig
fölmarad.

(újházy m.)

Érten hervadó kirajdon fölött I. kötet 183 oldal
Dallam: „Remitá sro”

Nem is a
vidgának
életem,
Pórsá nem
nyilt arcomon
Hat esztendő
sta mindig
Társam
volt
a fájdalom;
Mint lilium,
halavodnyan
Vártalak,
szent
jegyesen,
Ki sok
kivom után
végre
Elszólítás
kegyesen.
(Ujházy M.)

J.B.
84

Mint tavasszal rózsáig
hordja drága terhét,

úgy viseltem
s karjaim
majd meg se
ölelték....

Hervadt ág
három napos
gyenge kis
virága
lehullott
három hete
a gyászszir
porába.

Meghalt.

Nem sirattam el.

Sőt hálát éreztem,
hogy az orvosáig elől
elvitte az Isten.

Békében od'adtam őt,
hogy a boldog helyen

hová én is indulok,
örökre öleljem.

(Újházy M.)

J.B.
84

Árvából lett fiatalasszony fölött II. kötet
Dallam: „Bár közel, vagy távol... ..”

- ① Búbánatra hajlik az - Árvák szívvilága,
Mint sötét vízparton a - Szomorúfüz ága,
Mely szellőtől is remeg, - Azt is megsóhajtja
S a vihart nem bírja, mely - Föld porába hajtja.
- ② Ilyen árva voltam én, — Bánattal takart lány,
Búslakodtam a sötét — Könnypataknak partján.
Ki volt a védelmezőm? - - Az irgalom lelke,
Mely bús árva szívemet - Boldoggá nevelte.
- ③ Mert nekem nem volt anyám, - Csak mint kisedő
[lánynak,
Nem tanultam meg se', hogy - Örömet kívánjak,
S már vidultam volna, mint - Gyenge hajdon lány,
Mikor jó atyám hagyott — Újra bánatot rám.
- ④ S jött sok szép, de bús tavasz-Mosoly, öröm nélkül,
Mikor a szem felragyog - S a szív meg nem békül. .
S mintha sötét partokon, — Szomorú füzágak
Tavasz hajnalán mégis — Összehajlanának.
- ⑤ Árva ótalmat keres - S két éve sem telt el,
Árva ifjú jött felém, - Édes szeretettel
- És szólt hozzám: „Árva vagy, — Én is épen olyan,
Éngedd, hogy bús szívedet - Szívemhez karoljam!”
- ⑥ Egy éves történet ez... - S a boldogság hol van?
Mért nem úgy eskettetek, - Fekete fátyolban?
Szegény árva, hittem az — Édes ígéretnek —
És mi lettem? Bús anya — S búsan eltemetnek.
- ⑦ Mint tavasszal rózsáig — Hordja drága terhét,
Úgy viseltem s karjaim - Majd meg sem ölelték...
Hervadt ág három napos — Gyenge kis virága
Lehullott három hete — A gyászsír porába.
- ⑧ Meghalt. Nem sirattam el, - Sőt hálát éreztem,
Hogy az árvaság elől - Elvitte az Isten,
Békében od'adtam őt, — Hogy a boldog helven,
Hová én is indulok, - Örökre öleljem.
- ⑨ S gyász, öröm, csalatkozás, - E hosszú történet
Alig számlál összesen - Huszonhárom évet,
Három hó a hervadás, - Két hét a betegség
S már a sír is készen áll, — Hogy szívem temessék.
- ⑩ Kiket a részvét hozott — E végtisztességre,
Kívánjátok, hogy legyek — Én is boldog végre, —
S ki a sírhoz elkisér, — Rám üdvöt kívánva,
Én is beléfoglalom — Ájtatos imámba.
- ⑪ És most Jézus szent nevét — Zengi hittel ajkam,
Kinek drága irgalma — könyörüljön rajtam.
Oh Megváltóm, lelkemet — Boldogítsa a menny
S békét nyerjen testem is — Szent nevedben. Amen.

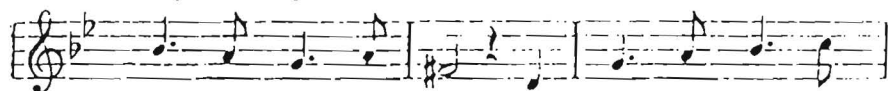
ELSŐ ÉS EGYETLEN KISDED FÖLÖTT.

... Anyátlan árva ...

DALLAM: 9. »Miként virágot a vihar ...«

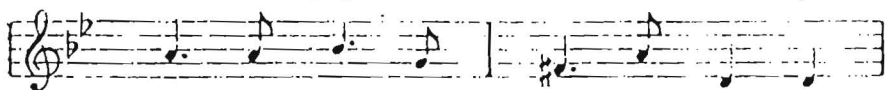
① Gyön - ge tes - tem kis ko - por - só Ő.

lé - ben szen - de - reg. . Te - kint - se - tek szán -

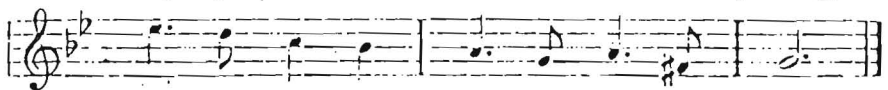
va re - ám, Jó - lel - kü em - be - rek! Jus -

son egy könny - csepp an - nak is, Kit

any - ja nem si - rat S már az e - nyém egy

é - ve, hogy Ott van, a föld a - lalt.

Szánakozzon a szívetek
S rövidke életem
A változandóság sötét
Példája hadd legyen:
Egy éve csak, hogy boldogan
Várt viruló anyám
S nyolc hétre rá az árvaság
Keservét hagyta rám.
Sírja egyszer zöldült ki csak
S felszaggatják megint,
Hogy együtt szenderegjenek
Csalódott szíveink;
Szívébe visszaporladok —
S ha rajtunk rózsa nő,
Egyszerre lesz bimbó s virág
Azon, mint én, meg ő.

Bizony, virág volt még anyám.
Gyermek még lánynak is,
Elvágott jó szülőitől
S gyásza lett másnak is;
Más csak remélhetett, mikor
Ő már csalódhatott,
Ah, oly korán bús özvegyet.
Sőt árvát is hagyott.
Csalatkozott szegény anyám,
De szívem is vele.
Szíve mézét nem pótolá
Az irgalom teje.
Sem a sok hű szem könnye, mely
Szán, hogy hervadni lát . . .
Elszállt felhő gyöngyharmatát
Épedte a virág.

Egy éve csak,
 hogy boldogan
 Várt viruló
 anyám
 S nyolc hétre rá
 az árvaság
 Keservét
 hagyta rám.
 x
 Sirja egyszer
 zöldült ki
 csak
 S felszaggatják
 megint
 Hogy együtt
 szenderegjenek
 Csalódott
 szíveink
 x
 Szívébe
 visszaporladok
 S ha rajtunk
 rózsá nő,
 Egyszerre lesz
 bimbó s virág
 Azon, mint én
 meg ő
 x

Bizony, virág
 volt még anyám,
 Gyermek
 még lányak is,
 Elvágott
 jó szülőitől
 S gyásza lett
 másnak is;
 x
 Más csak
 remélhetett
 mikor
 ő már család-
 hatott,
 Ah, oly korán
 bús özvegyet,
 Sőt árvát
 is hagyott.
 (Lijházy M.)

J.B.
 84

I. kötet
195 oldal

Oh anyám!
A köny ne
födje
El hűséges
szemedet,
Nézz a
fájdalmas
Szent Szűzre,
Mily borzasztón
szenvedett.
Oh, neked
még van
virágod,
Míg ő
egyetlen
fiát.
Az ártatlant,
egy gyömolát
Adta a halál-
nak át.

Az én tizenhat
s fél évem
Gyarlósága
oly kevés,
Megtisztít
Isten
irgalma,
A kín
s lelki
szenvedés.

(Lijházyn.)

(Édesanyám
testvére: Sózó
Ilona fölött)

J. B.

II. kötet 236 oldal

Az Isten nagy hatalma teremt ezer csodát,
Tengerszéli sok világot s rá millió éltet ad;
Áldása egyre árad s forrása mégse' vesz...
Gyarló ember-elmének felmérhetetlen ez.

Mi ehhez mind a fény, mit szemünk ragyogni lát?
Egy mécsvilág, mely égve emészti önmagát.
Ha villámként kilobban, vagy napként egyre ég,
Mindnek közös határa a kezdet és a vég.
(Újvárosy M.)

"Csillagokkal kézes ében"

KISDED FÖLÖTT. (Több haláleset.)

DALLAM: 7. »Ki fekszik e koporsóban? ...«

- ① Mint nyáron a rózsafának,
Sok virága volt anyámnak,
Piros rózsák, szépen fejlődök,
[:Kedvességben mind egyenlők:]
- ② Rózsafának hét virága
Változott el halaványra,
Én is fehér rózsá lettem . . .
[:Jaj, de búsan áll felettem!:]
- ③ Mert tudja, hogy a halványak
Jegyesei a halálnak
S úgy fáj egyet is od'adni,
[:Nincsen öröm soha annyi:]
- ④ Hű szeretet, anyám szíve!
Kísérj engem át az égbe
S látva a hét boldog lelket,
[:Bánatod mind elfelejtet:]
- ⑤ Atyám szíve, gondossága!
Kísérj el az ég honába,
Akikért te hűn fáradtál,
[:Érted esznek ott, Jézusnál:]
- ⑥ Ha öröm száll éltetekre,
Az elvált szép gyermekekre
Gondolatok szeretettel,
[:Mert szívünk nem feledett el:]
- ⑦ Ha csapás ér, hogyha gond bánt,
Akkor is gondolatok ránk,
Akik égi rózsák lettünk,
[:Vigaszt ad az Úr érettiink:]
- ⑧ S ha az óra elközelget,
Az elhagyott öröm helyett
Fehér rózsák nyílnak nektek,
[:Mennyben újra ölelhettek:]
- ⑨ Végre, Jézus, neved zengem,
Oh, fogadj már mennybe engem,
Nevezd kedves angyalodnak
[:S én örökre magasztallak:]

Kisded fölött. (Több haldleset.)

Mint máron
a rózsafának
Sok virága
solt anyórnak,
Piros rózák,
szépen fejlődök.

[: Hedvességben
mind egyenlők:]

Rózsafának
hét virága
Változott el
halványra,

En is fehér
rózsa lettem...

[: Jaj, de búsan
áll felettem!:]

Mert tudja,
hogy a
halványak
Jegyesi
a haláluk.

(újházm.)

J.B.
84

II. Kötet

Már az éj, sötét madárként,
Szárnyait terjesztgeté,
Lelkem túlvilágé volt már
S csak szívem az életé,
De az életvágy sem tartott, —
Ki csodálná ezt, midlőn
Oly rég tévelyegtem itt, az
Alkonyatra vált időn?

Szép az alkony, de csak úgy, ha
Tart soká az estifény,
De az eget már sok éve,
Hogy sötétnek látom én:
Bús felhőkbé ment le a nap,
Halványak a csillagok,
Szép remények holdsugára
Énrám többé nem ragyog.

A jó, régi ismerősök
Mind a sírban nyugszanak
S már az úgyis gyászos évek
Elvitték hű társamat;
Egyszülött kedves leányom
Még addig sem várt reám,
Tizenegy év óta porlad
A halottak bús során.

Ő lett volna éjszakába
Telt napunk egén a hold
S míg élt, boldog aggkort vártam,
Szíve olyan drága volt,
Édes lenne a virrasztás,
Míg hű szeme ráni ragyog,
De így már csak bánni kellett,
Hogy még most is itt vagyok.

A sor rajtam volt és ő ment,
Bár nem túl fiatalon,
Hogy cserébe adjam éltem,
Jaj, nem volt rá hatalom!
— Szinte megbékéltek már az
Egykor árva unokák,
Csak én hittem, hogy az égen
Gyászfelhők vonulnak át.

Nem az én világom ez már,
Melytől szívem most szakad —
S álmodozva, visszahívta
Lelkem a szép multakat:
Tavasza boldog pacsirtája
Volt a szívem egykoron...
Oh boldogság szép tavasza!
Édes fiatalkorom!

Majd az áldott küzdelemnek
Szép világa jött, a nyár,
De hogy a jót megnevelje,
Az idő oly messze már!
Egy egészen más világ ez,
Mint volt egykor az enyém...
Nekem nyíltak még virágok
A boldogság mezején.

Nekem volt hitem, reményem,
Társam volt a szorgalom,
Úgy tartottam, minden óra
Áldást szerző alkalom;
Tudtam szívemből szeretni,
Jót akarni s tenni azt,
Örülni a boldogokkal
S megsíratni a panaszt.

II. kötet Dallam: Bűnös lélek... ..

Oh, nem könnyű mód ölében
Értem ily nagy korhatárt,
Régen ismert minden hajlék,
Mely segítő kézre várt,
Szíves gondom itthon is hűn
Örködött szerettimen
S tudtam éjt-nap fáradozni,
Csak talán pihenni nem.

Adtam s nyertem sok szíves szót,
Ki tagadta volna meg?
— Akkor minden szív jót érzett
S azt hirdették a szemek;
Szeretet volt a szívekben,
Szívesség az arcokon
S hívebb volt az idegen, mint
Majd talán ma a rokon.

Vágytam sokszor megsíratni
Eltűnt szép világomat,
De a szívem úgy érezte,
Nincs jogom rá, nem szabad.
Mért panaszlom a siralmat,
Mit a túlidő hozott?
Aki elment idejében,
Ennyit nem csalatkozott.
Majd nyolevvanhat év... mi nagy szám!
Az öröm nem várja be
S késő rá, hogy a szegény szív
Új reménybe kezdene, —
Férjem is öt éve nyugszik,
S akinek még ez se sok,
Úgy váltunk el, mint ötvennyolc
Éves arany-házások.

Rég úgy ejtem a szót, mintha
Mindjárt válnom kellene,
Minden perc végperc lehet s itt
Nincs erő már ellene,
Mégis édes, unokáim,
Nektek búcsút mondanom,
Hogy ne vesszen a hűségnek
Égy szava se ajkamon.

Legyen Isten ótalmában
Minden hűséges rokon,
Legyen testi-lelki áldás
A kedves szomszédokon;
Kik eljöttek megtisztelni,
Áldom a jólelkeket
S hálát érzek az iránt, ki
Jószívvel megemleget.

Mellyel búcsúszómm bezárva,
A lelkem hozzád solhajt,
Jézusom, ki megsegítél
Bírni minden földi bajt.
Oh, légy most is segedelmem,
Ez utolsó utamon,
Adj nyugalmat s fönt, cgedben
Várjon örök jutalom.

(Cromporánd, Szabó Mária dédanyám
fölött 86 éves)

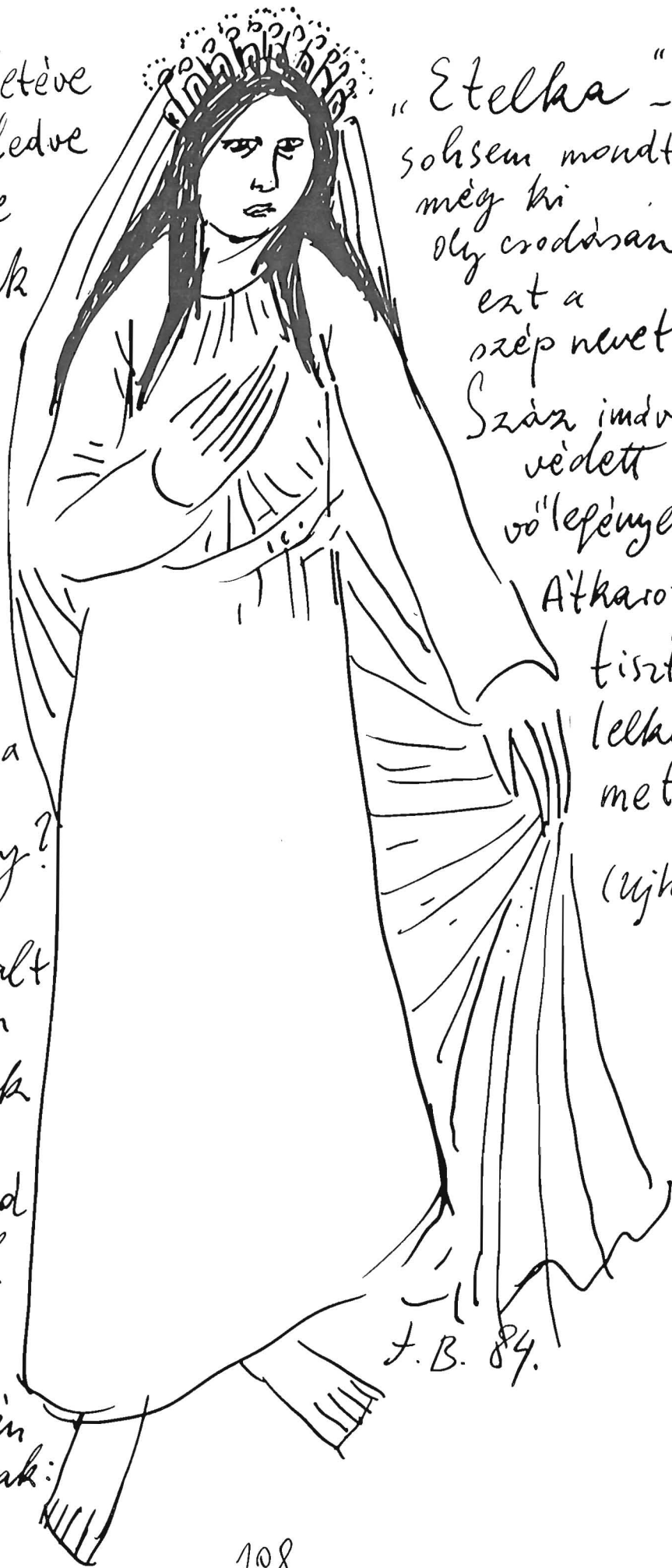
Nekem volt
hitem, reményem,
Társam volt
a szorgalom,
úgy tartottam,
minden óra
Aldást
szülő
alkalom;
Tudtam
szívemből
szeretni,
főt akarai
Stenni azt,
örülni a
boldogokkal
S meg-
sírati
a panaszt.

Nem az én
világom ez már,
Melytől szívem
most szakad -
Sálmodozva
visszahiotta
Lelkém
a szép
múltakat:
Tavasz
boldog
pacsirtája
Volt
a szívem
egykoron...
Óh
boldogság
szép tavasza!
Édes
fiatalkorom.
(Lijházy M.)

F.B.84

Hinomat letéve
gyászt feledve
Lépek be
a mennyek
ajtáján
Hogy leszek
kedves
mint jámbor
lélek.
Hű testvér
vagy drága
jó
leány?
Spine
felmaradt
lelkem
Választottak
közé
míg elhalad
Az örök
hűségnek
égi
Tiszta nyelvén
megszólitának:

"Ételka" - faj
sohsem mondták
még ki
oly csodásan
ent a
szép nevet...

Száz imával
védtél
völgyem

Atkarolja
tisztá
lelke-
met!

(Ujházy)

J. B. 84.

SZERENCSETLENÜL HALT VÖLEGÉNY
MENYASSZONYA FÖLÖTT.

DALLAM: 12. *Hervad éltünk, mint a rét virága.*

Egy családnak bús történetére
Pontot tett a kegyetlen halál.
Nem kérlek már, földi boldogság, hogy
Többé hajlékunkhoz hajlanál.
Mindig hűtlen lettél hozzánk —
S ahhoz irgalmatlanabb, aki
Többet elviselt — s ki a bajt
Hősebb lélekkel tartotta ki.

Mindig csend volt a mi kis házunkban,
Mint a rejtett madárfészkeken,
Vagy viharra érő órák jöttén,
Lélegzet-lefojtó éjeken;
Csend volt, minha féltünk volna . . .
Vagy talán örültünk végtelen?
Oh mi szép, ha életünket
Csak pár éve, visszaképelem!

Látom atyámmal, édesanyámat
Gyermekek közt örvendezni, sőt
A sok hűség szinte célhoz érvén,
Örömfájok már új ágra nőtt,
De nem hozhatott virágot . . .
Eltemették jó testvéremet
S úgy érezték, hogy fioknak
Halálát túlélni sem lehet.

S új csapás jött, vitte Erzsikénket . . .
Mit érezték akkor szíveik,
Mikor anyai szép remény kincséből
Egyedül én maradtam nekik?
— S jajt letiltva, hogy siettek
Megt munkálni boldogságomat!
Utánnam várták az áldást,
Mit Isten még e világon ad.
És felcsillogott az átlató fény,
Nem is képzelt tüneményesen
S hitték, a frigy, melyre szívem készül,
Új boldogság forrása leszen . . .

S összeomlott e remény is.
Eltemették völegényemet —
S emlékének élt a szívem,
Ha nevét viselni nem lehet.

— És sírjára tettem koszorúmat
S elvitte a messze távozó, —
Ah, nem válás, inkább frigykötés ez,
Oly átértett, mint az esküszó, —
Tudta ezt szegény anyám — és
Hogy a szíve ne szakadna meg,
Menekült, most nyolc hónapja
S itthagytott bús árván engemet.

S én azonnal hervadozni kezdtem,
Csak atyámat szántam végtelen,
Ki mérhetlenül többet veszít még,
Mint amennyit anyám nyer velem,
Többet, mindenét od'adja,
Ami a világhoz fűzte még . . .
Ah, úgy szánom! Visszatérnek
S újra kínba, gyászba kezdenék.

S ami bánat kettőlökön maradt, most
Mind szegény atyám öröklí el
S nincs, kinek már a puszta kiöntse,
Szót esereálni sines többé kivel:
Elmegy — s nem szól, megjön — s hallgat.
Köszöntését Jézus hallja csak
Favulhattok itt, akiknek
Kis bajok oly túl fájdalmasak.

Oh, mi tartja fel szívét? — Csak a hit,
Mely bizon az ég felé mutat —
S az alázat már is szent ígéret,
Hogy bejárja a nehéz utat
S keresztjével zörget egykor
A mennyeknek boldog ajtaján,
Hol a szép család fogadja
S hű keblére omlik majd anyám.

Oh, nem is kell földi szemmel nézni
Az égi nehéz végzéseket,
Sohsem juthat el a megnyugváshoz,
Ki minden bajt százszor emleget, —

Égbe nézzen, kit e bús föld
Vigasztalni többé képtelen . . .
Oh, hogy mért is nem jöhetsz el
Szép utamra, jó atyám, velem?

Kínomat letéve, gyászt felejtve
Lépek be a mennyek ajtaján . . .
Hogy lesznek kedves: mint jámbor lélek,
Hű testvér, vagy drága-jó leány?
— S ime, fölmagasztalt lelkem
Választottak közt míg elhalad,
Az örök hűségnek égi,
Tiszta nyelvén megszólítanak:

„Ételka!“ — Jaj, sohsem mondták még ki
Oly csodásan ezt a szép nevet . . .
Száz imával védett völegényem
Átkarolja tiszta lelkemet —
S tart az égi szent menyegző,
Melynek boldogsága végtelen . . .
Oh, hogy mért is nem jöhetsz el
Szép utamra, jó atyám, velem?

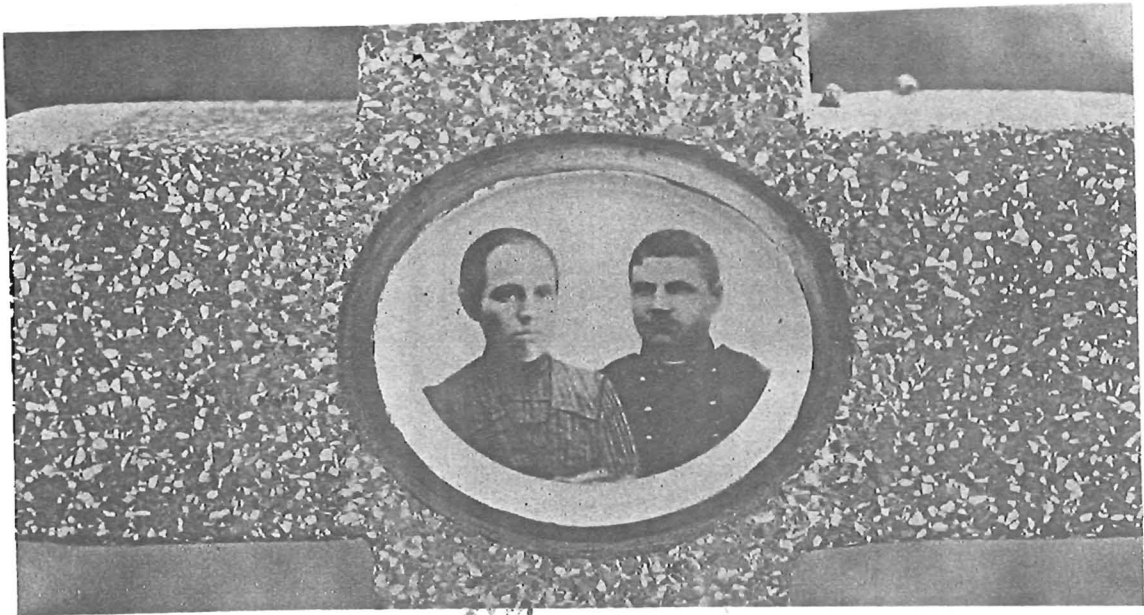
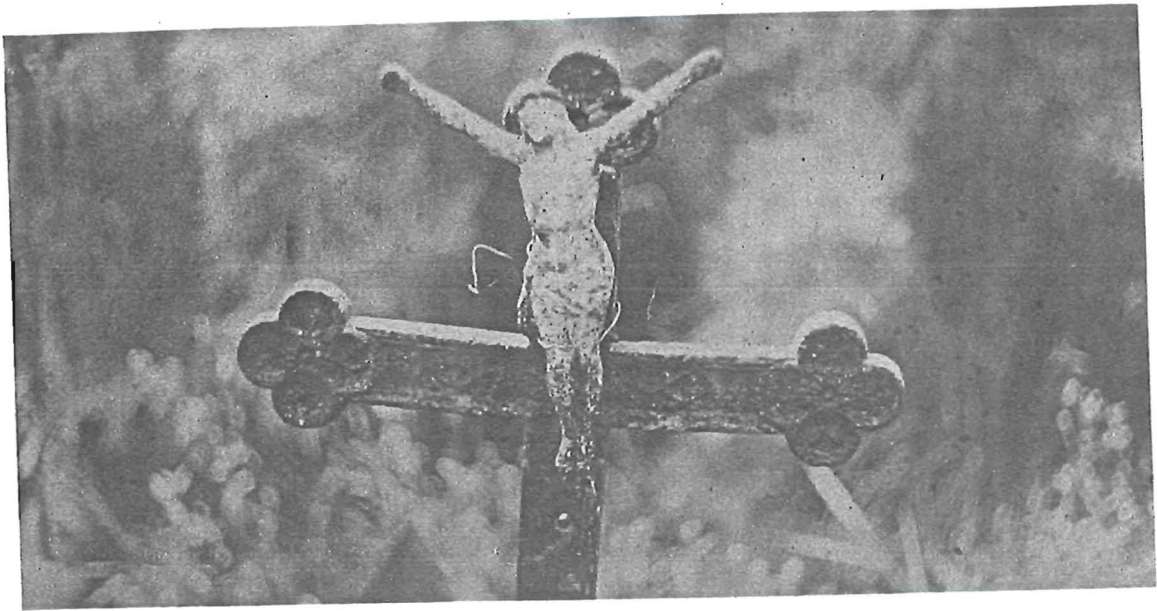
Huszonhárom éves földi éltém
Most örök, szent boldogságra vált,
De el kellett érte viselnem
Hét hónapos kínnal a halált
S el kell hagynom jó atyámat . . .
Éz mindennél mélyebb fájdalom, —
Hogy e percet könnyebbítsem,
Szeretettel így vigasztalom:

Édesatyám! Példámat kövesd, ki
— Hogy elbíriam a gyötrelmeket, —
Jézust híttam. Lelkem e hitét most
Erősségül itthagynom, necked, —
Számálják az elsőhajtott
S a békén túrt percekét kivált —
S hidd el, van, kit a jó Isten,
Mert szeret, sok keresztrel megáld.

Bízz rá minket — s téged gond ne üzzön
Járj az égbe imaszárnyakon
És mi fűzzük a szeretet láncát,
Mely velünk örökre összefon, —

És készül az égi hajlék,
Ott találsz szép családot.
Isten hozzád addig! És most
A szívem nagy halálját fogadd.

Jó nagyanyám! Örömed egeről
Egy fénycsillag most megint lehellít
S még nem is felejtett bánatával
Visszaküldi emlékét a múlt.
Nézz reménnyel szent jövődbe,
Mely nem elvesz, inkább visszaád
Égbe vár, hogy szeretteddel
Átöleljen kedves unokád.

II. kötet
216 oldal

Pedig úgy
fél...
hogy
lépjen
be
Könnyes szemmel
az édenbe?
— Mi szót
ejtsen, hogy
ne szánják
Bús sóhaját,
gyászruháját?
— S ime,
a szent ajtó
S hogy ^{távoa} belép
a szent határba,

Gyászra
a menny
szent fényében
Ragyog tisztán
lőfeléren.
P
panaszodua
bús jajszóval
S srava
cseng, mint
hál'adó dal;
Sír, de fájo
könnye
ninsen...
Csupa
aldás,
béke
minden.
(Ujházy M.)

f. B. 84

Távol született öregek fiaj is atya felett I. kötet 463 oldal
Dallam: "Kémítő" szó...

Mit nem lehet elkerülni
Eljött végpillanatom.

Régen tudtam,
mindig tudtam.

Hogy mindennap
várhatom;

De milyenháiba
vártam

Nyolcvanhárom
éven át,

Mily háiba
vártam,

ime,

Készen
letlenül

talált.

J.B.
84

Tudom, lesz
ki rám
emlékszik,

Tudom lesz
ki megsirat,
Olyan is lesz,
ki elmondja,

Elmehet,
már élt sokat.

Mindenkinek
Kedvet lelmi

Nem tudtam
s nem tudja más,

Pedig

mily bölcs mesterem volt:

A hosszú tapasztalás
(újházy m.)

Gyermektelen nő felett (Giricz dédapám testvére)
I. Kötet 500 oldal Wallam : „Rémitó” szó... ”

Istenem, ki szívet
adtál

S szívembe
Szeretetet

Judod a szeretet után

Szívem miként
epedett.

Csak hogy
nekem is
elmondják

Az anyja
kedves nevét

Karomba

S szívembe

Zártam

A más
árva

gyermekét.

De ezután
mireánk

a feledés

Következik.

Mi
leszünk

azok
akikről

Senki

sem

emlékezik.
(szívházm.)

J.B.

84

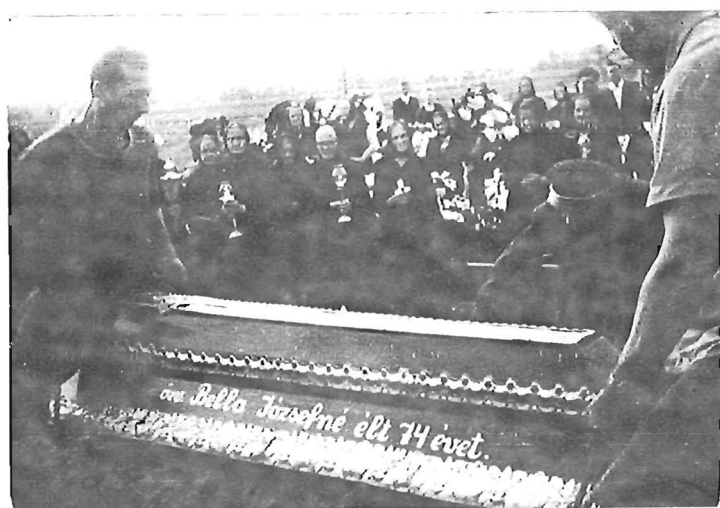
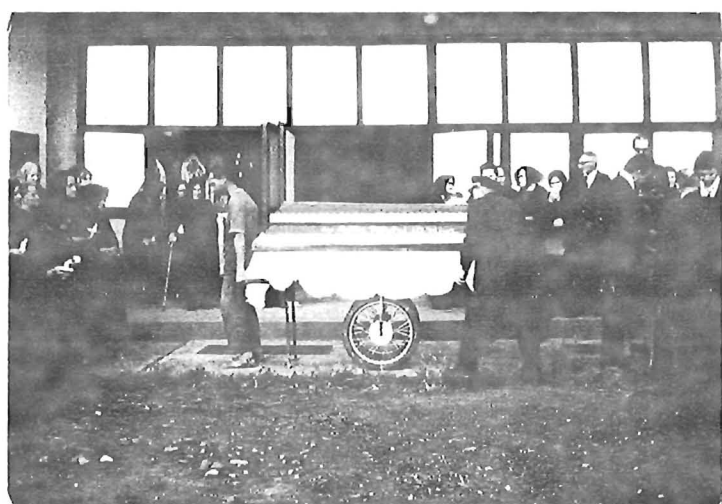
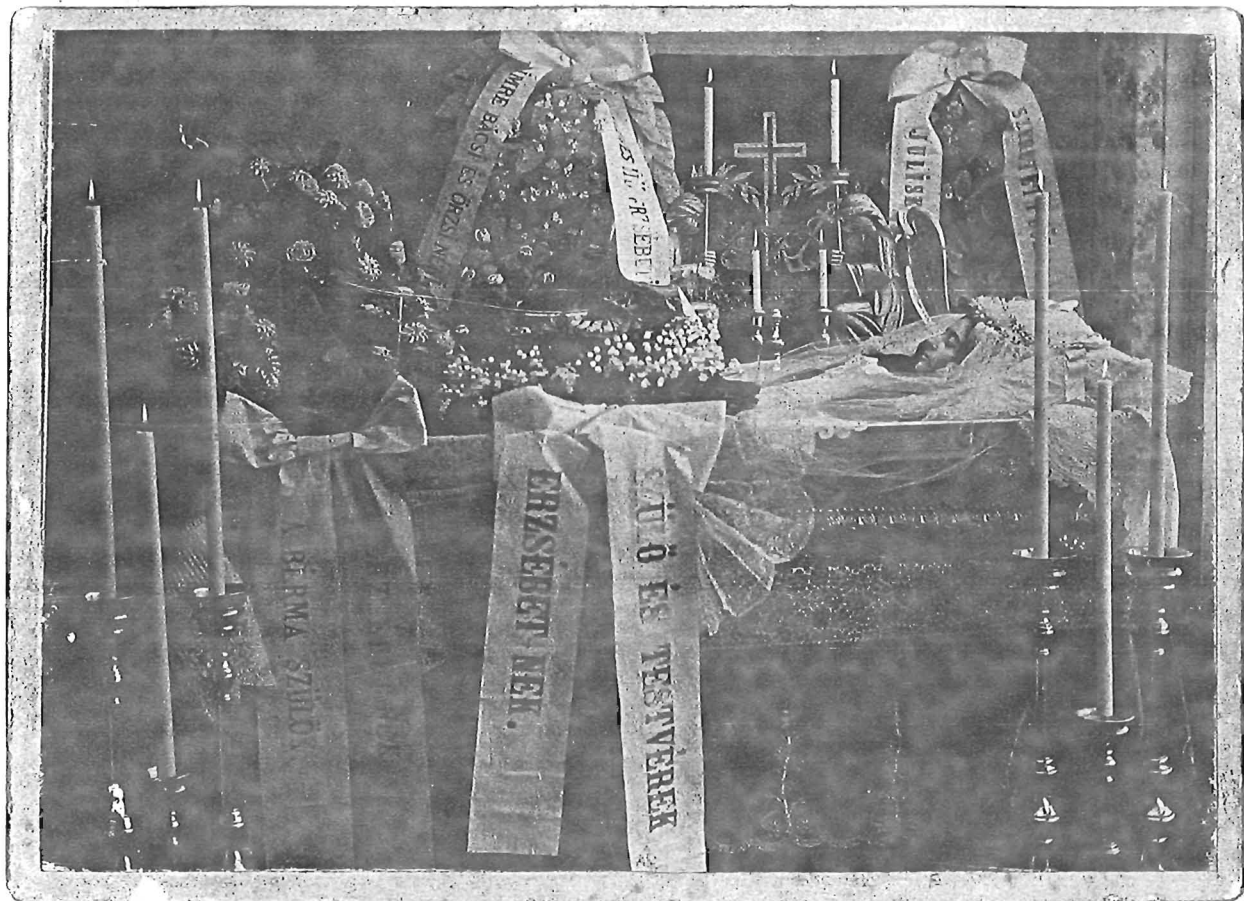

Hazajáró
lelkek
gyötörnek.
Sötét, nehéz
emlékeink.
Smikor vártuk,
hogy elpihennek
Több lett velem
számuk megint.
(újházy M.)

J.B.
84

(Lásd még a 38. oldalon)

114

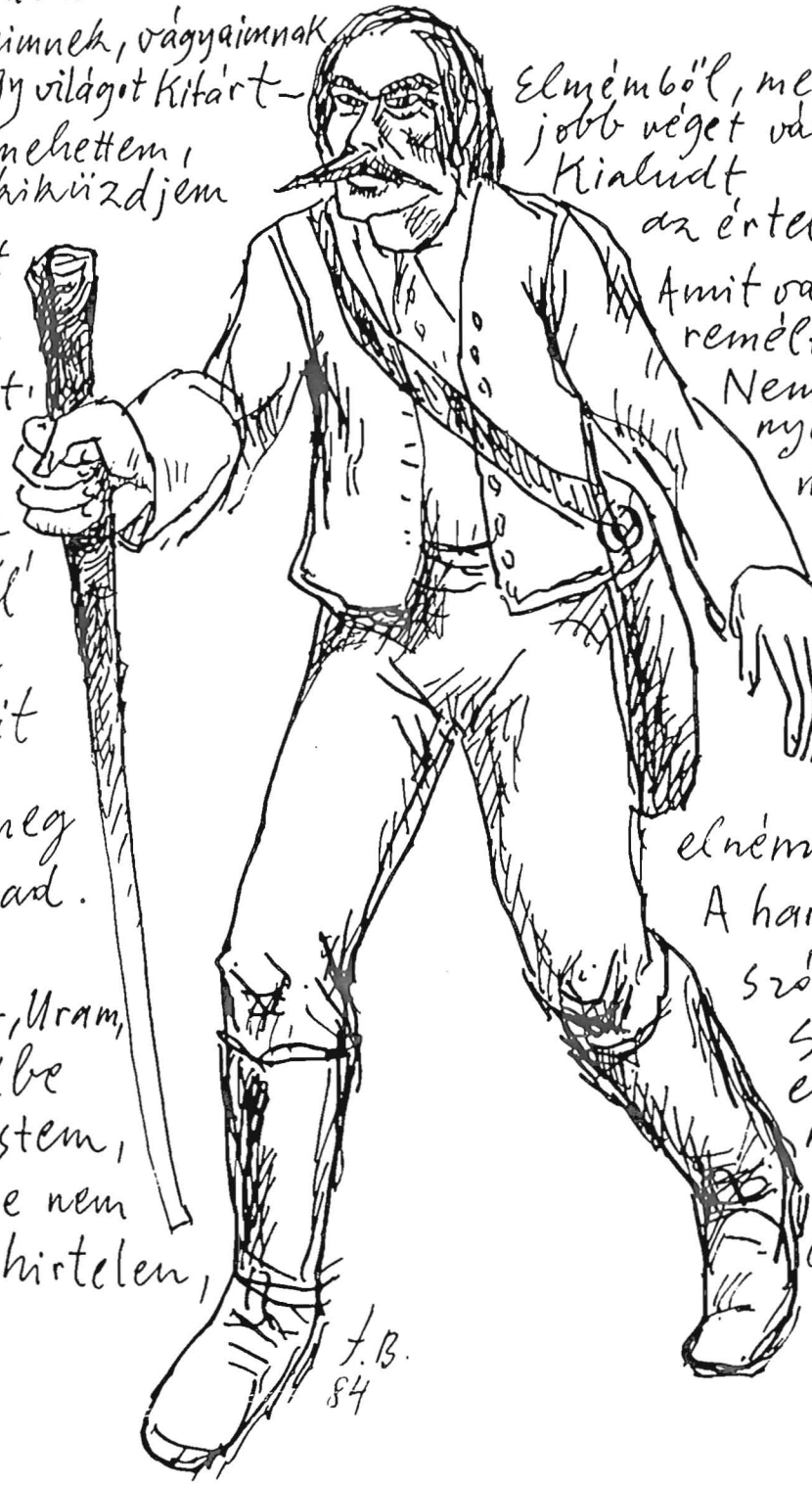

A jó Isten megteremtett,
S nem vonva elém határt!

Szemeimnek, vágyaimnak
Egy nagy világot kitárt -
És mehettem,
hogy kiküzdjem

Képzelt
boldog-
ságotat,
Földi
üdvöt,
mellyel
élet
Elvákít
s
mit meg
nem ad.

Mig, Uram,
kenedbe
estem,
Srinte nem
vélt hirtelen,

Elmémből, mely
jobb néget várt
Kialudt
az értelem;
Amit vakmerőn
reméltem,
Nem
nyertem
meg
a
ke-
gyet.
üt
az
óra,
elnémülök,
A harang
szól
s
el-
me-
gyek.
(újházy)

J.B.
84

S ti jajt sirtok,
hogy eltemettek,

pedig él az
emlé'kezet

S bár sir
föd el,

mig nem
feledtek
mindig

köröttek

tek

le-

szek:

Elvesz-
ve nincs,
kivül a

trü sziv

Lemondani
is képtelen.

Ti étek én, s enyém, ki egykor
Találkozást remél velem.

Temetni kell!
Haljon arányt meg
A zúgolódás,
a panaszs.

Az Istent,
ki tudja a
gyász

Titkát, okát,
hogy miért
van az. -

Atyám

a lélek
méltó-

ságát hordja amint
én hordanám

S szép emlékek
aranyuhóját

viselje,

gyász helyett,
anyám.

(ujháry M.)

F.B.

MCMCLXXXIV.

Fiatal nő" föltölt II. kötet
Dallam: „Mikor fog útré mára ar óra..“

Gyászban, kifosztva áll a hajlék.
Egykor a béke tűzhelye —
És jő a nép, szívét kitarva,
Hogy enyhülést hozzon vele . . .
Mozdul az ajk, de szó se' jő rá,
Csüggedt-aléltan állanak,
Mindenkit készületlen ért a
Rég várt keserves pillanat.

Ocsudjatok fel már szerettim!
Akármí bús az ébredés,
Letelt, mit rátok rótt a végzet
S mi eddig volt, mind szenvedés, —
S ha nem vigasz, de bús valóság,
Hogy ilyen gyász több nem lehet
Oh, bárcsak a kint elvihetném
S itthagyhathnám a lelkeket!

Mi telt le ma? — Képzelt reménység,
Mely ámitgatja önmagát:
Szembemosolygó nappalokra,
Lemondva átsírt éjszakák;
Irgalompercekért esengő,
Jobbat sohsem váró napok . . .
Az voltam rég, ki most, csak akkor
Sóhajtottam — S most hallgatok.

S ti jajt sírtok, hogy eltemettek,
Pedig él az emlékezet
S bár sír föld el, míg nem feledtek,
Mindig közöttetek leszek:
Elveszve nincs, kiről a hü szív
Lemondani is képtelen, —
Tiétek én s enyém, ki egykor
Találkozást remél velem.

Temetni kell! — Talán a multat?
De oly szép volt! Kár érte! Kár!
Vagy a jövőt? Az él s reménye
Az égbe át van oltva már;
Oh, a jelent el-eltemetnénk,
De feltámad minden napon,
Én vallom ezt, ki szent jövőmet
Örök jelennek mondhatom.

Temetni kell! Van mit od'adni:
Az aggódást, az halva van . . .
Nagy gyötremelem volt, ah, ne sírja
Azt senki vissza oktalán, —
Erőtlenül az hagyta tűnni
A boldogságot, ép erőt,
Minket gyötört, de ő sem állt meg
A földi elmúlás előtt.

Temetni kell! Haljon azért meg
A zúgolódás, a panasz,
Az Istenért, ki tudja a gyász
Titkát, okát, hogy mért van az, —
Atyám a lélek méltóságát
Hordja, amint én hordanám
S szép emlékek aranyruháját
Viselje, gyász helyett, anyám.

S ifjan csalódott hitvesemnek
Meg ne rendüljön a hite,
Isten kegyelme ád reményt és
Jósága teljesíti be.
Bármily bús télre csak tavasz kél,
Mosolygnak a könnyes szemek.
Úgy legyen! — S azt a nagy hűséget
A jó Isten fizesse meg.

S most, Jézusom, adj lelki szárnyat,
Hogy elérjem szent vágyamat.
Mennybe segíts, ahol szerettim
Hosanna-szóval áldanak.
Szülőimnek a hit szemét add
S égi remény szövétnekét,
A fájdalom vak éjszakáját
Ennek fénye oszlassa szét.

Az égbe át, nekem, inákból
Szeretet építsen hidat
S viszonzásul, e bús világra
Leesdhessem áldásodat.
Az élőkre a megnyugvást küldd,
Reám a béke álmait,
Gyászban megtört szívek porával,
Örömré keltő hajnalig.

(„Gyászoló földi ember“)

MÁRIA-LEÁNY FÖLÖTT.

DALLAM: 2. »Zöldelő virágszál...«

- ① Mennyegzős-fehérbe — Öltöztetve szépen
Fekszem két nap óta — Koporsóm ölében...
Levél a koporsó, — Kereszt van ráírva,
Jelentvén, Jézusnak — Tesznek engem sírba.
- ② Kötnék már szerettem — A koszorút nékem
S nincs zöldág a fákon, — Nincs virág a réten.
Könnyektől harmatos, — Holt virágból fonnak
Arakoszorút a — Halvány menyasszonynak.
- ③ Kérem a rózsafát, — Nyissa ki virágát,
Adja koszorúnak — Nekem legszebb ágát.
Azt mondja: „Hajtottam — Én virágos ágat,
Te szedted le, kicsim, — A Szűz Máriának.“
- ④ Szűzanyám! Te láttad, — Mily nagyon szeretlek.
Ne szenvedjenek hát, — Kik neked neveltek.
Nagy a boldogság, mit — Nekem szent kegyed hoz,
Lurdi ünnepkor — Szólítasz magadhoz.
- ⑤ Mégis, mért nem éltem-Egy tavaszt s nyarat még,
Hogy szent képed mellett — Szolgálód lehetnék?
S mikor a virágok — Ősszel meghalnának,
Önmagamat adnám — Utolsó rózsának.
- ⑥ Oh, hadd is viruljak - Neked, fönt, a mennyben,
Hogy bennem szent Fiad — Szíve is örvendjen.
Tisztelője voltam — Már itt szent nevednek,
Mennyben is hadd zengjem: -- „Mária szeretlek!“

Kötnek már
szerelem
a kosszorút
nékem.

S nincs
löldög
a fákön
nincs
virág
a réten.

Könnyektől
harmatos
holt
virágból
= fonnak
Arakosszorút
a halvány

menyasszonynak

Kérem a rózsafát
nyissa ki
virágát,

adja
kosszorúnak
nékem
legszebb ágát.

Azt mondja:

„Hajtottam
én virágos
ágat,

de
szerted le
kicsim,

a Szűz
Máriának.”

(Ujházy M.)

J.B.
84

II. kötet
70 oldal

A sokféle vágyódol,
Boldogságra ne várj,
Ki szívét széjjelosztja
[:Annak asszive fáj:]

E bús nő a bizonyság:
A föld két oldalán
Két sírban, egy fiú
ott -

[:És itt egy
drága lány:]

S amire a madárnak
Gyors szárnya
Képtelen,
Az anya fájó lelke
[:Azt teszi szüntelen:]

Száll ahhoz
s vissza ehhez
Az Óceánon át,
Meglátogatja sírban
[:Szendergő" magzatát:]
(Zijházy M)

E bús férj a bizonyság,
Kit nagyon messze vitt
Keresni a jöletet
[:Mit nem talált meg itt:]

AMERIKAI MAGYAR SZÜLŐK GYERMEKE
FÖLÖTT.

DALLAM: 5. »Mit sírtok énfölöttem...«

- ① A boldogságnak titka — A megelégedés.
Ha vágyunkat betölti — [:A meglevő kevés:]
- ② Addig nyugodt csak a szív. — Amíg egyet szeret:
Istent, hazát, családot — [:S boldog csak így lehet:]
- ③ Ha sokfelé vágyódom, — Boldogságra ne várj.
Ki szívét széjjelosztja, — [:Annak a szíve fáj:]
- ④ E bús férj a bizonyág, — Kit vágya messze vitt.
Keresni a jólétet, — [:Mit nem talált meg itt:]
- ⑤ Kettő az ő hazája: — Az egyik szülte őt,
A másik boldogulást — [:Adott és drága nőt:]
- ⑥ És szíve széjjeloszlik — És két hazát szeret,
Onnét is visszafáj, de — [:Boldog itt sem lehet:]
- ⑦ E bús nő a bizonyág: — A föld két oldalán
Két sírban, egy fiú ott — [:És itt egy drága lány:]
- ⑧ Hol nyugszanak, mindkettő - Oly szent, oly drága
Mindakettőt szülői — [:Könnye szentelte fel:] hely,
- ⑨ És szíve széjjeloszlik, — Mert két kis sírt szeret;
Melyikhez legyen hűtlen? — [:S nyugalma nem lehet:]
- ⑩ S amire a madárnak — Gyors szárnya képtelen.
Az anya fájó lelke — [:Azt teszi szüntelen:]
- ⑪ Száll ahhoz s vissza ehhez — Az Óceánon át,
Meglátogatja sírban — [:Szendergő magzatát:]
- ⑫ Ne sírj, Anya! Melletted - Lesz egyik gyermeked
S a másikat megőrzi — [:Ez a szent föld neked:]
- ⑬ S van egy világ, hol egykor — Együtt találhatod,
Az angyalok sorában — [:A két szép magzatot:]

FIATAL NŐ ÉS ANYA FÖLÖTT.

DALLAM: 13. «Jézus az én reményem...»

- ① Szerzett már sok keserves — Csalódást a világ,
De olyant, mint családom, — Kevésnek szíve lát;
Régóta reszket tőle — Réműlt szívök velem
S rajtok maradt, hogy engem - Megölt a gyötirelem.
- ② Ha van e nagy világon — Hűséges szeretet,
Az kapcsolt össze engem, — Szerettim, veletek;
S ha volt a föld határán — Tartós öröm s remény,
Tizenkét éven átal — Enyém volt az, enyém!
- ③ Remény, mely teljesülve — Boldogsággá leszen,
Amelynek védelmére — Készen állott kezem
S nem kellett, hogy kinyújtsam, - Soh'sem volt arra ok
S elmondtam hálatelten: — Milyen boldog vagyok!
- ④ Az öröm megvirágozott, - De nem hervadt sohsem,
Négy gyermeknek örült már — Velem jó hitvesem.
Oly édes volt az élet — Velök s velem nekik,
Hogy aggodást sem ismert — A szívünk évekig.
- ⑤ Ki vagy te, láthatatlan, — Riasztó szörnyeteg,
Mely annyi bús esettel — Hatalmad hirdeted?
Élfoglaltad a házat — S bár nem látott szemünk,
Borzadva éreztük, hogy — Itt vagy mindig, velünk.
- ⑥ Úrrá lettél fölöttünk, — Parancs lett a szavad
S hallatlan is megértjük: — „Örülni nem szabad!
Ne merjetez mozdulni, — Munkára kész tagok
S reszkessetek, kik eddig — Félni sem tudtatok!“
- ⑦ S elsorvadt tagjainkban — Úgy elfogyott a vér,
Méreggé vált a máskor — Életadó kenyér;
Megölhetett a jóság, — A szív, amért szeret . . .
S akartad, kik megszánnak, — Azok is vesszenek.
- ⑧ S a gyermeknek szülőit — Félve kerülni kell,
Ölelni sem szabad, ki — A szívhez oly közel,
S lélekben is gyötörvén — A testben szenvedőt,
Nem engedted közel sem — Hozzá a résztvevőt.
- ⑨ Oh halál! Mind kegyetlen — Kezednek műve ez,
Azt sem tekinted, hogy négy — Virágom árva lesz,
Nézd, mily búsak az eddig — Örömtől szép szemek,
Ne bántsod tovább, hagyd békén - Feldúlt kisfészket!

S a gyermekeknek szívdit
 Felve kerülni kelek
 Ölelni sem szabad, ki-
 A szívhez oly közel,
 S lélekben is
 gyötörvén
 A festben
 szenvedőt,
 Nem engeded
 közel sem
 Hozzá a
 résztvevőt.

Ó halál! Mily kegyetlen -
 Keresnedk műve ez.
 Azt sem tekinted, hogy

Virágom árva lesz.
 Nézd, mily bisak
 az eddig
 Örömtől szép
 szemek.
 Ne bántsd tovább,
 hagyd bekien
 Feldült kis fészketem.
 (újházyn.)

J. Bella
 MCM LXXXIV.

Óreg nő és anyja felett I kötet 243 oldal
Dallam: „Jézus az én reményem...”

Bezárt szemek
ti sokszor
nyitva állottatok
Virrasztva
mig pihent más,
békén
aludjatok.

Fáradt
kezek,
melyek hűn
igyekeztetek
a család javáért,
immár
pihenjeteK!

Megáldja őt
az Egyház
és mint
tulajdonát
Mészentelt
földben
adja a
nyugalomnak
át,
Szendergő
gyermekére,
mint jó anya
ügyel!

Hiszen csak alszik
a test
s egykor
életre
kel.

(Ujházy M.)

Sim az anyészo" testet
tisztelet környezi:
Ráhullanak áldva a
szentelt víz csöppjei;
Mely fájdalommal válik meg
tőle a család,
Hullatva érte a
bris könnyek harmatát.

É két jóbaráttra, - Istvánra s Elérre
Négy napja deűz ég - Mosolygott szeretve
5 másnap reffel még az - Ünnepe virradtára
Eszítt indultak az - Úr szolgálataira

Ha ugyan elöntöz, - mert ha ott maradnak
Nem kell jönni ilyen szörnyű pillanatok;
Még az Úr házában - Az igét hirdették
S már ragadta a víz - Két ifjú holttestét.
(Újházy M.)

Fiatal nő isanya fölött Dallam: „Nevével íbredek...”

①
 Kedves boldog tájon
 Volt egyszemdes fészek,
 Kis család, hűk
 egymást
 Hűn szeretni készek
 Segy lüisepes anya
 Kinek lelke
 Mdengetve hajolt
 Három magzatra

②
 De jött az irigység: -
 „Sok ez boldogságnak!
 Válgjanak el ahik
 Oly drágák egymásnak?
 S a hűsépés anyát
 Elűrte fészektől,
 Fejlő két galambja -
 S gyöngé kicsinyétől

③
 De ha
 nem maradhatok
 Szállj magasra
 lelkem
 Membe, ott
 keressem -
 Majd valódom
 engem

④
 Hova a
 halálnak
 Karja el
 nem érhet
 Ott épít a
 lelkem
 Nekik örök
 fészket
 (Lij hány m.)

+ B
 MCMXXXIII

Fiatalkorú fiú is atya fölött II. kötet 181 oldal

Dallam: "Jézus az
én reményem..."

Ki mindig közöttünk vagy
S kedvedre bánsz velünk

Kinek tetteit látjuk -

S kit mégsem ismerünk

Kit szívünk rettege -

Minden nap emlegeti

Óh halál nagy hatalmad

Megszokni nem lehet.

Öt hete, ép erőben

Még azt számolgam

Az Ég mi áldást enged

Fáradtságom után...

Nem láttam, hogy

kisérsz és

Te is számolgatod,

Mit engedsz

még szívemnek,

Hány hetet,

hány napot.

(újházy M.)

Szerencsétlenül halt vélelem fölé II. kötet

Jó az alkony. A nap veszté fényét.
Nem soká lehányja s rép szemét.

Bizán száll le,
mint ha
haldokolva

Néma búcsú-
zással nézne szét:

Mint ha szánna
a világot,
Melyre pedig

mindig visszatért

Hogyne fajna

lát a rivem

Egyetlen

Szép földi

életemért.

Pedig én, csak

vágni, bízni tudtam

Hinni benned, rózsás

rép jelen -

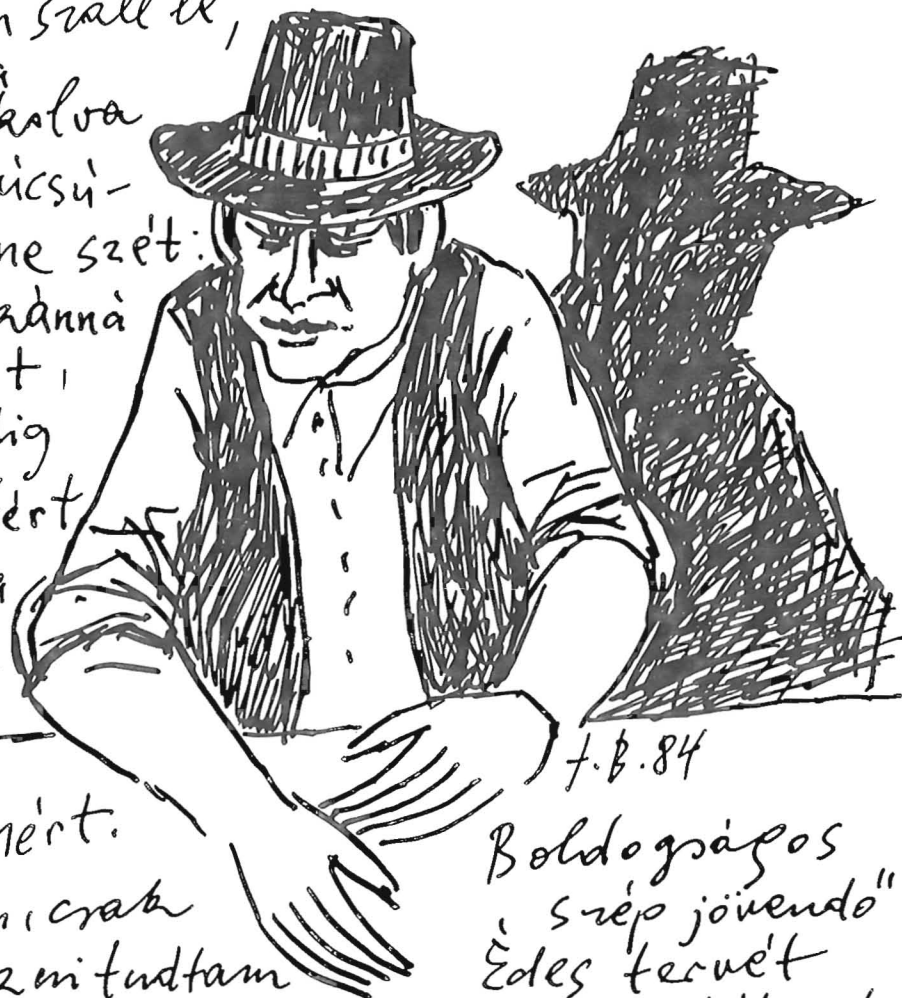
Mikor rép arámat

látogattam

A halál már együtt

jött velem.

130

f. b. 84

Boldogságos

"s rép jövődö"

Édes tervet

szöttek lelkeink.

Fajnem láttuk

a keret melé

Selymes álmanak

összetépte mind.

(új hárgm.)

Három éves sincs,
 hogy bimbót hajtott
 Még anyám, az ékes
 rózsafő
 S már majd három éve
 eltakarta
 Drága szívét a
 gyásztemető.

Első tavasz, első bimbót
 Feltartott az ékes rózsafőn
 Nem öröm volt születésem,
 Éltét adta éntem jó anyám.

Óh, liába van,
 ki feldajkáljon,
 Aki ápol, a ki szán,
 szeret,
 De nincs annyi lücsög,
 hogy levegné
 A szívről a kis
 árva nevet,
 Csak, ha majd
 a menybe értem,
 Ha anyám
 hű keblére ölel,
 Édes szóval
 drága ajkán...
 Árvaságom
 atakar oszlik el.
 (Ujházy M.)

Három éve sincs, hogy bimbót hajtott (12)
Még anyám, az ékes rózsató
S már majd három éve eltakarta
Drága szívét a gyásztemető.
Első tavasz, első bimbót
Fakasztott az ékes rózsafán,
Nem öröm volt születésem,
Éltét adta értem jó anyám.

„Ez valószínűtlen”

Még pár hétig vergődött a szíve,
De már a halálnak rabjaként
És nem volt erő, mely visszaadja
A fiatal életnek szegényt;
Nem volt, ki megmentse nékem:
Árvának születtem. És, noha
Első perctől gondviseltek,
Volt szülőm, de anyám . . . jaj, soha!

Pedig mintha panaszt sem tehetnék!
Volt jószándék, volt részvét elég:
Ha anyám nem táplált, jó nagynéném
Tárta elém áldott kebelét;
Hogyha sírtam, megbékéltem
Nagyanyámnak gyöngéd karjain,
Szíves gondozása mellett
Békén teltek árva napjaim.

De hiányzott a tavaszi napfény,
Ez ad a virágnak életet, —
A száanalom, az csak nyári hőség,
Mely segíteni vágyott . . . s égetett:
Bús mosoly, az ősz derűje
S éjszakája oly borús, hideg . . .
Tavasz boldog kis virági!
Jó, hogy ezt ti meg nem értitek.

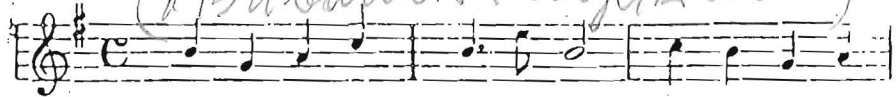
S ha kerül szív, mely megszálni sem tud,
Ha esik szó, mely békét se' hagy,
Ha a részvét megfogyott iránta,
Az árvának ez a téli fagy . . .
S nem várom, míg útban lennék
E rideg világon bárkinek . . .
Hogy az is elkövetkezhet,
Boldog gyermek azt sem érti meg.

Ó, hiába van, ki feldajkáljon,
Aki ápol, aki szán, szeret,
De nincs annyi hűség, hogy levenné
A szívről a bús árva nevet, —
Csak, ha majd a mennybe értem,
Ha anyám hű keblére ölel,
Édes szóval drága ajkán . . .
Árvaságom akkor oszlik el.

116

Kisöled fölött II. kötet

(Dallam: „Bár közel, vagy távol”) (A bibliautasra hajlik ar.)

① A szív-bé-li von-za-lom, Még a-lig négy

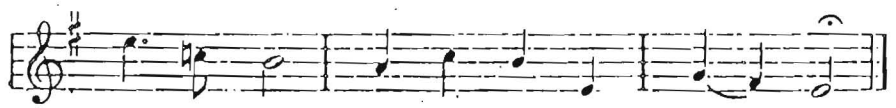
é-ve, Fi-a-tal párt ve-ze-tett

Az ol-tár e-lé-be. Kik nem vol-tak gaz-da-gok,

Csak a sze-re-tet-ben S él-tek o-lyan

bol-do-gan, A dú-sak sem szeb-ben.

② Másfél évök így haladt — S jött egy szép ígélet.
Mely édes gondot hoz a — Hitvesek szívének,
Virágot ígért az Ég . . . — Jaj, hogy is fogadják?
Jaj, hogy őrzik, ellesik — Minden gondolatját!

③ S ekkép szólott jó atyám: — „Hallok egy világról,
Ahol kincsek hullanak — Minden kis faágról;
Messze van, de elmegyek — S hogyha megtalálom,
Színarany-cserépben nő — Az én kis virágom.”

④ És nem félve a veszélyt, — A nagy útnak indul,
Fárad, küzd, országokon — S a nagy tengeren túl;
Megy, nem nyugszik s azt a fát — Még most sem ta-
Hogy legalább pihenni — Dölkhetne alája. [lálja,

⑤ S felsóhajt: „Hány éve már? - Nemsokára három!”
S nekem egész élttem az, — Amióta várom . . .
S nem arany-cserépbe nőtt, — Rózsa lett a lányka...
Bús a síri béke, de — Azt is megkívánta.

⑥ Elhagyott anyámnak én — Vigaszúl születtem
S megvigasztalhatlanúl — Sírhat már felettem;
Még atyám reméli, hogy -- Boldog lesz családjá.
Pedig kedves magzatát — Még csak meg se látja.

⑦ S mit ér majd a büszke szó: — „Szép vagyont
[szereztem!”
Megmutatják majd neki, — Hol van kis keresztem,
S ha elmondja síromon: -- „Édes kis leányom!”
A legdrágább kincs nekem -- Az lesz a világon.

⑧ De a hűség vitte őt, -- Ne érezzen vádat,
Én most is csak áldom őt -- S drága, jó anyámat.
Mert ha szép volt, mint remény — Lelkők boldog
[terve,

S ekkép szökött jó atyám:
"Hallok egy világról,
Ahol kincsek hullanak
Minden kis faágról;
Messze van, de elmegyek
S hogyha megtalálom
Színarany cserépbennő
Az én kis virágom!"

És nem félve a
veszélyt
A nagy utnak
indul
Fárad, kiárad,
országokon
S a nagy tengeren
túl:
Megy, nem
nyugszik
S azt a fát
Még most sem
találja
"Hogy legalább
pihenni
Dőlhetne
alája."

J.B.
84

Elhagyott anyám-
nak én
Vigasztal születt-
tem
S megrigasz-
talhatlanul
sírhat
már felettem.

Még atyám
reméli hogy
Boldog lesz
családja.

Pedig
kedves
magzatait

Még csak
megse látja.
(Újházy M.)

Nem is rég ifjú voltam
Test erős, szív vidám,
Egy boldog szép család mert
Reménnyel néztem
rám.

Csak pár év
s örepletem
Kit hibbe
a világ
Már nem keres
keresve
Fájdalom,
meg se lát.

úgy jött
rám
a betepség
mint a hórai fagy.

Virág! Az emberek
bis
Éltének képe vagy.

(Ujházy M.)

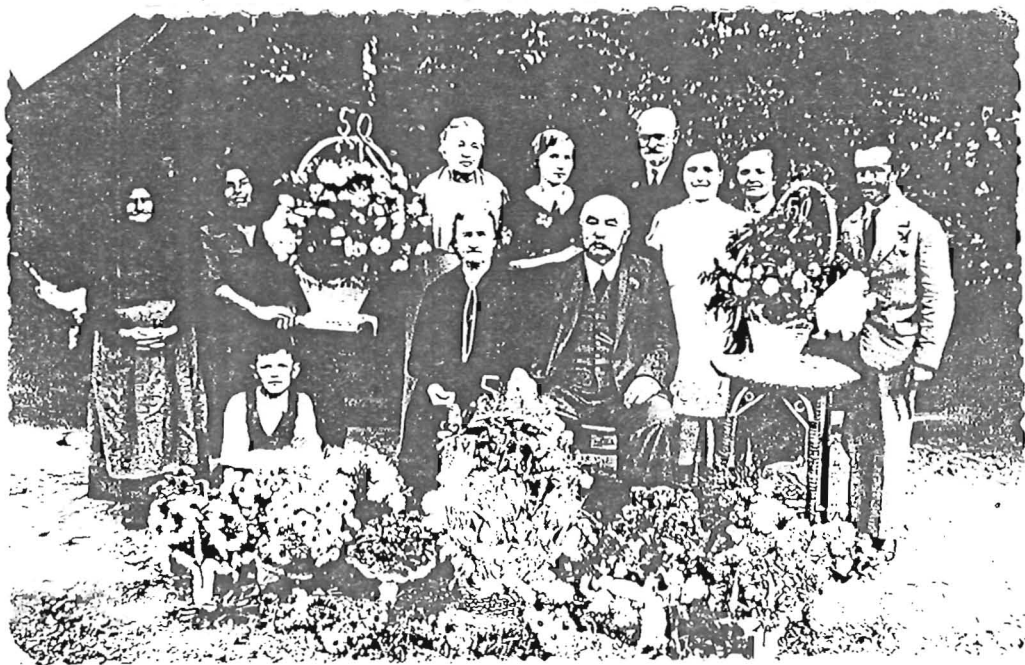
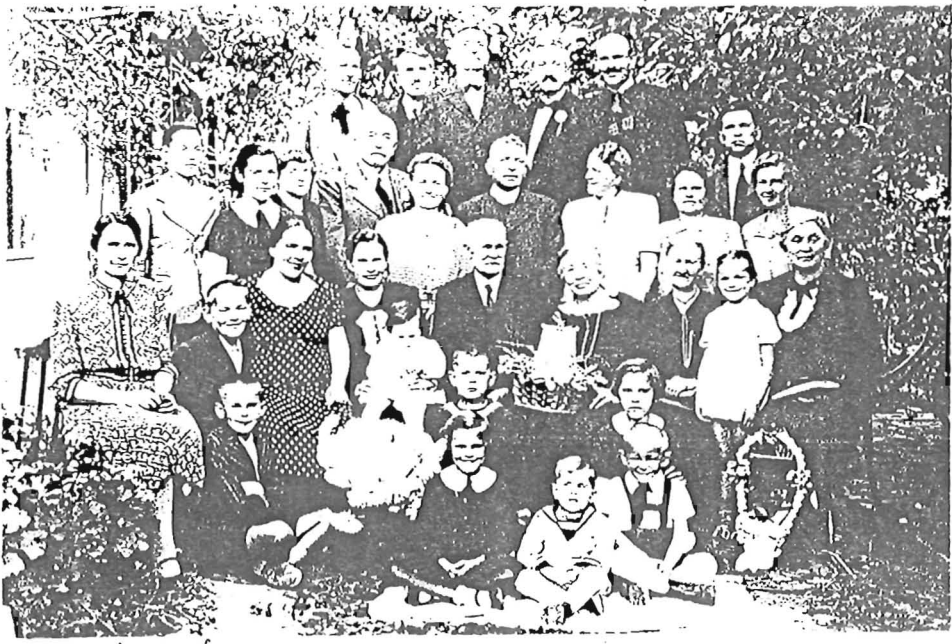
J.B.
84

FÉRJ ÉS ATYA FÖLÖTT.

DALLAM: 13. «Jézus az én reményem...»

- ① **M**i a virágnak élte? — Bimbózik, felvirul,
Kifejti színpompáját, — Aztán hervad, lehúll;
Oly szép, de oly erőtlén! — Bántja a hó, a fagy . .
Oh te, virág, az ember — Éltének képe vagy.
- ② Meddig várnak reád, mint - Számlálják a napot...
S kinyílván, ékeid mily — Hamar elhúllatod;
Ma még elkápráztatják — Bimbóid a szemet
S holnap talán gyűrötten — A porban fekszenek.
- ③ Üveg alatt neveltek, — Vagy szült vadrózsató,
Királyi ajándék vagy, — Szebb, mint a drágakő, —
S ki ma keres, keresve, — Holnap tán meg se' lát,
Jó még, ha nem tapos le, — Szegény beteg virág!
- ④ Én is úgy értem átal — A boldog kezdeten,
Engem is megbecsültek, — Míg virult életem,
Míg szolgáltam hazámat, — Szülőközségemet,
Szívem a más tetszését - Mily könnyen nyerte meg...
- ⑤ Nem is rég ifjú voltam, — Test erős, szív vidám,
Egy boldog, szép család mert-Reménnyel nézni rám,
Csak pár év s öreg lettem, — Kit többé a világ
Már nem keres, keresve... — Fájdalom, meg se' lát.
- ⑥ Úgy jött rám a betegség, — Mint a korai fagy...
Virág! Az emberek bús — Éltének képe vagy.
Bús sorsodra jutok hát, — Porba hullok veled,
Nem számol a világ rám, — Talán el is feled.
- ⑦ Oh, nem lesz sorsom oly bús, — A hű emlékezet
Reám gondol, habár egy — Hervadt virág leszek,
Virág a könyvlapok közt,-Szép emlék, mind, ahány,
Szomorú szép emlék, mely — Könnyektől halavány.
- ⑧ A virág hogyha meghalt, - Többé nem lát tavaszt,
De énefelettem mégis — Egy szent remény virraszt,
Hogy új életre kelt majd — az Úr egy szent napon
S háznépemet az égben — Körültem láthatom.

- Így szölt
hozzám,
én vagyok
Leghűsé-
gesebb
barátod,
Szaba-
ditó
anyga-
lod.

El-
vezett
lek

jó anyádhoz

és testvéridhez

ahányszint úgy félted

halni, mint te

S téged gyászában hagyta itt.

Zárd le Jézus szent nevében

Elhomályosított szemed,

Mindjárt nem fáj a betepszés,

ha karomba vettelek.

(Ujházy M.)

Fiatalkor és
anya fölött

I. kötet

274 oldal

Dallam:

"Remitő"
szó...."

J.B.
84

Akkor hozott össze az Úr párom veled,
A szegény árvával a gyászos özvegyet,
Szegény világtalant
a világtalannal,
Hogy ne legyenek
mafam
nehéz bánatommal

Nem ismertél
engem
én sem soha
téged,
Mégis értünk
együtt
már tizenöt
évet;

S kik a
vigasztalást
csak egymástól
vártuk,
El is váltunk
így, hogy
egymást
sohsem
láttuk.

(újházm.)

f. 84

Világtalan sereg fölé
I. kötet 510 oldal
Dallam: Neveddel
ébredek ... "

Az Isten szent rendelése
Rajtam is beteljesült
Életem a mulan-
dóság

Temperiben
elmerült,
Még hullámot
vet utánam
Még zokog
a fájdalom
Azután elfog
szemlenni,
Megjön
a
szent
nyugalom.

El fog
feledni
a világ

Amint múltak
az idők,
úgy változnak az emberek,
Eljönnek utánam ők.
S ami alól a kivétel
Olyan végtelen kevés,
Nevemet is nem sokára
Eltörli a feledés.

S ha századokig
gyűjtötem

Volna a tapasztalást

S remeim nem
láltak volna

S ajkam nem
mondhatna mást.

Ahik éltek,
ahik élnek

S ahik élvi

szóval még,

Elmennek

a nélkül,

hogy a

Boldográpot

föllelnek.

J.B.
84

(újhárgym.)

öregfejtő felett
I kötet

364 oldal

Dallam:

"Bűnös lelek..."

Az évek
 elhaladnak,
 a halál
 nem pihen,
 Erejét
 hatalmának
 láthatjuk
 szüntelen,
 Kit el nem
 ért ma
 karja,
 ki még
 ma hisz,
 remél,
 Sőt még
 sok évre
 számol,
 holnap
 talán
 nem él.

Óh, hogy meg nem
 jött haddam
 egy drága
 életet
 Én, ki testben
 s lélekben
 oly régen
 szenvedek.

Kinek szüve
 nem szállt
 soha öröm-
 sugar

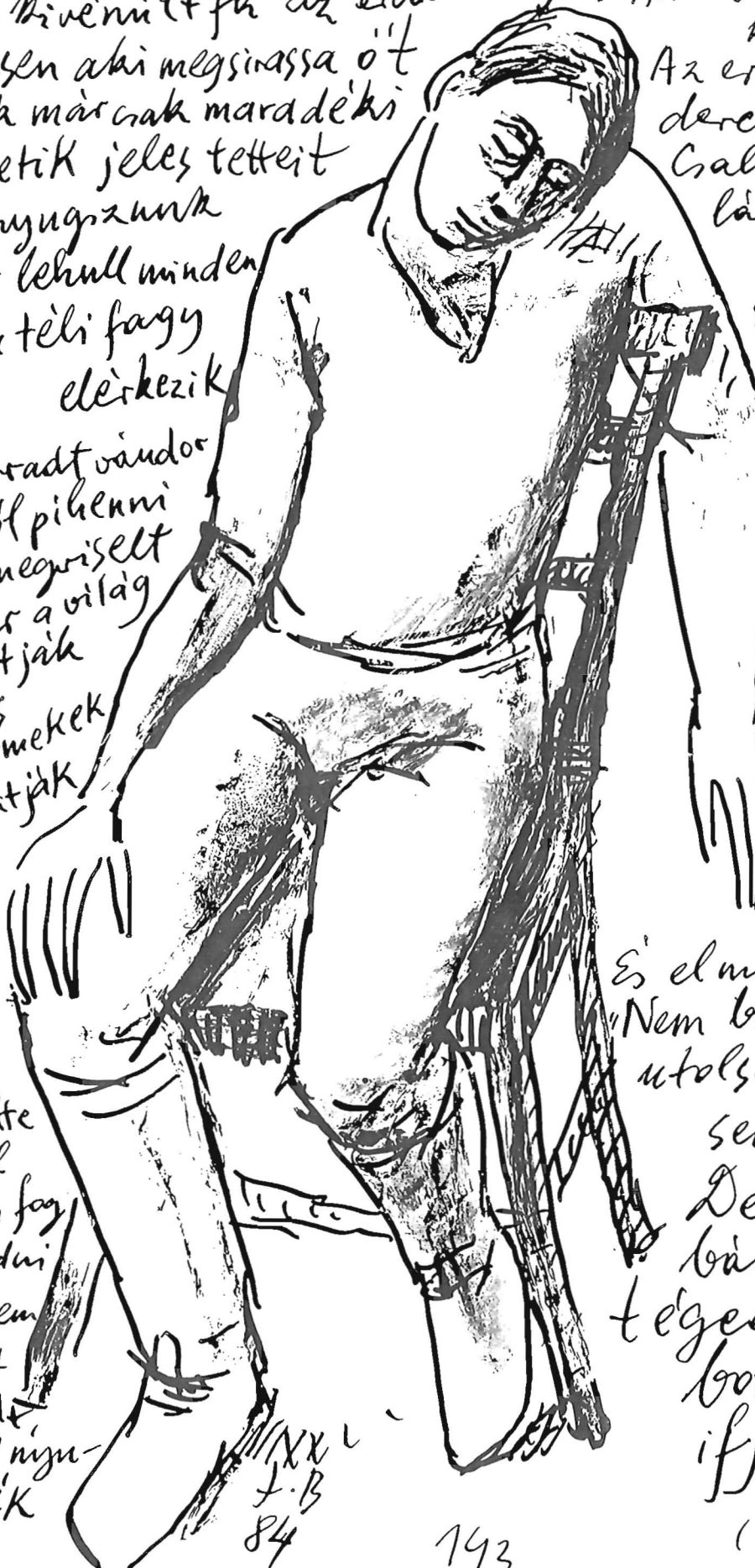
Mily soká
 itt felejtett
 engemet
 a halál.
 (Ujházy M.)

f. 1884

"elhagyott nő" felett I kötet 480 oldal Dallam: "Jézus
 az én reményem..."

Ha betelt az Isten rendelése
S erő fogytán az agg sirba dőlt
mint kivénült fa az erdő mélyén
S minden aki megszínassa őt
Kinek már csak maradéki
Emlegetik jeles tetteit
Még nyugozunk
mert lehull minden
Ha a téli fagy
elérkezik

Ha fáradt vándor
dől pihenni
Akit megviselt
már a világ
Elsiratják
a halás
gyermek
Megsínatják
a kis
unokák
"Her-
vasztó
Ősz vitte
öt el
S nem fog
zúgolódni
senkisére
"Sokat
fáradt
hadd nyug-
godják

Jézus szent nevében
csendesén.."
Ha az élet viharával
küzdve
Az erős fa letört
derékán
Családatyát
látunk
beroshadni
Élelének
erőtelt
szakán,
Ezer
gyász az,
oh de
látjuk,
A Nyár
heves-
sége
ölte
meg!
Ez elmondjuk:
"Nem bizonyos
utolsó órája
senkinek."
De ki
bántott
téged
boldog
ifjú?

J.B
84

(v)házy M.)

S talán az Urat mutatják
- A jó anya nem is sejtí, hol.
Elhal gyermeke ajkán a
Segítségkérő halálsikoly

S visszatér mind...
egyét vár hiába,
Drága jó szülők
a szívetek.

S hogyha megjön
nem kívánja már hogy
Amitő szávdnak
higgyetek;

Ajkain már nincs
hazugság
Némi görbe a
bocsánatot

Adjátok meg bűn-
hódott már

Hogy
elkerülte
a
templomot.

Példa ez csak.
Nél talán a templom
Sanépszámai egyre túlhalad,
ünnep kelten bícsak
a hajdanta
Kívül is körülvevett
szent falak.

Nem hallgatva
istenigét,

Szomorú, de
elvadul a nép,
Dermed a szív
borzalmában
Ahogy büntik Isten
szent nevet.

Szinte boldognak
valljuk, ki elmegy

Ti közéletjambor
régiek

Kik az égben a boldog
horszannat

Régi buzgósággal
Zengitek

(Lijhazy M.)

J.B.84

144

II. kötet 106 oldal

Arvoitlan aroa ifji fölött I. kötet 136 oldal
Dallam: Hervad éltünk ... "

Testben is lélekben
elmaradva
Gyermek voltam
végső percemig.
Nem érezte
soha az én
szivem
A fiatalság
reményeit;
Gyermekded
vagy
biztatott, de
Azt sem
bántam,
hogyhá
elmaradt!
S szinte gondot
sem szereztem
Tizennyolc év
eltelte alatt.

Végre, Jézus,
tisztá értelemmel
S zengő ajkkal
hadd
köszöntelek!
Kivevöd a
hervadásból
testem -

S a homályból
árvá lelkeket.
Engedd: elmém
tisztá lángja

Legyen neked
örök hódolat.

t.B. - S legyen édes
szivem álma
ott a csendes
sirrögek alatt.

(Újházy M.)

*

Ujházy Miklós 1863-ban született és
1941-ben halt meg. Egy évvel halála előtt,
77 éves korában még is búcsúztatókat,
és búcsúztatott. Ime, a kezeirása! B.f.

+! D. J. R. Eudrod, 1940. febr. 29. reggel.
Gubbó Máriáé 82. éves övegg

Félül so esztendőn
jártam világomat
ny percet az élet
itt már nem sokat ad.
Egy mepriselt a test vagy
a virámcétriótt
bús szelét boromponat
a legtöbb agg felitt.

Be vanát elhust sovít
félora déus marad
és is elhosszát
a nyári napnaparat.
szerelemet talán de
utóbb meggyűlönnél
kérnek a viharból
ha félragg a nap.

Olyan az éltük mint
az egyre deccubessé
amint az ip hábir a
természet penderep
mintha lép álom volna
mások a teli tej
ig tá a sok agg is bei
ha tácau a sive fij.

Ujházy Miklós
a búcsúztatót
mégegyszer
átnézi, reggel
5-kor.

I. Kötet
349. oldal

Hogy nevezzem boldogságnak
Az, miért aggódni kell?
Oh, mit ér az ami könnyen
S bizonyosan múlik el?
Ne éljetez ez életért
Földhöztapadt emberek,
Csak általa örök üdvöt
Nyerni igyekezzetek....

ÖREG KÁNTOR FÖLÖTT.

DALLAM: 18. »Im, az Úr jó hive .

Enyhe őszi napra
Zord hideggel jött az est, --
Egyik gondom még az élet,
A másik a halálé lett...
[:S én még ah, nem vártam ezt:]

Míg az Úr akarta,
Elkerültek a bajok, --
Szólt parancsa, sírhoz értem,
Mikor oly sokakhoz mérten
[:Még időtelt sem vagyok:]

A harang megkondult, --
Engem hitt így hajdanán, --
Érzem egy élten keresztül,
Hangja a lelkembe rezdül,
[:Mintha nevem hallanám:]

Sok szép ünnep jöttén
Mennyi boldog alkalom!
— Elfelejtethetlen évek,
Mikor mindig lelkes ének
[:Kelt szavára ajkamon:]

Most is szól, de nem kelt,
Ringat, mint a bús dalok...
Nekem is volt bús emlékem,
Rágondolva könnyebb nékem
[:A lemondás... s meghalok:]

Mert e perc lemondás,
Új tervekről nem, de még
Édes öröm volna látnom
Szébb órákat a családon,
[:Ha Istennek tetszenék:]

S megvárnám, amíg a
Harci zajnak vége lett,
Enyhül a gyász a sok árván
S új dal száll át béke szárnyán
[:A boldog sírok fölött:]

De megnyugszom így is
Az Isten akaratán,
Csak feledje gyarlóságom
S adjon békét, erre vágyom
[:A hű fáradás után:]

Segítséget várok,
De csak azt a szent imát,
Mely áldást neveljen rajtam
S melyre kész volt szívem-ajkam
[:Egy szép, hosszú élten át:]

Koszorút is várok,
Virág az emlékezet,
Ékesítsen tiszta hála,
Szeretet szép rózsaszála
[:S az Úr mennybe elvezet:]

S várom a jutalmat:
A szelíd elismerés
Takargasson, gonddal, lágyan,
Melengesse síri ágyam
[:S édes lesz a pihenés:]

Most búcsút sohajtok:
Kegyes lelkipásztorom!
Egy-egy fohással segítsen
S hálám mennyben — adja Isten,
[:Elmondhassam egykoron:]

Egyházi s világi
Élőljárók s drága nép,
Kik közt több, mint ötven éven
Fáradtam az Úr nevében,
[:Meleg hálászóni vegyék:]

S Isten hozzád fészke,
E csöndes fedél alatt!
Uram, áldd meg e kis házat,
Melyben rajtam egy félszázad
[:Békességben elhaladt:]

Kik gyásszal befödve
Értem könnyet ontotok,
Drága nőm s kedves családom,
Szíveteket áldva-áldom,
[:Legyetek mind boldogok:]

S most hozzád sohajtok,
Jézus, örök irgalom!
Gyarlóságomat feledve,
Fogadj, kérlek, szent egedbe —
[:S kelts virágot síromon:]

Azt mondta Ujházy Miklós -ról Margit néni, hogy soha olyan jó és meleg szívű embert nem ismert mint őt. Mindenkin segített, holott ő maga is nagyon kevényt szorongatott helyzetbe.
- Szerette a természetet. Alkotni a hajnali esendben vagy késő délután tudott elbujni a Domszig Körösre néző sábojában. Onnan ellátott a temetőre is. (Elmondta: Vasvári Irén)

*

1941 tavaszán egy kis citák jelent meg a "Hármas Körös" hasábjain:

"Endröd község nyugalmában főkéntora nincs többé. Ujházy Miklós, az Úr Jézus öreg dalnoká elnémit. A hísvéti feltámadási körmenet végén még utoljára elgondolta a Te Deumot és a Regina Coelit. Hísvét napján lázasán még eljött a templomba, de már hísvétes életparja és jó emberei segítségével vonszorgott háza és többé nem is kelt fel. Tüdőgyulladás ölte meg az elpusztíthatatlannak gondolt egykoron óriás erejű, közel kétméteres emberi testet...."

*

Nyugalom
szent éjszakája, szeliden takard be őt... 152

Régen szenvedő" nő
és anyja

Dallam: "Rémitő" szó..."
I. Kötet, 303 oldal

Sokszor néztem
remény nélkül
Végig szép

családomon
S fölajdult
anyai szívem:

Árván öket
hogyan hagyom?

Ki nem vállalt
öhhajtással

Hányszor
kértem
a halált:

"Magzatimat
nézd, ne engem,
Ne bántsd az
édes anyát!"

- Talán megindult a halál
szíve a földalmanon,
Itt hagyott, míg fölneveltem
Leptöbb kedves magzatom,

S bár meghervadt
életrégem
Fel többé sohasem
virult,
De, hogy a halál
dézsett
Már 21 éve
múlt.

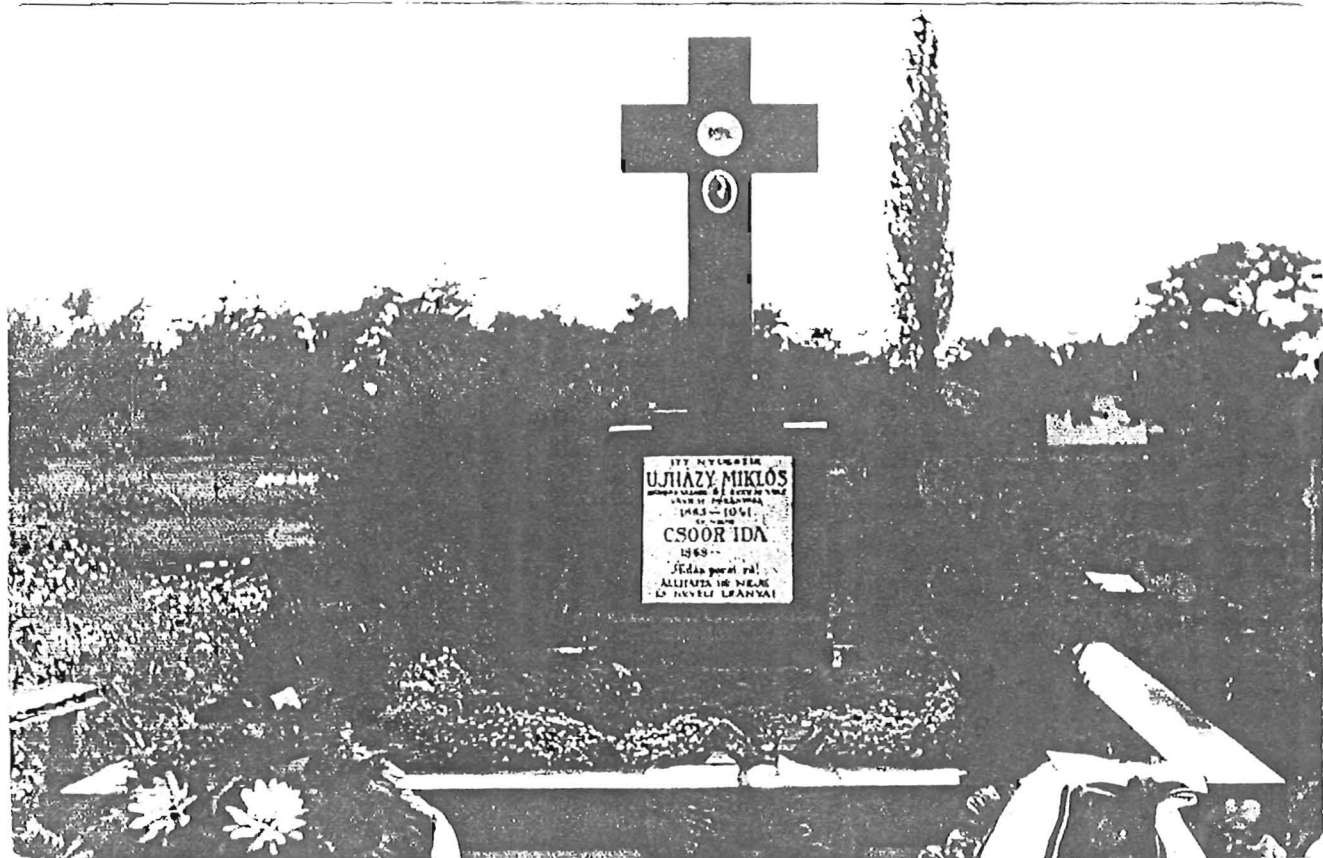
Kegyes szíved
könyörült meg,
Nagy
hatalmi
Istenem,
Nem hagytad,
hogy árván
sírojn
Ilyen számos
gyermekem.
Sőt
kidőlt sok
ép erős fa,

vagy
elveszté lombjait,
Míg a
hervadt ág
mesterme'
csudásan
gyümölcsöt!
(Vijházy M.)

Köszönet illeti még Timár Elermét,
növelemet és Tellerét, Vaszkó
Flonka nénit, akik néhány
napon saep új házy búcsú-
tatót maguóra vettek és
engem ezen Album élre'szi-
téséhez képanyaggal is
hozzásepitettek.

Bella János
1984
június 30

Újházy Miklós és neje Csóor Ida sírja Endrődön.

Fiatal fiú felett

Dallam 11. "Már véget ért
a testi és lelki gyötrelmem...."

Az élet utján melyen — Annnyi könny elcsorog
Mióta s meddig mennek — A néstelen sorok.
Belépnek fátadoznak — S kioldódnak csüszpeteg
Vidám rajt uernek addig — Bár a szívük lüteg.
Önkéntelen szünetem — Vagy kell megfaluisk
S eget kívánna ott lól — Nincs arra semmi ok.

Huszonégy éve tettem — Ez útra lábamat
Az ének sorában — Ez nincs egy pillanat.
Tenger idő mögöttem — Selöttem néstelen
Mi egy élet s mi hátr ér — Mi számol én velem?
Csodáthozott szivemnek — Bizs mélyére ki lól,
Ki éti meg, hogy elvész — Velem ma egy világ?

Ki látja, ha egy csillag, — Holnap fel nem ragyog?
Ah, mindegy a világnak — Jaj, vaj, vaj, vaj, vaj, vaj.
Már fel ér boldogságra — A szívem megremegek
S visszanézt nép virádot — Egy perc sem toldja meg.
Ki örült örömmel, ki — Sír a fájdalomon
A remény új rózsát hozt — Minden új hajnalon

Kérdem az őri fát mely — Öröm fosztottan áll,
S an bizva mól hogy a tél — Csak álom, nem halál
Azért halász is őriz — Ezer iféretet
Csak nérem kell siratni — A drága életet
Az ősz boldog reményl ut — S nem féli a telet
Csak éted vár, virágban — Meghalt nép kikelet.

Ah én is megpiratlar — Hiába rejteném
Selbet hagyott az a sok — Hisszaespatott remény.
Nem egyetem helyi jaj — Hiába mondandm
Hogy szivemet letiltok — Az álmok hajnalán
Reményl irgalmat esd — Minden vaj, gondolat
Könnyem csak itt apadt el — A ment földél alatt.

Bár a parasz letelne - Mint én elhagyatok
De én megyer sti éltél - Keserve, bánator.
Félre boldog minem mint - Sötét büs gyászlepel
Ha nem lehet maradnom - Miert nem vihettek el?
Nagy is nehez az élet - S így elgyötörve im
Még kell viratni egymást - Édes szerettem.

De miért maradjon a szív - Ha orvososa van?
Pörzö lelke nem kerüljen - Ne elborult ravam.
Srep volt a földi lét de - Nem értem még vele
A halál csak a miló - Reményt téphette le.
Odaszötte az éltet - Srep boldogrópomat
S nem veszt mindent a minem - Reményt öli fölsem ad.

Számot vetettem bölcsen - Az élettel korán
Szerentem anyi trücsöt - Mint máshok év során
Ohajtra azt is hozza - Az élet elhalad
Szeretteim magammal - Az éjbe vonjalar
S élj lett anyi élet - Korbán vágyam se vesz
Ti is követték csak még - A test nem vitra kéz.

Ne mondjator le rólam - Azért világtalan
Aparjator s nem vesztés - Egy szív sem általam.
Csak binnii kell, én most is - A tiétek vonzok,
Remélmi egy csillaggal - Az élen több ragyog.
Anyi a gyász amennyit, - Síneter elfogad
Hogy derülyön ha Isten - Meleg napfényt is ad.

De emlékem had éljen - S viszra megsejtelék
Mint ha a lelke mindof - It volna brözteter.
Mint ha a vilasz sínes - Virágit lintenem
Egy kis hely szívetemben - Maradjon az anyim.
Mit ér a könyv verem már - Mit a büs jaj ravak:
Ne sírjanat szerettem - Csak imádkorranat.

Es te Uram, hallgass - Fiaival éltetem
Fopadd engedelmisül - S uedd korodd telremet,
Szent síveden felidje - É nagy csalat kardst,
Sínemmel csak kénet adj - Nem óhajt semmi mást.
Szent iféret zavánt beltem - Virálot síromon
Szent síved látására - Jömad fel egykoron.

(Paróczaine' festményénél a feje) * 156 Amen
mészáros 1926 okt 12 temették.